

BLIV SCHACKAKTIV

**SVERIGES
SCHACKFÖRBUNDS
ÅRSBOK**

1968

SVERIGES SCHACKFÖRBUNDS ÅRSBOK 1968

Redigering: Kenneth Abrahamsson och Bertil Gedda

Rekvireras från Bokfonden, postgiro 21 22 Örebro

Pris 5:30 inklusive oms. och frakt

INNEHÅLL

	sid.		sid.
På rätt väg	1	Centralstyrelsen	24
Simultanspelare och simultan- bidraget	1	Ungdomskommittén	32
Något om ranking och framtiden ..	2	Stödföreningen	37
Juniorernas rankinglista	3	Korrespondenskommittén	38
Eric Arnlind — framgångsrik olympier	4	Tidskrift för Schack	39
Internationellt fjärrschack 1967 ..	5	Jubileumslotteriet	40
Tips från toppspelare	7	Revisionsberättelser	41
Bliv stödjande medlem	8	Sveriges Schackförbund: Centralorgan m. m.	42
Sv. Schackförbunds jubileums- turnering	9	Distriktsförbund och föreningar	45
Problemkonstens villkor	11	Nordiska Schackförbundet	53
Partier	14	Världsschackförbundet	53
Råd och vinkar till ungdomsledare	18	Årets distriktsmästare	54
Verksamhetsberättelser och ekono- miska redogörelser:		Kongresser	55
		Medlemsstatistik	56

Nils Kellgren:

PÅ RÄTT VÄG

Svenskt schack håller på att stabiliseras. Det har tagit några år att vända på kräftgången vad gäller betalande medlemmar. Ur den synpunkten har rekryteringsåret gett effekt. Ännu föreligger inte helt tillfredsställande resultat. Centralstyrelsen har också beslutat utsträcka rekryteringskampanjen till utgången av detta år. Det finns alltså tillfälle för klubbar och distrikt att ta nya initiativ när höstsäsongen börjar. Det finns åtskilligt fler aktiva spelare än vad klubsiffrorna visar och ännu många fler som är beredda att aktivt stödja schacket genom medlemskap i någon klubb. Det gäller bara att leta reda på dem.

SM-1967 innebar att en ny, aktiv mästartgeneration stod beredd att ta vid och fullfölja de stolta traditionerna från 30-talet. Detta års mästerskap kommer att visa om den äldre generationen verkligen tillåter sig bli pensionerad. Det är troligt att kampen denna gång blir hårdare. Det bör dock noteras att Sverige i Rolf Martens fått en halv internationell mästare genom att denne i Erik Olsons minnesturnering tog tillräckligt många kvalificerande poäng. Det är centralstyrelsens förhoppning att varje år kunna ordna själv eller i samarbete med någon klubb eller distriktsförbund ordna åtminstone en kvalificerande turnering enligt Fides regler.

Vad som är mest stimulerande i svenskt schack är ungdomsverksamhetens stora bredd. Här uträttas ett arbete vars goda frukter vi först om något årtionde kan överblicka. Det är centralstyrelsens förhoppning att klubbar och distrikt ännu aktivare ska arbeta för att svensk schackungdom härdränas. Det gäller att hänga med. Internationellt schack går framåt för varje dag. Vårt land får inte sacka efter.

Till sist! Bent Larsens storslagna framgångar måste glädja varje svensk. Vi kan bara gratulera.

SIMULTANSPELARE OCH SIMULTANBIDRAGET

Föreningar eller distriktsförbund, som önskar anordna simultanföreställningar med kända svenska mästare som simultangivare, erhåller bidrag från centralstyrelsen enligt följande. Simultangivaren tilldelas resebidrag (II-kl. järnväg) för resekostnaden hem-orten—tävlingsorten och åter samt traktement enligt statens traktementsbestämmelser för den tid som åtgår. Bidraget utdelas endast om resan omfattar flera föreställningar (t.ex. fredag—lördag—söndag hos två eller fler föreningar).

Ansökan om bidraget skall insändas till kansliet minst 10 dagar före den första av de planerade simultanföreställningarna, d.v.s. så att arrangörerna kan påräkna skriftligt svar från kansliet innan simultanturnén börjar.

Arrangörerna får själv välja och kontakta den eventuella simultangivaren de önskar. Vanligen önskar simultangivaren ett arvode för simultanföreställningen. Storleken av detta arvode är beroende av täv-

lingens art och simultangivarens egna önskemål. Sveriges Schackförbund bestrider inte detta arvode.

Härnadan presenteras namn och adress på 10 av våra mest kända mästare, men det är också möjligt för arrangörerna att välja andra mästare.

Rolf Martens, Tessins väg 14, 217 58 Malmö V, tel. 040/672 39

Martin Johansson, Box 661, 770 72 Vikmanshyttan, tel. 0225/330 35

Zandor Nilsson, Terrängvägen 7, 126 60 Hägersten, tel. 08/46 56 84

Börje Jansson, Kungsgatan 54 A, c/o Ljungberg, 752 21 Uppsala

Kristian Sköld, Råggatan 3:III, 116 59 Stockholm SO, tel. 08/42 37 43

Hans Ek, Eksjövägen 23, 552 44 Jönköping, tel. 036/12 63 87 el. 12 38 71

Bengt Ekenberg, Villatomtsvägen 10, 252 34 Hälsingborg, tel. 042/11 98 67

Ove Kinnmark, Björkhöjdsgrat. 19, 421 51 Västra Frölunda, tel. 031/49 57 68

Bengt Hörberg, Rådjurstigen 6, 171 72 Solna, tel. 08/85 32 54

Erik Lundin, Torbjörn Klockares gata 15, 113 30 Stockholm Va, tel. 08/33 07 01.

NÅGOT OM RANKING OCH FRAMTIDEN

Av HARRY ÅHMAN

Tillkomsten av årets rankinglista skiljer sig från tidigare genom att den sägs vara resultatet av en enväldig förbundskapstens beslut. Detta är dock en sanning med modifikation ty kongressen 1967, som beslöt om inrättandet av förbundskapstensposten, utfärdade regler för rankingen, som väsentligt begränsat enväldet. Enligt dessa normer var platserna 12—18 reserverade för årets "Öppna Sverigemästare" och gruppsegrarna i mästarlassen. Det fanns sålunda endast 11 platser av verkligt intresse för förbundskaptenen att utöva sitt enväld på. Av dessa blir de 6 första, med hänsyn till de allmänna rankingreglerna, besatta av de i Sverigemästargruppen främst placerade. Här kan väl endast den inbördes ordningsföljden diskuteras och den har jag fastställt efter moget övervägande av årets och tidigare tävlingsresultat, kombinerat med ett personligt bedömande av spelarnas spelstyrka.

Det återstår sedan bara 5 av de intressanta platserna och om dem konkurrerar minst 8 spelare. Här möter också ett delikat problem. Hur skall en spelare, som 1966 gjorde ett bra resultat men som inte deltar 1967, värderas i jämförelse med dem som 1966 gjorde ännu bättre resultat, men som deltar 1967 med halvdana placeringar? Det gäller då i första hand J. E. Westman, som 1966 blev femma i Malmö, men som inte kunde vara med i Stockholm 1967 och B. Ekenberg, Åke Olsson och B. Hörberg som 1966 placerade sig 2—4, men som alla tre gjorde förhållandevis svaga insatser 1967. Ja, jag bestämde mig för att deltagandet bör premieras. Anmärkas bör också att både Ekenberg och Olsson genom sitt Malmöresultat säkrade en plats i Sverigemästargruppen 1968. Hörberg var inte mycket sämre, då han hade samma poäng som Ekenberg—Olsson, men av "herr Sonnenborn" förvisades till fjärde platsen. Sedan dessa tre fått plats i fem-manna-gruppen återstod bara 2 platser och om dem konkurrerade 5 spelare, nämligen West-

man, Kinnmark, Lundin, Litsberger och Stenborg. Ja, egentligen också Broström, men han hade genom sin seger i öppna mästerskapet redan garanterats plats nr 12. Av dessa fem valde jag Kinnmark och Lundin, bl.a. av följande skäl. Kinnmark var föregående år, visserligen omtvistat, mycket högt rankad, han har genomgående rätt hyggliga resultat i SM och han gjorde framförallt en stark insats i schackolympiaden. Lundin var Sverigemästare senast 1964, men har inte deltagit 1965 och 1966. Här anser jag, fränsett att det gäller Lundin, som har meriter mer än väl för en inplacering högt på rankinglistan, att Sverigemästaren "tre år tillbaka", som utnyttjar sin rätt att delta i SM-gruppen bör ha en placering i rankinglistan, som motsvarar den han får i turneringstabellen.

Därmed blev Litsberger, Stenborg och Westman "över" och måste alltså placeras bortom de av kongressen reserverade platserna. Om jag nu haft litet mer att säga till om, skulle dessa tre tillsammans med Broström ha placerats i omedelbar anslutning till de 11 första. Vid utskrivningen av rankinglistan gjorde jag senare en oerhörd lapsus. Jag glömde helt bort Westman, vilket endast kan förklaras av den "tidsnöd" jag befann mig i på grund av att inbjudningarna till deltagande i Polenmatchen måste ut från kansliet. Nu antar jag att det inte spelar så stor roll för Westman om han var med på "tjugotalet" eller ej. Jag är säker på att han kommer igen och det på ett sätt, att han varken blir "bortglömd" eller att det kommer att råda något tvivel om var han skall placeras i rankinglistan.

Förbundets satsning på ungdomsschacket har resulterat i att vi för närvarande har ett mycket stort antal lovande schacktalanger. Förutom de i Sverigemästargruppen redan etablerade, Martens och Börje Jansson, m.fl. har vi både i juniorklassen och bland de unga akedemikerna flera som

säkert kommer att återfinnas i turneringstabellernas topp de närmaste åren. Om någon av dem kommer att bli en verkligt stor mästare är dock vanskligt att förutspå. Det är tyvärr så många andra faktorer som menligt kan påverka vederbörandes schackliga karriär. Han kan t.ex. bli förälskad, vilket ju inte är så ovanligt för en ung man. Även om hans tillkommande inte tillhör dem som anser att schack är "botten", så medför denna kontakt i regel att vår stormästare in spe får andra aspekter beträffande framtiden. Schack är då inte mycket att satsa på, om man räknar med ekonomisk trygghet. Inga företagare i schackmaterialbranschen står i kö för att erbjuda lovande talanger arbetsfria poster i firman. Inte heller som "schackkändis" har han så stort värde att en annonsör anser det vara lönt att tala om att också "Han gått över till Kungs" eller att det var just "Kvadratkaffetären i rätt stund, som gav HONOM den stimulans han behövde för att bli Sverigemästare". Inte ens på autografbörsen noteras en schackmästares namnteckning särskilt högt, om man jämför den med en medlem av något popband.

Trots dessa reservationer, tror jag att vi med tillförsikt kan se framtiden an när det gäller återväxten i svenskt schack. Vi skall därför inte förledas tro, att vi skall kunna återta denna stolta position i världskonkurrensen, vi hade på trettioalet. Nya starka schacknationer har tillkommit och andra som var med tidigare, har blivit bättre. Vi bör därför betrakta det som en stor framgång om vi åter får en plats i finalgruppen vid olympiaden, även om vi där blir sist.

Vi har, som jag redan konstaterat, många talanger bland juniorerna, men vi skall inte räkna med att Ulf Andersson och Co kommer att få någon lätt match att nå den åtråvärda Sverigemästaregruppen. I mästarlassen har de mycket svåra hinder att övervinna. Där finns det redan många unga, fast i förhållandet till Ulf Andersson och Axel Ornstein, gamla, starka spelare och dessutom ett gammalt garde med både

hög spelstyrka och stor rutin, som inte så lätt låter sig besegras.

För de unga i Sverigemästaregruppen etablerade mästarerna, torde det ännu dröja åtskilliga år innan de helt dominerar gruppen, ja kanske så länge att de inte längre kommer att räknas till de helt unga. Martin Johansson kommer säkert ännu i minst 10 år att tillhöra den absoluta toppen och inte heller Z. Nilsson och Sköld och Ekenberg lär det på åtskilliga år vara så lätt att "putta" ner från sin position.

JUNIORERNAS RANKINGLISTA

Som underlag för uttagningen till juniorlandskamperna rankar ungdomskommittén varje år de juniorer som tillhör landsförbundets mästar- eller förstaklass. För att ifrågakomma på listan får man under året inte överskrida 20 års ålder den 1 september. Den senaste rankingen gjordes i september 1967 och sedan dess har några juniorer fallit för åldersstrecket. Före SM 1968 såg listan ut så här:

1. Lennart Asplund, Sunne, 2. Gert Svensson, Skänninge, 3. Per Inge Helmerz, Malmö, 4. Stig Olausson, Hälsingborg, 5. Bo Jonsson, Uppsala, 6. Axel Ornstein, Malmberget, 7. Ulf Andersson, Arboga, 8. Leif Lindroos, Sundsvall, 9. Tommy Liljeros, Stockholm, 10. Mats Hylén, Åstorp, 11. Bo Hjorth, Örebro, 12. Göran Stål, Stockholm (samtliga mästare), 13. Anders Wirgren, Lund, 14. Ingvar Gannholm, Alva, 15. Jaan Tammert, Stockholm, 16. Pär Hammargren, Sundsvall, 17. Kennet Jessen, Stockholm, 18. Christer Andersson, Stockholm, 19. Mats Nordgren, Östersund, 20. Bertil Johansson, Arboga, 21. Tomas Truedsson, Hälsingborg, 22. Mats Mattsson, Halmstad, 23. Ronny Persson, Oxelösund, 24—25. Ingvar Jonsson och Bengt-Olov Andersson, Hallsberg (samtliga förstaklassare — de två sistnämnda uppflyttade i april 1968 och tillfogade utan ranking).

Ordningsföljden grundas på resultat framför allt i SM 1967, men hänsyn har tagits också till andra tävlingar, t.ex. den kvalificering som spelades i Kalmar juni 1967

med deltagande av tio mästare som uttagning för juniorvärldsmästerskapet samma år. Att ranka juniorerna är en delikat uppgift, eftersom det många gånger är svårt att väga SM-resultaten i de olika mästar-grupperna mot varandra och mot prestationerna i junior-SM. I princip berättigar titeln "svensk juniormästare" till en plats bland de tio främsta på listan. Kommittén upprättar ny ranking för juniorerna efter SM-tävlingarna sommaren 1968 i Norrköping.

Lars Bäckström

ERIC ARNLIND framgångsrik olympier

Svenskt korrespondenschack har som bekant hävdats bra i internationella tävlingar, och Eric Arnlind hör till dem som lyckats särskilt bra i sådana sammanhang. I Schackolympiaden final V vann han med 5½ poäng av 8 möjliga. Det återstår ännu några partier, som skall avdömas, men ingen av konkurrenterna kan nå upp till svenskens poäng. Turneringstabellen är återgiven på sid. 6 i artikeln "Internationellt fjärrschack 1967".

Eric Arnlind, född 1922 i Arnäs, är bosatt i Stockholm och verksam som byrådirektör vid Vägverket. Han har tidigare spelat för Sverige i olympiskt sammanhang. Det var i final IV 1961—64, då han vid andra bordet nådde det förnämliga resultatet 7½ poäng på 8 partier. Det var den gången det bästa resultatet vid andra bordet, och hans 5½ poäng nu i final V är det bästa resultatet vid första bordet. I SM har han deltagit tre gånger med placeringarna: 1941 3:a, 1942 5:a och 1949 2:a. Han har också deltagit i VM för korr-schack. I finalen 1956—59 nådde han en sjätteplacering bland 15 deltagare med 8 poäng, för vilken prestation han erhöll titeln Internationell mästare i korrespondenschack.

Arnlind har också deltagit i en rad telepartier. Här är hans resultatlista: vinst mot N. Bergkvist, Sthlm (Östersundsposten 1953), förlust mot G. Forslund, Timrå (Sundsvalls Tidning 1954—55), vinst mot

G. Berg, Östersund (Östersunds-Posten 1958), vinst mot L. Laurine, Sthlm (Stockholms-Tidningen 1960), remi mot Z. Nilsson, Sthlm (Stockholms-Tidningen 1960), vinst mot E. Jonsson, Göteborg (Sv. Dagbladet 1961—62), remi mot M. Botvinnik, Moskva (Dagens Nyheter 1962).

Sist och inte minst är att nämna hans resultat i närschack. I SM har han följande placeringar: 1957 3:a, 1958 2:a, 1959 7:a, 1961 2:a (efter särspel med Lundin), 1962 7:a. Vidare deltog han i Schackolympiaden i München 1958 och nådde där 58 vinstprocent.

Vi återger här nedan ett av Arnlinds partier i olympiadens final V med kommentarer av honom själv.

SICILIANSKT PARTI

Eric Arnlind Sidney Bernstein
Sverige USA

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6
3. d4 c×d4 4. S×d4 g6

Svarts dragföljd i denna speciella form av Drakvarianten har kommit i ropet på senare tid, och syftar främst till att försöka genomföra det direkta d7—d5.

5. Sc3

Visserligen skulle 5. c4 försvåra ett d7—d5, men å andra sidan ger det blottor i den vita ställningen. Vit inriktar sig därför på den andra möjligheten till kontroll av d5, nämligen Lc4.

5. — Lg7 6. Le3 Sf6
7. Lc4 Dc7

I ett korrparti Arnlind—Haag, Ungern, i Olympiainal IV skedde 7. — 0—0 8. Lb3 e6 9. 0—0 d5 10. e×d5 e×d5 11. f3 Te8 12. Lf2 Se5 13. Te1 a6 14. a4 och svart fick stora svårigheter och gav upp efter 23 drag!

Lagkollegan Olle Smith, ett pålitligt och angenämt orakel för oss korrspeleare, föreslår 7. — Da5, varefter det inte går att svara med 8. f3 för Db4 och hot S×e4.

8. Lb3 a6 9. f3 h5

Bernsteins idé går ut på att med textdraget jämte fördröjd rockad förhindra en kungsflygelattack.

I partiet Pilnik—Rubinetti, Buenos Aires 1964 (källa Olle Smith!), spelades 9. — b5 med fortsättningen 10. Dd2 Lb7 11. 0—0 — 0—0 12. h4 Tfc8 13. h5 Sa5 14. h×g6 S×b3† 15. a×b3 f×g6 16. Kb1 e5? (bättre

16. — b4 17. Sa4 Tab8).

10. Dd2 d6

Vit kan med tillfredsställelse konstatera, att svart fått ge upp hoppet om ett d7—d5.

11. 0—0—0 Sa5

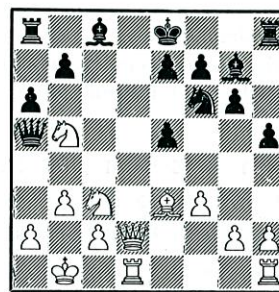
Mot Rittner, DDR, spelade Bernstein i samma turnering det bättre 11. — Ld7 (säkerligen vis av erfarenheten, då postgången till Sverige är betydligt snabbare).

12. Kb1 Sc4 13. L×c4 D×c4
14. b3 Db4

Även efter 14. — Dc7 skulle 15. e5! följa, t.ex. 15. — de5 16. Sdb5 Da5 17. Sd5! eller 15. — Sd7 16. Sd5 Db8 17. e6 Sf6 18. Sf5!

15. e5 d×e5 16. Sdb5 Da5

Eller 16. — 0—0 17. a3 Da5 (17. — Dh4 18. Lg5) 18. b4 och svart kan uppehålla spelet endast genom att ge damen för båda springarna.

17. Lb6!!

En inte så vanlig avlänkingsmanöver i praktiskt spel, eller som Kristian Sköld i Expressen vill kalla det "ett bländande, helt överraskande vinstdrag".

17. — D×b6 18. Sa4 Uppg.

Enda möjligheten att undgå damförlust består i 18. — Lh6, men efter 19. S×b6 L×d2 20. Sc7† jämte 21. S×a8 blir vit ett helt torn över.

Bernstein kan inte minnas, att han så snabbt blivit så grundligt slagen under de senaste 35 åren.

Anm. av Eric Arnlind

INTERNATIONELLT FJÄRRSCHACK 1967

Kampen om femte världsmästerskapet, som pågått 6 år, slutade med seger för Hans Berliner, Washington, USA. Världsmästaren är född i Berlin men emigrerade därifrån 1937 till USA.

Alla partier är ännu ej avdömda. Det är därför oklart hur våra svenska representanter i finalen placerar sig. Arne Ericson, Stockholm, vann mot Altschuler, Borisenko och Rochlin, Sovjet, samt mot Messere, England. Han spelade remi mot Richter, Tjeckoslovakien, och exvärldsmästaren Sagorovsky, Sovjet. Sture Nyman, Ekerö, vann mot Arne och Endzelins, Australien, med remi mot Julius Nielsen, Danmark, De Carbonnel, Västtyskland, Sagorovsky och Abramson, Sovjet. Hans parti mot Rochlin är under avdöming.

De sju semifinalgrupperna i sjätte individuella VM har avslutats. Kampen om de sju platserna i nästa final var oerhört hård. I flera grupper måste Sonneborn användas för att få fram de 7 segrarna. I grupp 5 kom John Ljungdahl, Hälsingborg, på samma poäng (10½) som Jovcic, Jugoslavien. Prosorov och Saitsev, Sovjet, men deras Sonnebornbonus blev 65½, 64½, 63¾ resp. 60¾, och John går vidare till finalen tillsammans med Sture Nyman. Den senares kvalifikation härrör från europamästerskapen. Vi får alltså även denna gång två svenskar med i VM-finalen 1968—1971.

Bland övriga svenskars resultat kan nämnas sjätte plats för Kurt Savegren, Farsta, i grupp 2, tredje plats för Stig Lundholm, Etiopien. Slutresultatet i grupp 4 var också mycket hedrande för Sverige. Efter segrande D. Stern, Västtyskland, 11½ p, blev Torsten Hultquist, Timrådalen, tvåa på 11 och Knut Arnstam, Hässleholm, trea på 10 poäng. I grupp 7 blev R. Fagerström, Stockholm, femma.

PRENUMERERA PÅ Tfs

2:a halvåret (nr 6—10 inkl. stort julnummer) endast 13:—
Tidskrift för Schack, Box 7123, Göteborg — Postgiro 60 46 34

Till sjunde VM har Sverige nominerat Eric Nordström, Bandhagen. Övriga svenskar, som kvalificerat sig är Kurt Savegren, Stig Lundholm, Åke Lundqvist, A. Nilsson, J. Wesche, Elis Hugolf, Knut Arnstam, R. Fagerström, Torsten Hultquist, Allan Sundin och Arne Ericson.

Med mycket stort intresse har svenska schackfolket och andra följt de båda syst-rarna Renee och Disa Nilssons hårda kamp i första dam VM. Det lyckades Renee Nilsson att efter hård kamp mot Belawenetz, Sovjet, W. Samt, Österrike, D. S. Muir, USA och L. Mischner, Östtyskland, vinna sin grupp. Tillsammans med G. Baumstark, Rumänien, som hade samma poäng som Renee men sämre Sonneborn, går hon till finalen. I grupp 3 kom Disa Nilsson på tredje plats efter L. Jakowleva Sovjet, och J. Hund, Västtyskland. Disa förlorade mot båda dessa men tog i övriga partier 5½ av 6 möjliga poäng. Tillsammans med J. Bydeskuty, Ungern, är hon tack vare 60 % regeln kvalificerad för nästa dam-VM. Sve-

Eric Arnlind, S	— ½ ½ 1 1 0 ½ 1 1	5½/2	
S. Fazekas (*), GB	½ — 1 1 ½ 0 0 1 1	5	
H. Rittner, DDR	½ 0 — 0 ½ 1 ½ 1 1	4½/2	
J. Snajdr, CS	0 0 1 — ½ 1 ½ ? 1	4	(1)
H. W. Dünhaupt, BRD	0 ½ ½ ½ ½ — 1 ½ ½ ½	4	
J. V. Kellner, AUS	1 1 0 0 0 — 1 0 ½	3½/2	
V. Sagorovsky, SU	½ 1 ½ ½ ½ 0 — ? ?	3	(2)
V. Kornfilt (*), TR	0 0 0 ? ½ 1 ? — ½	2	(2)
S. Bernstein, USA	0 0 0 0 ½ ½ ? ½ —	1½/2	(1)

Till sjätte lag VM har SSKK nominerat följande lag: Eric Arnlind, Vårby, Stig Lundholm, Etiopien, John Collett, Djurs-holm, Jörgen Norlin, Södertälje, Håkan Äkqvist, Eksjö, och Olle Smith, Munkedal.

ICCF Cupturnering I där spelare från hela världen blandas med varandra oavsett spelstyrka fick ett så högt deltagarantal som 1.921 den största internationella schackturnering som någonsin spelats. 26 länder i Europa och 18 översjöiska är representerade. Största antalet har Östtyskland med 394, Västtyskland 283, Tjeckoslovakien 284 och Sovjet 220, Sverige kommer på sjunde

rige kan nominera ytterligare 3 damer. Hit-tills har endast junioren Barbro Stattin från Landskrona meddelat intresse.

Aven tredje svenskan i första VM Berit Lindelöf, Stockholm, gjorde bra ifrån sig i grupp 5 med 4 vinster, 1 remi och 3 förluster.

De tre första platserna i femte lag VM kommer att beläggas av Tjeckoslovakien, Sovjet och Västtyskland medan Sverige och Östtyskland kommer att dela på platserna fyra och fem. Endast ettan, tvåan och trean i finalen går vidare till nästa final. Sveriges lag bestående av E. Arnlind, Olle Smith, S. Isaksson, Stig Lundholm J. Collett och Rune Strand spelade 3—3 mot USA, Storbritannien, Västtyskland och Tjeckoslovakien men förlorade med 2—4 mot Australien. Mot Östtyskland står det 3—2 (1) och mot Sovjet 2½—2½ (1).

Eric Arnlind, Vårby, vann vid bord 1 och får titeln stormästare i fjärrschack. Han uppnådde detta på följande sätt:

— ½ ½ 1 1 0 ½ 1 1	5½/2	
½ — 1 1 ½ 0 0 1 1	5	
½ 0 — 0 ½ 1 ½ 1 1	4½/2	
0 0 1 — ½ 1 ½ ? 1	4	(1)
0 ½ ½ ½ ½ — 1 ½ ½ ½	4	
1 1 0 0 0 — 1 0 ½	3½/2	
½ 1 ½ ½ ½ 0 — ? ?	3	(2)
0 0 0 ? ½ 1 ? — ½	2	(2)
0 0 0 0 ½ ½ ? ½ —	1½/2	(1)

plats med 81, vilket är lågt, endast c:a 10 % av aktiva fjärrschackare och enbart c:a 1 % av antalet registrerade svenska schackspelare. Synd att ej fler utnyttjar möjligheterna till intressanta internationella tävlingar och schackträning i ICCF och SSKK, betydligt effektivare träning än blixtschackflugan. Schackkort på fyra språk och parlör på 20 språk sörjer för att det går lätt att spela med vem som helst i världen.

Erik Larsson

TIPS FRÅN TOPPSPELARE

Under denna rubrik svarar tre av våra främsta mästare på frågor om schackintresse, schackträning, bortsättningar och andra för schackintresserade högin-tressanta spörsmål.

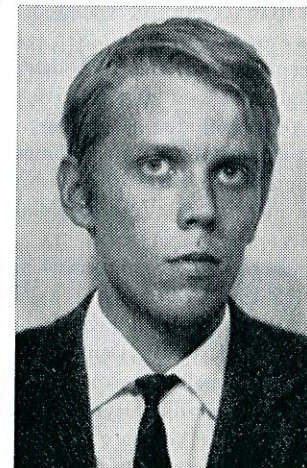
Följande frågor gavs:

1. När började Du att spela schack och vad var det som väckte Ditt schackintresse?
2. Vilka är Dina främsta meriter?
3. Vilken är Din mest genanta bortsättning?
4. Hur håller Du Ditt schackkunskande i form?
5. Sverige har jämfört med Danmark få internationella toppspelare. Vad tror Du att det beror på?

1. Jag började spela schack, när jag var 4—5 år. Min far lärde mig spelet, och vi spelade en del hemma, med växande intresse för min del. Jag har alltid varit road av spel i olika former och schack är ju tilldragande genom dess många möjligheter och brist på opåverkbara faktorer.

2. Utan tvekan SM-segern i Stockholm 1967, då allting klaffade (t.ex. vann eller höll jag nästan alla dåliga ställningar), och andraplaceringen i Göteborg 1967—68 före fyra internationella mästare.

3. Sanktionerad I:a-klassturnering, Mal-mö 1960: R. Martens—H. Stedt. Ställning efter svarts 30:e drag: Vit: Kg1, Df7, Td1, h3, Lh6, Se4, Ba2, b2, g2, h2. Svart: Kh8, Dg4, Tb8, d8, Lf6, Sd6, d7, Ba7, e5, g6, h7. Stedt hade bara några sekunder kvar att göra sina återstående 10 drag på. 31. S×f6?? (Enda draget var 32. S×d6, t.ex. 31. —, Dd4† 32. Le3 eller 31. —, T×b2 32. Dd5 Sb6 33. Lg7†) 31. —, Dd4†?? (31. —, S×f7 32. S×g4 T×b2 vinner lätt.) 32. Kh1?? (Jag hade nämligen inte sett att min dam stod i slag, annars hade jag nog spelat 32. Le3!) 32. —, S×f7! (Mitt livs schackchok, men man får ju aldrig ge upp hoppet.) 33. Le3! (Damhot) 33. —, D×b2??? (Bättre 33. —, S×f6 t.ex.) 34. T×h7 matt.

Rolf Martens

Onekligen ett glansparti från båda sidor, men jag måste påpeka, att min seger var rättvis, för jag hade överspelat Stedt i öppningen.

4. Genom att spela. Någon gång tittar jag på lite spelöppningar.

5. Ganska oförklarligt, men troligen till stor del beroende på Bent Larsen. Sverige var ju bra på 30-talet (Ståhlberg, Stoltz, Lundin).

Rolf Martens

1. Jag lärde mig grundreglerna när jag var 5—6 år. Genom att jag började på så pass tidigt stadium är det svårt att avgöra vilka orsakerna var till att jag började. Den naturliga miljön för att ett schackintresse skulle vakna fanns dock, genom att både pappa och farfar spelade.

2. De meriter jag sätter högst är utan tvekan mina SM-placeringar där jag 1964, 65 och 67 kommit på 4:e, 3:e och 2:a plats.

3. När jag ställde bort damen mot Lundin i SM 64 så kändes det naturligtvis inget vidare. Det är dock frågan om jag inte betraktar dambortsättningen mot schweizaren Blau i OS 66 som min mest genanta bortsättning.

4. Det viktigaste för att behålla formen är utan tvivel att spela så många matchpartier som möjligt. Helst då med starkast möjliga motstånd. Vad hemarbetet beträff-

far så skaffar jag mig turneringsböcker från de flesta storturningarna. När man sedan spelar igenom partierna från dessa turneringar kan man samtidigt bedriva spelöppningsteoretiska studier. Detta sker genom att man kollar upp de spelöppningar som dyker upp i partierna. På sista tiden har jag även med större allvar än tidigare börjat studera spelöppningsteori.

5. Orsakerna till att Danmark har fått fram flera toppspelare är, tycks det mig, svåra att förklara. En bidragande orsak kan vara att en spelare från Danmark, som vill tävla internationellt på kontinenten, kan göra detta till betydligt lägre kostnader genom de betydligt kortare avstånden. Då det är först på senare tid som Danmark fått fram ett par spelare som höjer sig över de andra kan det ju kanske också betraktas som tillfälligheter.

Börje Jansson

1. Jag var 15 år, då jag fick ett schackspel i julklapp. Vad var väl naturligare än att genast sätta igång och lära sig spelet? Lika naturligt som att Collijns lärobok — i den mån den fanns till låns på biblioteket — skulle bli den teoretiska ljusspridaren. Annan schackvisdom inskränkte sig till enbart tidningsurklipp, som jag noggrant klistrade upp och sparade på. Ett gulnat blad från den tiden (1926) tyder på att det måste ha varit något elegant Morphyparti, som tände "gnistan". Men även sommartävlingarna i den fridfulla uteserveringen på "Tippen" (Vitabergsparken) tillsammans med Södras gamla garde måste ha bidragit till den slutliga mesalliansen med Caissa.

2. Fyra Sverigemästerskap.

3. I större sammanhang är nog självpaten mot Lundin i SM 1946 försmädligast. Tänka sig torn, springare och två förenade bönder mot ensamt torn...

4. Jag håller mig ständigt à jour med spelöppningsteorin genom analysering av aktuella partier för schackspaltens räkning. I övrigt blir det mest blyxtspel i glada vänners lag. Tävlingsstillfällena är tyvärr alltför få.

5. Sverige skulle utan tvivel kunnat ha flera internationella mästare, om den förut-

varande styrelsen hade ägnat större intresse åt denna detalj. Åren 1948—1962 anordnades i vårt land fyra interzonala turneringar, den sista drastigt nog utan en enda svensk. Med undantag av Ståhlberg fick våra toppspelare under nämnda tidsperiod sällan någon chans till internationellt utbyte. När invasionen av ryska världsmästare satte in i slutet av 50-talet, framstod klasskillnaden på ett för svenskt schack föga smickrande sätt.

Om vi tror, att internationella mästartitlar är ett medel att höja schackintresset och spelstandard, måste vi nog i likhet med Holland, som ett slag stått med 15 internationella mästare, noggrant avväga vilka utländska mästare med gällande titlar, som i spelstyrkehänseende kan vara lämpliga som "inbjudningsoffer".

Kristian Sköld

BLIV STÖDJANDE MEDLEM

Sveriges Schackförbund ser gärna Dig som stödjande medlem i landsförbundet. Antalet stödjande medlemmar har under de senare åren hållit sig konstant kring 10—15. Det vore önskvärt att denna siffra kunde öka snabbt i år.

En Olympiad i Schweiz, ett Nordiskt Mästerskap och ett juniorvärldsmästerskap samt några landskamper ligger framför oss i tiden. Dylika internationella arrangemang kräver att landsförbundet står på en stabil ekonomisk grund.

Som stödjande medlem kan Du bättra på förbundets ekonomi. Årsavgiften för stödjande medlemmar, som f.n. uppgår till 50 kronor, har avsatts till en fond, stödjande medlemmars fond. Denna fond utgör nu nära tretusen kronor och om dess disposition äger centralstyrelsen, gärna på rekommendation från stödjande medlemmar, rätt att besluta.

De som önskar att bli stödjande medlemmar i Sveriges Schackförbund insätter avgiften à 50 kronor på postgiro 65 22 Sveriges Schackförbund, Södertälje. Märktalongen med namn och adress samt "stödjande medlem 1968". Namnen på de stödjande medlemmarna kommer att publiceras i 1969 års årsbok.

SVENSKA SCHACKFÖRBUNDETS JUBILEUMSTURNERING 1968

Till turneringen inkom 34 problem, varav dock ett togs bort efter överenskommelse med författaren, sedan turneringsledaren påvisat föregångare. Därutöver befanns två problem felaktiga.

Problemen var av mycket ojämn kvalitet. Övervägande flertalet behandlade gamla temata, men ett par verkligt originella saker fanns också med i samlingen. (Författarnamnen har tillfogats av turneringsledaren.)

1 pris: Bo Lindgren.

Ett utmärkt problem. Med försöksdrag bygger vit steg för steg upp ett springarhjul, som förefaller mig helt unikt. Man kan föreställa sig vilka svårigheter författaren haft att bemästra för att få allt att fungera.

2 pris: Halvar Hermanson.

Ett från gängse bruk något avvikande variantkomplex i en annars strängt ensartad genre. De tillkopplade extra matterna (2. S×f3, Sc6 och T×d5) ger prov på avancerad teknik.

3 pris: Herbert Ahues.

I förs. 1. e3!? o. Tf7? öppnar vit svart linje mot fälten c4 och d6. Svart måste nu se till att han i sitt försvar frigör Sd5 med rätt Grimshawpjäs, som inte avskar den för

tillfället effektiva linjen. Men det är förbehållet vit att välja rätt inledningsdrag, som inte heller får bli Nowotnydraget 1. Tc5!?, som också innehåller en hjälpsam öppning för svart linjepjäs.

4 pris: Milivoj S. Nesić.

Trevlig avskärningstriologi med vita damen. Står och faller med originaliteten i denna idé.

5 pris: Michael Schneider.

Ett fyndigt uppslag, att i försöksdragen inte bara förbereda ny matt (undanröjningar för egen pjäs) på svarts försvar utan även nytt försvar för svart (direkta resp. indirekta öppningar för svart). Tyvärr har komponisten slösat med materialet på ett sätt som gör en betänksam beträffande placeringen.

1 hed.omn.: E. A. Wirtanen.

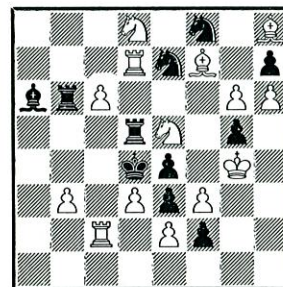
Tre mattförändrade blockader, förtjänstfullt arrangerade.

2 hed.omn.: Lars Larsen & David Hjelte.

Två par dualförhinderingsvarianter tillhörde 30-talets mera avancerade temakomplex. I dag kan problem med detta innehåll näppeligen göra anspråk på originalitet. De kompletterande kungsvanternas, med fint utnyttjade fånglingar, ger emellertid denna uppgift en egen profil.

BETINGELSE FÖR SAMTLIGA PROBLEM: MATT I TVÅ DRAG

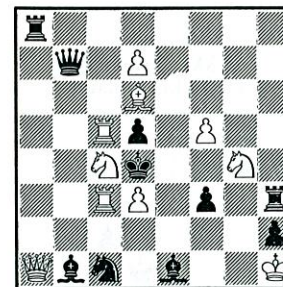
1 pris
Bo Lindgren, Stockholm

1. g×h7!

1. Kh5? g4! 1. b4? T×b4!
1. Kh3? f1DL†! 1. c7? Tf6!
1. f4? e×d3! 1. Td6? T×
d6! 1. f×e4? L×d3! 1. Le6?
S×d7! 1. d×e4? L×e2!

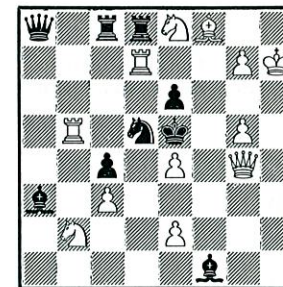
2 pris
Halvar Hermanson, Unbyn

1. Sb6!

1. Sd2? Db8!
1. Sa5? Te8!

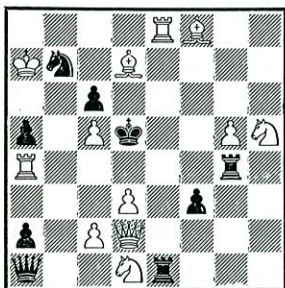
3 pris
Herbert Ahues,
Bremen, Västtyskland

1. Sf6!

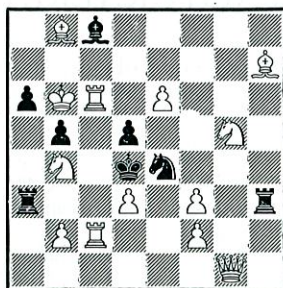
1. Tc5? Da6!
1. e3? Lc5!
1. Tf7? Tc5!

4 pris
Milivoj S. Nestic,
Senta, Jugoslavien

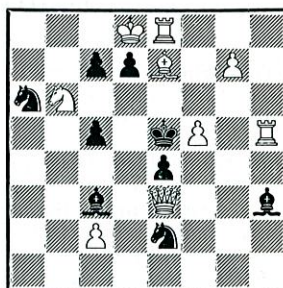
1. Dc3!
1. Dc3? Sd8!
1. Df4? Te7!

5 pris
Michael Schneider,
Schweinfurt, Västtyskland

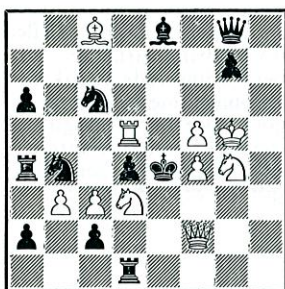
1. T2c5!
1. Sf7? Th5!
1. f4? S×f2!
1. T6c5? Lb7!

1 hed.omn.
E. A. Wirtanen,
Helsinki, Finland

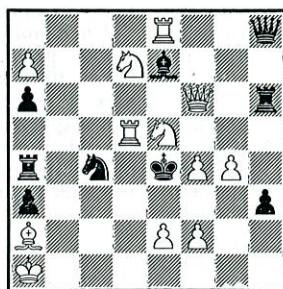
1. Dh6!
Förspel 1. —, Sd4,
Sf4, d6

2 hed.omn.
Lars Larsen & David Hjelte
Danmark / Norge

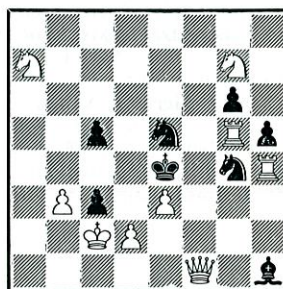
1. Lb7!

3 hed.omn.
Knut Arnstam, Hässleholm

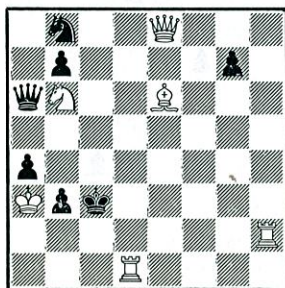
1. Sg6!
Förspel 1. —, Sc4 drar

4 hed.omn.
Allan Thorsson, Lindome

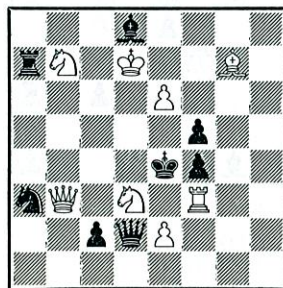
1. Df6!
Förspel 1. —, Kd5
1. Sb5? c×d2!
1. Se8? c×d2!

5 hed.omn.
Karl-Heinz Ahlheim,
Mannheim, Västtyskland

1. D×a4!

Omn.
Erkki Paalanen,
Helsinki, Finland

1. e7!
1. Ke8? Lf6!

3 hed.omn.: Knut Arnstam.
Exklusiv kombination mellan fortsatt försvar och Rupptemat.

4 hed.omn.: Allan Thorsson.
Fyra förändrade fångslingar av Se5. Dubbelspelet när springaren går är störande.

5 hed.omn.: Karl-Heinz Ahlheim.
Den bästa uppgift jag sett i denna genre, men jag förs inte svara för originaliteten.

Omn.: Erkki Paalanen.
Också ett relativt värdefullt problem, med frigörningar. Det erhåller hed.omn., om något av ovanstående problem skulle behöva diskvalificeras.

Turneringen var, fränsett de allra bästa problemen, svärdömd på grund av jämn-

heten mellan ett flertal andra relativt värdefulla problem. Ytterligare några sådana problem ifrågakom för utmärkelse.

Torsby i april 1968.

Gustav Jönsson

Domare

Sveriges Schackförbund tackar domaren för väl förrättat arbete, tackar alla turneringsdeltagarna och gratulerar pristagarna.

Domen träder i kraft, såvida ingen berättigad anmärkning framställs mot den före den 1 oktober 1968.

Problem, som inte erhållit utmärkelse, står åter till författarens disposition.

PROBLEMKONSTENS VILLKOR

S om ett schackproblem i vidsträckt bemärkelse kan man beteckna varje schackställning, där det gäller att med ledning av den givna betingelsen nå ett bestämt mål. I inskränkt bemärkelse däremot — och det är det som närmast intresserar oss här — är schackproblemet en konstnärlig framställning av en slutmanöver eller slutkombination. Man skiljer mellan så kallade ortodoxa problem, som närmast ansluter sig till spelschacket och som har betingelsen "Matt i n drag (d.v.s. vit börjar och gör trots svarts motstånd matt i n drag), och fantasiproblem, som uppvisar ett flertal variationer vad betingelsen beträffar (t. ex. självmatt, hjälpmatt, reflexmatt, maximumer och seriedragmatt) och även stundom innehåller pjäser, som inte existerar i det traditionella schacket men som ofta är i orientaliskt schack förekommande pjäser, vilkas gångart här reviderats (t. ex. gräshoppa, nattsvärmare).

Den konststart som schackproblemet väl närmast har anknytning till torde vara arkitekturen. Problemlisten måste nämligen, utgående från en idé eller åtminstone ett uppslag, bygga upp med hjälp av pjäser och bräde det, i vilket man skall kunna utläsa hans tanke, alltså gestalta idén i något påtagligt, låta idén få form. Men problemlisten är ju inte bara idégivaren. Han är även som angivits ovan hantverkaren, den som själv har att bygga, och denna rent tekniska sida är förvisso inte den

minst viktiga. Man kan nog påstå att mästernskapet aldrig kan uppnås av någon, som inte lärt sig teknikens alla finesser. Det ideala problemet är det, där idéns originalitet paras med utförandets fulländning.

Problemlisten är väl den konstnär, som är mest bunden till ett givet material — schackpjäserna och brädet. Och det är detta material jämte schackets spelregler som förenar honom med det spelade schacket. Emellertid: ett parti växer fram som en växelverkan mellan två motsatta krafter, vit och svart. I problemet däremot är denna motsättning endast skenbar, då såväl vit som svart lyder under en vilja, komponistens, men med denna motsättning som underlag möjliggöres för den skapande problemlisten att gestalta den konstnärliga produkten. Detta är kan man säga principen för all problemkomposition. Att brottas med materialet, som beroende av schackets regler dels kan göra motstånd, dels kan tillmötesgå problemlistens strävan — ja, det är att komponera, att ge form åt en tanke.

Problemet skall vara en konstnärlig produkt, när det är som det skall vara, och idéns gestaltning är det väsentliga i problemkonsten. En problemidé kan anses vara en på brädet genom pjäsernas position förverkligad plan, som är av sådan art att den måste fånga uppmärksamheten och skänka lösaren eller problemkännaren en känsla av tillfredsställelse. Vad som får karakterisera det konstnärliga och inne-

hållsmässigt betydelsefulla måste tyvärr i en del fall bli beroende av mer eller mindre personligt färgade synsätt. Även om man, då det gäller de stora linjerna, som väl är kan anses vara överens — åtminstone någorlunda — måste man inte så sällan konstatera att det som är sanning i Berlin och Jena inte precis behöver vara dåligt skämt i Heidelberg, men det kan vara en sanning med modifikation eller — vilket är det mest vanliga — något som man ej kan eller vill begripa sig på. Det har nämligen i problemkonstens historia förefunnits inte så sällan skarpa motsättningar mellan olika problemriktningar — ja, stundom till och med inom en och samma riktning — med skiljakiga uppfattningar om både stort och smått. Men starkast har väl motsättningarna framträtt, då man diskuterat problemkonstens estetiska principer. Även om stridsyxan ingalunda är nedgrävd, är det dock knappast någon som nu för tiden vill svinga den med någon större frenesi, och tack och lovför det!

Genom att det under tidernas lopp uppenbarat sig så kallade skolor med speciella ideal har man var och en på sin kant varit angelägen om att i eget intresse stifta lagar för problemkonsten. Dessa lagar har emellertid alltid haft något av tvångströja över sig, och då vi sena tiders barn tar del av dem, finner vi dem nog i regel rätt löjliga och orealistiska, vilket väl ytterst har sin grund i det förhållandet att det helt enkelt är omöjligt att formulera någon enhetlig estetisk uppfattning. Problemkonsten har nämligen utvecklats i så många olika riktningar, att det blir nödvändigt att tillämpa olika principer vid en bedömning. Man måste så att säga gå från problemtyp till problemtyp. Ty vad som gäller för en modern tvådragare är alls inte tillämpligt, då frågan är om tredragare med modellmattor som bärande idé, eller för en självhatt av rekordkaraktär.

Om man alltså med all rätt står skeptisk till alla lagstiftningsförsök, måste man dock oreserverat erkänna en lags giltighet, en lag som gäller för alla problem, nämligen ekonomilagen. Den säger i sin viktigaste

del att man vid problemskapandet måste iakttaga den allra största sparsamhet beträffande använt pjäsmaterial (pjäsekonomi) och i sin andra del att man ej får använda fler drag än som idén kräver (dragekonomi). Speciellt viktigt är som sagt pjäsekonomi-momentet — mot den lagen har till och med stora komponister syndat å det mest pinsamma! Ekonomilagen tillhör ju problemkonstens så att säga tekniska sida. Det är inte blott i idéskärpa och pregnans som mästaren visar sig utan lika mycket i den klanderfria tekniska utformningen, som förut sagts. En idealform av produkten-problemet ur teknisk synpunkt är faktiskt något som man kan fordra av varje ärligt menande komponist, ty en god teknisk färdighet är alls inte något ouppnåeligt, även om det mängden gång fordras energiskt arbete för att bli en skicklig problemhantverkare. Ett moment, nämligen "nedsvältningen" måste i detta sammanhang beröras. Nedsvältningen sätter in då komponisten nått den korrekta men ej ideala formen och går ut på att i främsta rummet nå en större ekonomi i utförandet, varvid ur ren skönhetsynpunkt kanske även diverse omgrupperingar och annat kan företagas.

En fråga som på sätt och vis anknyter till ekonomilagen är förhållandet mellan idé och form. Saken blir aktuell, då själva problemidén är av mindre format. Under sådana förhållanden är det uppenbart att själva utförandet måste bestämmas av idéunderlagets tunnhet. En liten idé behöver alls inte vara förkastlig, men gestaltar man den, måste man anpassa utformningen efter innehållet. En stor apparat får med andra ord inte användas. Berget får inte föda en råtta.

Problemidéerna är inte oändliga, men nog är de många. Men likväl: då den moderna problemkonsten är åtskilligt mer än 100 år gammal, får man inte bli förvånad, då man erfår att åtskilliga upprepningar ägt rum, äger rum och kommer att äga rum. Detta är med andra ord det besvärliga kapitlet om föregångare och (omedvetna) efterbildningar. Då det kan vara en

omöjlighet till och med för experten att känna till vad som under tidernas lopp komponerats på hans egna specialområden, hur lätt är det då inte för nybörjaren eller för den på ett område mindre bevandrade att råka ut för föregångare, stundom till och med för identiska föregångare. Detta att komponera problem som mer eller mindre överensstämmer med förut existerande är en fara, som lurar på alla som sysslar med problemkomposition. Risken är särskilt stor inom vissa områden, t.ex. beträffande problem av mera traditionellt snitt eller miniatyrer, vilket är problem med högst sju pjäser. Något effektivt skydd mot föregångarfaran finns inte, men genom specialsamlingar är en del experter i stånd att ge en försäkran om åtminstone trolig originalitet.

Men — och här kommer vi till en mycket väsentlig punkt — även om en idé finns utformad tidigare i åtskilliga uppgifter, behöver man inte tveka att gestalta den på nytt, om man funnit nya aspekter. Ty en idé kan alltid varieras, den kan kompletteras, och flera idéer kan förenas, ja, oändligt mycket kan göras för att även nöta idéer genom mer eller mindre sensationella tillsatser eller genom nytt, ovanligt utförande kan framstå som i hög grad intresseväckande. Trots en då och då uppdykande pessimism, som förkunnar problemkonstens stagnation på grund av att en förnyelse inte skulle vara möjlig, kan man förvisso vara vid gott mod. Det har nämligen hittills alltid visat sig att de stora problemiterna, de som svarar för de nya idéerna och alltså bryter nya vägar, städse finner nya möjligheter.

Ordet problem är ingalunda en adekvat beskrivning på vad ett schackproblem vill vara. Ursprungligen var problemet något som var avsett som en gåta, något som skulle lösas, och var lösningen svårfunnen var detta ett extra plus. Numera är problemet åtminstone formellt alltjämt något som skall lösas, och är lösningen svårfunnen, räknas detta som en förtjänst. Men denna procedur är alls inte den väsentliga, och problemets funktion som lösningsob-

jekt är betydligt reducerad, även om den givetvis ingalunda försvunnit. Det betydelsefulla är problemets innehåll, och innehållet skall för den som studerar problemet inte vara någon gåta, något problem. Den bästa formen för publicering av problem kan diskuteras, men håller man styvt på problemet som uppenbarare av ett idéinnehåll, är tydligen den allt mer praktiserade formen "problem med lösning och kommentar" det lyckligaste publicerings-sättet. Härigenom vinner man möjligheten att direkt informera den intresserade om vad problemet vill uttrycka. Och problemförfattaren bör känna sig nöjd, ty att många löser hans problem intresserar honom nog inte så mycket som vetenskapen om att många förstått detsamma.

Herbert Hultberg

Bliv medlem i Svenska Problemschackklubben

Genom medlemskap i Svenska Problemschackklubben kommer den intresserade i nära kontakt med problemschacket i nuet och kan deltaga i de många arrangemang, som klubben ombesörjer, kompositionstävlingar, lösnings-tävlingar, problemläsningsm.m.

Avgiften 20 kr inkluderar årsprenumeration på

STELLA POLARIS

problemtdiskriften, som utgives gemensamt av de nordiska problemklubbarna och är av högsta internationella klass.

Redaktion: Alexander Hildebrand och Jan Mortensen.

Aktuella artiklar, fortlöpande information om det nordiska mästerskapet för schackkomposition, årsturneringar för problem och studier, lösnings-tävlingar m.m.

Följ med! Stella Polaris ger den bästa vägledningen för alla, som snabbt vill göra sig hemmastadda i problemkonstens finesser.

SVENSKA

PROBLEMSCHACKKLUBBEN

Ordf. Alexander Hildebrand, Box 323, 751 05 Uppsala

Sekr. Jan Knöppel, Torsviksvägen 39, II, 181 34 Lidingö

Kassör Helmer Ternblad, Folkhögskolan, Västerhaninge

Partier

Student-VM i Harrachov 1967

GRÜNFELDT-INDISK

Pihlgren Georgiev
Sverige Bulgarien

1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	d5	4. c×d5	S×d5
5. e4	S×c3	6. b×c3	Lg7
7. Lc4	0—0	8. Se2	Sc6

Simagins drag, som vid första anblicken ser en smula egendomligt ut, torde numera vara den vanligaste fortsättningen mot avbytessystemet. Pachman anser, att vit nu måste spela 9. Lg5 för att behålla initiativet. Den valda fortsättningen är naturligtvis fullt spelbar.

9. 0—0	Se5	10. Ld3	b6
11. Le3	Lb7	12. Dd2	Tc8

Svart borde spelat 12. — c5. Vit kan inte gärna erövra bonden, då svart i så fall skulle få ett starkt initiativ. F.ö. vore det kanske bättre att tidigare ställa upp sig med Dd7 och Tfd8 för att undvika att kungslöparen byts bort.

13. Lh6	c5	14. L×g7	K×g7
15. d5	c4		

Annars spelar vit c4.

16. Lc2	e6	17. f4	
---------	----	--------	--

En chansrik framstöt.

17. —	e×d5	18. f5	Tc6?
-------	------	--------	------

Detta är ett direkt feldrag, efter vilket svart får en förlustställning. Han borde nog givit sig in på varianten 18. — d×e4 19. f6† Kh8 20. Dh6 Tg8, då det är svårt att ange någon direkt vinstfortsättning för vit. Vits tryck får väl ändå anses vara värt den offrade bonden.

19. e5	g×f5	20. Sd4	Tg6
21. L×f5	Tg5		

Nu står verkligen svarts alla väsentliga figurer livsfarligt, så länge som vit har en springare på d4. Det gäller bara att få bort bonden på f7.

22. e6

Det finns nu ingen möjlighet för svart att rädda sig undan springargaffeln på e6.

22. —	Lc8	23. e×f7	h6
24. Tae1	T×f7	25. L×c8	D×c8
26. Se6†	Kg6	27. T×f7	K×f7
28. S×g5†	h×g5	29. Uppg.	

Anm. av Gunnar Pihlgren

Från SM, Stockholm, 1967

ENGELSKT PARTI

Zandor Nilsson Rolf Martens

1. c4	e5	2. Sc3	Sf6
3. g3	c6	4. Lg2	d5
5. c×d5	c×d5	6. Db3	d4!

Detta drag är ännu starkare än det vanliga bondeoffret 6. — Sc6 och härstammar från partiet Desloges—Kieseritzky, Paris 1841 (!). (Partiet står i Euwe och började 1. g3 e5.) Det är inte var dag man kan överraska teorikunniga motståndare med 126 år gamla nyheter!

7. L×b7

Förstås det enda konsekventa men leder till chansrikt spel för svart.

7. —	Le6!	8. Da4†	
------	------	---------	--

Desloges spelade sämre 8. Db5†.

8. —	Sbd7	9. Se4	
------	------	--------	--

Ty 9. L×a8? D×a8 och vinner.

9. —	Tb8	10. S×f6†	D×f6
11. Dc6	Le7		

Svart har fint spel för bonden, men vit sätter igång en iderik manöver för att förhindra svarts rockad.

12. Lc8	Df5	13. h3	h5
14. g4	h×g4	15. h×g4	T×h1
16. D×h1	D×g4	17. L×d7†	K×d7
18. Sf3	Lf6	19. d3	e4
20. Sd2	e3	21. Sf3	Tb5
22. f×e3	Dg3†	23. Kd1	d×e3
24. Dg1	D×g1†	25. S×g1	a6
26. Sf3	g5?		

Svart har vinstställning trots dambytet men förbiser ett fint försvarsdrag av vit. Det rätta var 26. — L×b2.

27. L×e3	L×b2	28. a4!	Tb7
29. Tb1	La2	30. T×b2	T×b2
31. S×g5	Lb3†	32. Ke1	L×a4
33. S×f7	Lb5		

Det uppkomna slutspelet är troligen remi. Efter 52:a draget var alla bönder borta, och sedan plågade jag Zäta i ytterligare 25 drag med T+L mot L+S. Detta slutspel är remi enligt Chéron, och den "överlägsna" parten har inte ens några nämnvärda taktiska chanser.

Anm. av Rolf Martens

SICILIANSKT

Bo Boström (F) Ulf Andersson (S)

1. e4	c5	2. Sf3	d6
3. d4	c×d4	4. S×d4	Sf6
5. Sc3	Sc6	6. Lg5	e6
7. Dd2	a6	8. 0—0—0	h6
9. Le3			

Teorin anger Lf4!

9. —	Ld7	10. f4	Da5!
------	-----	--------	------

Svart går snabbt till anfall på damflygeln och ödslar ingen tid med utveckling av kungsflygeln. Samtidigt lockas vits springare till b3 där den står sämre.

11. Sb3	Dc7	12. Le2	b5
13. Lf3	Tb8	14. Sd4	

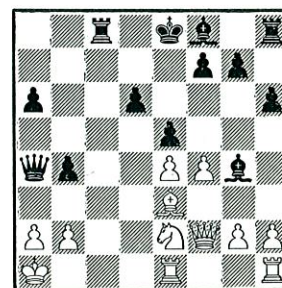
Vit inser sitt misstag och försöker nå avveckling, vilket svart undviker. I stället ökas pressen mot den passiva vita ställningen.

14. —	Sa5	15. Df2	b4
16. Sce2	e5!		

De vita pjäserna är nu rena statisterna. 17. Sb3 Sc4 18. Sd2 Sg4 19. L×g4 L×g4

Vits pjäser är helt låsta. På 20. h3 följer Tc8! med avgörande angrepp, t.ex. 21. c3 S×b2 22. K×b2 b×c3 23. Ka1 L×e2 24. D×e2 c2.

20. Tde1	Tc8	21. S×c4	D×c4
22. Kb1	D×c2†	23. Ka1	Da4

24. Sc1

På 24. Tc1 följer Tc2. Fortsättningen kan bli 25. T×c2 D×c2 26. Te1 D×e4 27. Ld4 f6! och svart håller ställningen och blir två bönder över.

24. —	Tc2	25. Dg3	Le6
26. Kb1	b3	27. a×b3	D×e4
28. Lg1	Te2†	29. Sd3	T×e1†
30. Uppg.			

Anm. av Ulf Andersson

Erik Olsons Minnesturnering

Göteborg 1967—68

SPANSKT PARTI

Jansa Martens

1. e4	e5	2. Sf3	Sc6
3. Lb5	a6	4. La4	Sf6
5. 0—0	S×e4	6. d4	b5
7. Lb3	d5	8. d×e5	Le6
9. De2	Le7	10. Td1	0—0

Det numera vanliga sättet att bemöta vits angrepp på d-linjen.

11. c4	b×c4	12. L×c4	Dd7
--------	------	----------	-----

Ställningen är känd bl.a. från partiet Keres—Euwe (kandidatturneringen 1948), där Euwe mindre lyckosamt fortsatte med 12. — Lc5. Senare har varianten analyserats av Bent Larsen, och textdraget prövades av denne mot Geller i deras match i Köpenhamn 1966.

13. Sc3

Vit uppnår ingenting med 13. L×d5 L×d5 14. D×e4 L×e4 15. T×d7 Tfd8 16. T×d8 T×d8 17. Sc3 L×f3 18. g×f3 S×e5.

13. —	S×c3	14. b×c3	f6
15. e×f6	L×f6	16. Sg5	L×g5
17. L×g5	h6!		

Mot Geller försökte Bent Larsen 17. — Tae8.

18. Le3	Se5	19. Lb3	Dd6
20. Td4			

För att kunna besvara det hotande Sg4 med T×g4.

20. —	c5	21. Tf4	Sd7
22. Te1			

Ett onödigt drag. Svart kan ändå inte slå två gånger på f4 p.g.a. D×e6†. Bättre var nog genast Td1.

22. —	Lf7	23. Ted1	Sf6
24. Lc2	Tac8	25. Dd3	

Hotar T×d6 jämte Dh7 matt.

25. —	Tfe8	26. Ta4	
-------	------	---------	--

Tydligen spelat endast i avsikt att tvinga

fram Tc6, men på det sättet vinner vit inte någon fördel.

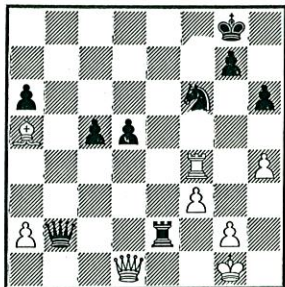
26. — Tc6 27. Th4 Td8

28. Te1 Se4
Det hotar nu Df6 med dubbelt angrepp på h4 och c3, vilket Jansa helt tycks förbise.

29. f3? Df6 30. Tf4 D×c3

Med två starka, sammanhängande fribönder står nu svart på vinst.

31. Dd1 Sf6 32. Ld2 Db2
33. La5 Te8 34. T×e8† L×e8
35. La4 Te6 36. L×e8 T×e8
37. h4 Te2

38. Tg4!
Ett gott försvarsdrag efter omständigheterna. Ty 38. — S×g4 besvaras med 39. D×d5†.

38. — d4 39. Tg3 Sd5!

Nu hotar 40. — T×g2† 41. T×g2 D×g2† 42. K×g2 Se3†. Jansa uppfattar i tidsnöden det hotet, men...

40. Dd3 och samtidigt uppgivet.
Ty nu avvecklar svart med 40. — T×g2† 41. T×g2 D×g2† 42. K×g2 Sf4†.

Anm. av B. Gedda

Akademiska mästerskapet

Göteborg 1967—68

KUNGSINDISKT

Rolf Lekander Lars Holmstrand

1. e4 d6 2. d4 Sf6
3. f3

Vanligare är 3. Sc3. Nu avstår vit från att spela mot det jugoslaviska försvaret, som svart inviterat till, och väljer i stället Sämischvarianten i Kungsindiskt.

3. — g6 4. c4 Lg7
5. Sc3 0—0 6. Le3 e5
7. d5 Sh5 8. g4

En aggressiv fortsättning, som dock inte verkar vara riktigt sund. Det normala draget är 8. Dd2.

8. — Sf4 9. h4 f5
10. h5

Detta är knappast det bästa. Säkrare tycks 10. g×f5 följt av Dd2 och 0—0—0 vara.

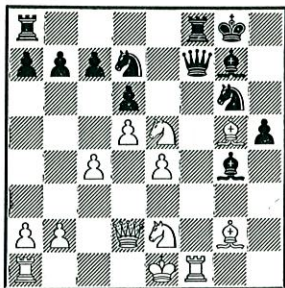
10. — f×g4 11. h×g6 h5!

Svart kan nu så småningom erövra g6-bonden och får förutom en god position även merbonde.

12. Dd2 Df6 13. Sce2 g×f3
14. S×f3 S×g6 15. Lg2 Lg4
16. Tf1 Sd7

Svart räknar med att det följande dam-offret är gynnsamt. Vit borde nog trots allt ha spelat 17. 0—0—0.

17. Lg5 Df7 18. S×e5!?

18. — D×f1†! 19. L×f1 Sg×e5

Nu får svart ett utomordentligt figurspel och vit kan inte gardera alla hot. På 20. 0—0—0 slår svart först på c4 och sedan på b2 och får starkt angrepp mot vits öppna kungsställning.

20. Sd4 Sc5 21. Dc2 Tag8

Genom att vits kung är kvar i centrum är hans läge synnerligen prekärt.

22. Le3 S×c4! 23. D×c4 T×e4
24. Kd2 T×e3!

Den avgörande stöten. På 25. K×e3 följjer Lh6 matt.

25. Te1 T×e1 26. K×e1 Tf4
27. Db5 T×d4 28. b4 Td1†
29. Kf2 Ld4† 30. Kg3 Le5†
31. Kh4 Ld7 32. De2 Td4†
33. Kg5 Se4† 34. Uppg.

Anm. av Lars Holmstrand

Bognor Regis 1968

SPANSKT

H. Äkqvist M. J. Basman

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6
3. Lb5 a6 4. La4 Sf6
5. 0—0 Le7 6. Te1 b5
7. Lb3 d6

Skönt! Mot en angreppsspelare av Basmans kaliber är det alltid tveksamt om man ska våga tillåta t.ex. Marshall-angreppet.

8. c3 0—0 9. h3 h6

Smyslow-varianten, en av de säkraste och mest populära uppställningarna i spanskt parti.

10. d4 Te8 11. Sb1—d2 Lf8
12. Sf1

Den moderna metoden att bekämpa Smyslow-varianten består i 12. a3, följt av Lc2 (eller La2) och framstöten b2—b4. En ganska omständlig manöver som jag tycker ger svart tid att organisera ett effektivt motspel.

12. — Ld7

I två partier Stein—Reshevsky, Los Angeles 1968, prövade svart det ovanliga men intressanta draget 12. —, Lb7. Båda dessa partier fortsatte 13. Sg3, Sa5 14. Lc2, Sc4 15. a4, varpå svart introducerade det djärva 15. —, d5!?

13. Sg3 Sa5 14. Lc2 Sc4

Anses exaktare än 14. —, c5, som med fördel kan besvaras med 15. b3.

15. b3

I en rad mästarpartier det senaste året har vitspelarna valt 15. a4, vilket efter 15. —, c5 16. b3, Sb6? 17. a5, Sc8 18. b4 ger vit klar fördel. Svart klarar sig dock helskinnad med 16. —, Sa5.

15. — Sb6 16. Lb2 c5
17. d×e5 d×e5 18. c4 Dc7
19. De2 Ta8—b8

Hade jag själv spelat svart hade jag valt 19. —, b×c4, 20. b×c4, Sa4.

20. Id3 b×c4 21. L×c4 S×c4
22. D×c4 Tb4 23. Dc3

Bonderovet 23. D×a6 ger svart fina chanser efter 22. —, Lb5 23. Da3, c4!.

23. — Lc6

Aktivt försvar, men trots de svaga svarta bönderna var dock 23. —, Ld6 att föredra.

24. a3

Inledningen till svårbemästrade förvecklingar som kunde undvikits med det positionella 24. Sd2 ev. följt av 25. La3.

24. — Tb7 25. S×e5 Te8—b8
26. b4

Ett naturligt men ändå svårt drag eftersom konsekvenserna av svarts väntade svarsdrag var i det närmaste omöjliga att förutse.

26. — a5 27. Sf5 a×b4
28. Dg3 Kh7

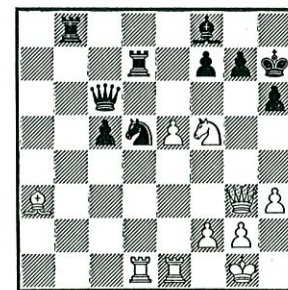
Svart säkrar effektivt sin till synes bräckliga kungsställning. På 28. —, S×e4 skulle vit fått starkt angrepp efter 29. T×e4, L×e4 30. S×h6†, Kh7 31. Sh6×f7.

29. S×c6 D×c6 30. e5 Sd5
31. Ta1—d1

Med det förrädiska hotet S×g7 följt av Dd3†.

31. — b×a3 32. L×a3 Td7?

Det hotade såväl 33. S×g7 som direkt 33. Dd3, men svart kunde spelat 32. —, Tb3 33. Td3, T×d3 34. D×d3, Sf4 34. De4 (34. Dg3, Tb1!), D×e4 35. T×e4 med troligt remislut. Däremot gick inte 32. —, Td8 särskilt bra på grund av 33. Dd3, Kg8 34. Sd6. Det tidsnödsdrama som nu följde fick följande dramatiska förlopp:

33. e6 Td7—d8 34. e7 S×e7
35. T×d8 T×d8

35. —, Sf5 strandar förstas på 36. D×b8.

36. S×e7 Db5 37. Lc1 L×e7

På detta drag — som forcerat leder till vinst för vit — tog svart ut den resterande betänketiden, sänar som på en futtig (Forts. på sid. 23)

RÅD OCH VINKAR för ungdomsledare

Av Lars Bäckström

— Är det inte svårt att vara ledare för ungdomsschack? Måste man inte själv kunna ofantligt mycket — teori och annat — för att klara av uppgiften?

Blivande ungdomsledare ställer ibland oroliga frågor av det här slaget. Svaret kan inte bli ett entydigt ja eller nej. Kunskaper är alltid bra att ha, men jag tror att man lugnt kan säga, att kraven på schackledaren inte är större än att var och en som har en smula praktiskt handlag, öppet sinne — och schackintresse — bör ägna sig åt denna form av ungdomsarbete.

I det följande vill jag göra ett försök att beskriva vad som kan hända i schackgruppen, framför allt genom att ge konkreta exempel på vad man kan låta schackjuniorerna syssla med.

Uttrycket ”syssla med” är inte särskilt träffande. Om programmet är rätt upplagt och om man inte glömmer de ”gyllene regler” som jag skall återkomma till, blir det strax fråga om ett häftigt engagemang från ungdomarnas sida. Förklaringen fann redan Emanuel Lasker. Schack är alltid kamp. Det gäller att segra eller dö — figurligt i varje fall. Spelet fångar oemotståndligt de unga, och när man så småningom får dem att inse att det främst gäller att övervinna sig själv — då har man fått tag på det som ger mening och spännvidd åt vårt ungdomsarbete: Fostran till självkänedom och ansvar.

Utgångspunkten för mitt resonemang är den helt vanliga schackgruppen, sådan man möter den på allt fler platser i landet, med en blandning av pojkar och flickor i alla åldrar och med mer eller mindre stora insikter i spelet. Det är tacksamt att börja tidigt, gärna med 9—10-åringar — men avvisa inte 6-åringen som kommer och vill vara med! Det brukar gå livligt till i en sådan grupp, den är kanske arbetsam, men arbetet lönar sig i långa loppet. De äldre juniorerna mår gott av att konfronteras med de yngre, och de lär sig snart att

känsla för schack är oberoende av åldersstreck. Vad de nya deltagarna beträffar, vill de inget hellre än att få mäta sina krafter med mer rutinerade motståndare, sedan de en tid slipats i inbördes möten.

Schackklubben Rockaden i Stockholm praktiserar en bra modell genom att från början blanda juniorer och seniorer i spelstyrkeklasser. Lita på att det blir hårdträning för de 14—15-åringar som redan är på väg upp i toppskiktet! En sådan uppläggning förutsätter att klubben är stor och att man hela tiden kollar, att de yngre inte lägger sig till med sena kvällsvanor.

När allt är nytt

Hur man spelar schack, hur man uppför sig vid brädet — alla behöver vi på nytt ta ställning till sådana skenbart självklara ting. För nybörjaren är det en vall att fortast möjligt ta sig igenom, därbakom lockar praktiskt spel, den bästa av alla läromästare. Alltså måste spelregler genast präntas in, och här får ledaren inte svika.

Nog finns nybörjarhäften att ta till — grupperna kan få dem gratis — men det behövs också råd och dåd. Det kan vara ett kritiskt moment och man får akta sig för att tjata och trötta ut. En saklig ton bör anbefallas, men om man finner våglängden och det är fråga om de yngsta, kan man göra det hela litet roligare. Linjer och rader blir gator och vägar, rutorna kvarter, pjäser och bönder ”invånare”. Eller varför inte jämföra spelet med en fotbolls- eller ishockeymatch? Det brukar gå hem...

Ofta måste nybörjaren ha individuell undervisning. Då gäller det att den övriga gruppen håller igång med träningsturnering, förslagsvis i någon av de former som beskrivs nedan. Så snart reglerna fastnat, kanske redan efter första sammankomsten, skall nybörjaren få blanda sig i leken.

Tävlingar av alla slag är schackgruppens livsluft. Uppmuntran, beröm, vänlig kritik, goda råd från ungdomsledarens sida skall komma efter partiet, då intrycket är färskt och såret svider hos förloraren eller kammen sväller på segraren. När spelet

pågår, måste var och en känna att det gäller att helt lita till egna krafter — som i alla schacktävlingar.

All teori är grå...

Schackteori är visst inte grå — för den avancerade spelaren. Den skimrar i ljuset av tusen glanspartier. För den färske spelaren däremot är det alldeles nog med elementa, och i den helt unga gruppen måste man strängt ransonera snacket. Deltagarna vill absolut inte känna sig som skolelever. De är ju tävlingsspelare! Ge dem gärna några kärnpunkter om snabb pjäsutveckling, om centrums betydelse eller om mattsättning, men högst ett par minuter åt gången. Återigen: Huvudsaken är praktiskt spel.

När gruppen mognat, och det kan ta lång tid, vaknar intresset för teori av sig själv. Då räcker det ofta med att ledaren ger anvisning om litteratur för självstudier. Ingen begär, att han skall arbeta hårt med instruktion och föredrag. Men det är klart — om man är vuxen uppgiften och känner att gruppen ger gensvar, finns det inget som hindrar att man övergår till instruktion i egentlig mening, så småningom utsträckt att omfatta kanske en halvtimme varje sammankomst.

Bäst fungerar nog en sådan grupp, den framskridna och vetgiriga, som en slags teoriverkstad, där alla inklusive ledaren söker sig fram. Sveriges Schackförbunds ungdomskommitté tillhandahåller via distriktsinstruktörerna en kortfattad studieplan i schack med litteraturanvisningar. Den bör tills vidare kunna vara till något stöd. Berndt Söderborg, den bästa schackpedagog jag vet i det här landet, har lovat att komma oss till hjälp med en utförlig handledning längre fram.

Det borde nu ha framgått, att ingen behöver dra sig för att ta upp ungdomsverksamhet i klubben för att han inte tror sig om att kunna lära bort teori. Programmets tyngdpunkt skall ju ändå ligga på träning och tävling. Och här strax ännu en gyllene regel. Varje slag av tävling — hur obetydlig man än kan tycka den är — måste ske under ordnade former. Rörd pjäs är förd pjäs. Motståndaren får inte

störas. Det skall finnas en noggrannt förd turneringstabell, där alla kan följa utvecklingen. Helst bör man ha tillgång till priser — det kan gälla enkla ting — att utdelas, kanske inte efter varje träningsturnering men i alla fall efter det som kan betecknas som säsongens huvudtävling.

Nedanstående förslag till i första hand träningsturneringar lämpar sig både för nybörjare och mer avancerade spelare. Listan är långt ifrån fullständig och fältet är fritt för variationer.

Barometern

Den enklaste ”barometer” för en schacktävling gör man på rutat papper. Till vänster en kolumn med deltagarnas namn och vågrätt överst en skala, där varje ruta motsvarar en hel eller en halv poäng. Efter varje tävlingstillfälle drar man ett streck i annan färg för varje deltagare, motsvarande poängplockningen. Barometern skall under hela tävlingen finnas tillgänglig på väggen — lita på att juniorerna följer sin och andras frammarsch med växande spänning!

Erfarenheten har lärt, att den mest engagerande formen framför allt för nybörjartävlingen är en barometer byggd på ett seriesystem av fyramannagrupper med upp- och nedflyttning efter varje sammankomst. Arboga Schackklubb har länge med framgång praktiserat systemet och fler har följt efter.

I fyramannagruppen spelar i rond 1: nr 1—4, nr 2—3. Rond 2: nr 1—2, nr 4—3. Rond 3: nr 2—4, nr 3—1 — först nämnda nummer har vit. Man brukar för det mesta hinna spela tre ronder under en sammankomst, och därmed kan deltagarna gå hem i känslan av fullbordat värv. Och nästa gång väntar en ny fyramannagrupp. Den bäst placerade rycker upp en grupp och siste man flyttar ned till gruppen under. Vill man ha större omkastningar, kan två spelare gå upp och två gå ned — bara saken har bestämts före seriestarten och alla vet hur systemet fungerar.

Om man inte känner deltagarnas spelstyrka, bör man ordna en försöksomgång i fyramannagrupper. Segrarna och ev. bästa tvåor går till A-gruppen, övriga går i tur

och ordning till B-, C-, D-gruppen etc. beroende på deltagarantal i barometern. Skulle antalet inte vara delbart med fyra (det gäller före varje omgång i barometern), kan nedersta gruppen bestå antingen av tre som spelar med frirond, av två som möts i en dubbelrondig match eller av en spelare som får utmana siste man i gruppen närmast över.

Det händer ofta att en deltagare måste utebli från en sammankomst — ett crux för de flesta tävlingsledare. I barometern vållar detta inga större bekymmer, systemet är elastiskt och ledaren fyller alltid grupperna från toppen före varje omgång. När den som uteblivit åter dyker upp, får han eller hon starta i lägre grupp men hänger fortfarande med på barometern. Som framgår premierar barometern närvarofliten, men i nio fall av tio är det ändå så att bäste spelare vinner.

Glöm inte att på förhand fastställa hur många omgångar (sammankomster) tävlingen skall gå — det måste finnas en gräns, där alla vet att barometerställningen har avgjort. Det har visat sig vara bäst med korta serier, fyra omgångar men ogärna fler än sex. Därpå är gruppen säkert mogen för andra övningar och efter en intervall kan man starta en ny barometer.

Partipoäng är förstas avgörande för placeringarna i fyrmannagrupperna. På barometern bör man föra in "placerspoäng", t.ex. 5, 3, 2, 1 poäng för varje grupp. Många nybörjare förlorar stadigt parti efter parti. Nu får de ändå ett litet streck på barometern. Gissa om det sporrar!

Stegen

Snabba vinster och förluster hör till dagordningen i juniorgruppen. Det hindrar inte att ett och annat parti blir segt och långdraget. Att bara vänta på sin tur är inte särskilt kul för livliga schackjuniorer, och här följer ett exempel på en "utfyllnadsturnering". Men utfyllnad eller ej — även denna tävling måste noga planeras, ty deltagarna kommer att ta den på blodigt allvar...

"The ladder" är en form av utmanartävling av engelskt ursprung. Gör en liten steg av kartong — eller trä om tid finns

och man är härdig. Det skall finnas lika många steg som deltagare i gruppen. Mellan varje stegpinne skall man kunna skjuta in en remsa med deltagarens namn. Ränka eller sida alla gruppens juniorer i ordningsföljd och placera den bäste, nr 1, på nedersta stegpinnen, nr 2, 3 etc. därovan. Man bör inte lita på de lösa lapparna i stegen utan skriva ned en sifferad med den nya ordningsföljden efter varje sammankomst.

Tävlingen tillgår så att var och en på lediga stunder får utmana någon av de tre spelarna närmast ovanför. Om det skulle inträffa att alla tre är frånvarande, får man utmana närmast tillgängliga spelare. I första partiet har nr 1 alltså rätt att utmana nr 4, 3, 2 (nr 5 om 4, 3, 2 saknas) o.s.v. Det gäller alltid ett parti och motståndarna lottar om färg. Man får utmana samma spelare bara en gång under samma sammankomst. Utmaningarna skall ske på tid, då båda parter är lediga från programmets huvudtävling, och ingen får utan vägande skäl avböja en utmaning. Om utmanaren segrar, byter han plats med den besegrade och klättrar alltså på stegen. Man får till stånd ett naturligt utbyte mellan de spelmässigt starka och svaga. De förra vill visa sin klass genom att kämpa sig mot toppen, de senare stimuleras att bjuda hårdast möjliga motstånd. Det finns ingen risk för att den som för tillfället ligger överst och inte har någon att utmana, blir arbetslös, ty just den platsen kommer att bli särskilt eftertraktad.

I motsats till övriga tävlingar bör man ej sätta annan tidsgräns för stegen än säsongsslutet, och man kan gott låta den fortsätta över höst och vår parallellt med alla andra turneringar. Ett bra grepp är att använda stegen att komplettera prislistan på klubbavslutningen. Man låter t.ex. de högst placerade, som ej får pris i huvudtävlingen, prisbelönas efter plats på stegen.

Berger och Monrad

Om det är fråga om ett klubbmästerskap för juniorer, måste man i första hand rekommendera en turnering alla mot alla. Rondtabeller enligt Bergers system är bil-

liga och kan rekvideras hos alla schackförlag. De finns i många storlekar, från fyra deltagare upp till 24 eller fler. Antalet ronder är alltid lika med deltagarantalet minus ett. Då gruppen är stor och tiden begränsad, kan man spela i mindre kvalificeringsgrupper och låta de främst placerade gå till A-final, övriga till B-, C-, D-finaler etc. Vid lika ställning i toppen av ett mästerskap är ett särspel alltid att föredra. I Berger-gruppen finns ingen annan rättvis särskiljning.

Även i träningsturneringar ligger det närmast till hands med Bergers system, som kan varieras i det oändliga — jämför det ovan beskrivna exemplet på barometertävling. En liten varning bör inskjutas för den allt för stora Berger-gruppen med 18 eller fler deltagare. Den kan prövas någon gång, men man finner snart att man måste frångå ordningsföljden för ronderna och låta de juniorer som råkar vara närvarande mötas, även om sista rondan därvid blir färdigspelad före mellanronderna. Tabellen blir oöverskådlig och påminner ofta om en halvskriven korsordsgåta av det beniga slaget.

För att komma till rätta med dessa svårigheter använder man ibland Monrads system, inte bara i juniorgrupper som bekant. I korthet kan man beskriva Monrad som en tävling, där deltagarna på samma poäng möts i ett på förhand fastställt antal ronder. Tekniken är inte särskilt svår, men man måste ha lärt den ordentligt om den skall tillämpas. Svåra orättvisor kan annars drabba deltagarna, och det finns risk för longörer då den nya inlottningsordningen skall framräknas mellan ronderna.

I ett tillägg till landsförbundets tävlingsbestämmelser, utsänt till alla klubbar, finns numera en bruksanvisning för Monrad. För att underlätta tävlingen tillhandahåller Stockholms Schackförlag praktiska Monrad-kort i olika färger. Jämfört med Berger-gruppen är det i Monrad inte nödvändigt att tillgripa särspel. Eftersom alla deltagare inte möts, kan man rättvist kvalitetsberäkna poängen för dem som kommer lika.

Cirkelsågen

Den här tävlingen skall man använda bara vid någon enstaka sammankomst och först sedan deltagarna nått en viss spelteknisk färdighet. Cirkelsågen är en slags koncentrationsträning, och det skall man upplysa deltagarna om på förhand. Man måste räkna med irritationsmoment i alla tävlingar. Här renodlas detta faktum genom att var och en har två partier samtidigt — det gäller att kunna inrikta uppmärksamheten på en ställning i sänder.

Gruppera deltagarna tre och tre, varje tremannagrupp av ungefär samma spelstyrka. Placera deltagarna A, B och C i triangel med bord emellan. A spelar mot B och C; B mot A och C; C mot A och B. Var spelare har ett vitt och ett svart parti. Övriga tremannagrupper ordnas på motsvarande sätt. Liksom vid simultan går det åt många bräden och spel — ett för varje deltagare. Det är ett utmärkt tillfälle att träna protokollskrivning — ställ kravet att var och en skall kunna visa upp två prydligt förda partiprotokoll. Ytterligare en stressfaktor tillkommer om man använder klockor och har så det räcker för alla. Cirkelsågen kan vara en nyttig övning, men den bör inte förekomma alltför ofta, kanske på sin höjd en gång om året.

Simultan och blix

Precis som ifråga om "sågen" bör simultanföreställningarna inte komma för tätt. Det finns exempel på ledare som själva kört simultan under varje sammankomst och resultatet är inte uppmuntrande — för gruppen som helhet. Jag tänker inte på delsimultaner i instruktionssyfte som är bra att ta till ibland, t.ex. då man vill specialträna ett antal nybörjare i mattsättning.

En regelrätt simultanföreställning bör anonseras på förhand. Bjud in klubbens förstabordsspelare eller någon elitjunior som simultangivare. Nya eller oövade deltagare brukar lätt bli otåliga, om simultangivaren tar lång tid på sig. I så fall bör man ha valt en känd "snabbspelare" för att få en lyckad föreställning. Glöm inte att simultanen är en tävling så god som någon. Var man skall sköta sina egna pjä-

ser, på den punkten slarvas det ofta. Deltagarnas namn och poäng skall tydligt framgå av en uppsatt lista.

Blixtschack är populärt bland de flesta juniorer och utvecklas därför stundom på bekostnad av allvarligt syftande turneringsspel. Dock finns det ingen anledning att bannlysa blix, om det spelas ordnat och med måtta. Deltagarna tränas till snabba beslut, och de får stora möjligheter att lufta sina teoretiska kunskaper.

Grupper som driver sin verksamhet på klubblokaler med tillgång till schackklockor, har inga svårigheter att arrangera Berger-turneringar i blix. Man behöver inte ständigt hålla sig till den vanliga 5-minutersblixen — det är oftast bättre med längre betänketid. Kvarts-, halv- och entimmespartier är också former av blix eller rättare snabbschack, som det heter åtminstone i Kalmar. Med urets hjälp kan ledaren för den blandade gruppen variera med tidshandikapp.

Den fristående gruppen har ofta inte råd att köpa klockor och behöver dem heller inte på länge. Alla tävlingar som här har beskrivits, kan spelas utan schackur, och rena nybörjare mår för övrigt bäst av att få vänta ett slag med den detaljen. Men det är bra om ledaren kan ha en enstaka klocka till hands, dels i demonstrationssyfte och dels för att kunna sätta in mot slutet i ett långrotningsparti, som hotar att spräcka tidsschemat för de övriga.

Den klocklösa gruppen behöver inte vara vanlottad ens ifråga om blixschack. Välj en betänketid av 5 eller 10 sekunder per drag och markera tiden med en handklappning eller slag på en gong-gong. Spelarna måste göra drag då markeringen kommer — det kontrolleras bäst av en särskild vaktman vid bordskanten. Den som står över eller är senfärdig, tildelas "varning" och förlorar partiet vid tredje varningen.

För att få fart på en blixturnering med eller utan klockor kan man använda rotationssystemet. Deltagarna placeras mitt emot varandra vid ett långbord med pjäserna uppställda växelvis vit och svart. En av spelarna sitter hela tiden kvar och byter färg mellan ronderna. Så snart rondens

sista parti är färdigspelat och man kan flytta samfällt, roterar de övriga runt bordet ett steg för varje rond. En man får varje gång passera förbi "kvarsittaren". När varvet är fullbordat, har alla mött alla utan att man behövt rådfråga någon rondtabell. Partiresultaten måste förstås nog noteras, enklast av var och en på en lapp som lämnas till tävlingsledaren efter sista rondens.

Matchutbytet

Schack är ett spel för individualister som ändå gärna vill spela i lag. Programmet för varje ungdomsgrupp bör omfatta regelbundet matchutbyte. Lagspel är oöverträffat när det gäller att stärka kamratskap och sammanhållning — här skall också de minsta av de små få vara med på ett hörn. Det är numera inte så långt mellan landets schackgrupper, och ledaren bör på ett tidigt stadium ta kontakt med dem som finns i grannskapet för ett antal vänskapsmatcher.

När gruppen vunnit stadga, erbjuder sig andra möjligheter. Man kan stängas mot klubbens seniorer i en match eller — varför inte? — mot ett föräldralag. Alla våra distrikt anordnar junior- och pojklagsserier, försumma ej att anmäla gruppen. Ibland har man sex eller fler deltagare från samma skola i gruppen — stimulera dem att ställa upp i Skolornas Lag-SM.

Till stor hjälp blir det om man kan samla en del uppgifter om motsändarlagens spelstyrka och annat för att därpå få de egna juniorerna att diskutera matchernas taktiska uppläggning. Om man står inför den allra första matchen, bör gruppen förberedas genom särskild träning. Man kan exempelvis anordna en låtsasmatch med ena halvan av gruppen mot den andra. Framhåll vikten av fair play och perfekt uppträdande före, under och efter varje matchparti. Var och en måste få klart för sig att hela gruppen kommer att bedömas efter hans eller hennes förhållningsätt. Poängplockning är nog bra men kommer i andra hand.

Inte bara schack!

I det föregående har många gånger framskymtat att schackgruppen inte bara lever för schack allena. Juniorerna har sökt sig till gruppen för att spela schack, det är sant, och det skall de få. Men det finns lärdomar av annat slag, inte minst på det organisatoriska planet. Många juniorer visar tidigt gryende talanger som ledare. Den vuxne ungdomsledaren bör tillmötesgå dem — och sitt eget arbete — genom att fördela ansvaret för verksamheten inom gruppen. Till en början kan det gälla detaljer som att hålla ordning på spelmaterialiet eller förtroende att föra rondlistan.

Rätt snart är det fråga om större ting. Uppmuntra juniorerna att bilda en egen schackklubb eller ungdomssektion i seniorföreningen genom regelrätt val av ordförande, sekreterare, tävlingsledare, lagkapten etc. Låt den unge ordföranden känna sitt ansvar! Han bör finnas med som gruppens representant i de äldres rådslag. Junioravgiften till distrikt och landsförbund är obetydlig, och ett medlemskort blir snart en hederssak för varje deltagare i gruppen.

Schack och idrott hör intimt samman, och det är angeläget att också schackjuniorerna får tillfälle till konditionsträning. På spelkvällen händer schack, men det finns andra dagar. I Torskors samlas man regelbundet till bordtennis, och HASK i Hälsingborg lät sina juniorer ställa upp i pojklagsserien i fotboll. Det finns många andra goda exempel att följa.

Sörj för gruppens återväxt varje höst och vår! Det kanske kan sägas, av den schackklubb som syns och hörs i bygden och som arbetar målmedvetet med ungdomsschack, rekryterar sig själv. Man bör ändå samarbeta med skolan och rikta in sig på propaganda framför allt i grundskolans mellanstadium. Rektorer och lärare blir glada för hjälpen. Och ungdomen? Ja — den har ett enormt schackintresse, det kan jag intyga efter att ha besökt hundratal skolor i landet.

Dessa frågor och många fler brukar vi dryfta vid träffar och ungdomsledarkurser i distrikt och föreningar. Varför inte ta del i diskussionen? Det behövs många fler

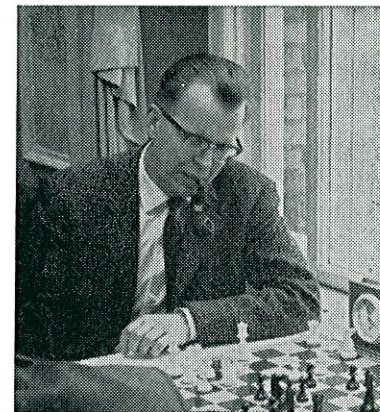
ledare i ungdomsschack, och här bör ha framgått att det knappast finns ett tacksummare fritidsjobb. Men betrakta det inte blott som extraknäck. Visst kan man numera få betalt för sina utlägg och kanske litet till — men utbytet ligger på ett helt annat plan. I schackgruppen upplever man ständigt på nytt den "andens seger över materien" som är schackspelets innersta väsen. Framför allt får man en naturlig och uppfriskande kontakt med vakna representanter för dagens ungdom.

Till sist ett försök till repetition och sammanfattning:

Schack är ordnad tävling — rondtabellen på väggen!

Den bästa instruktionen är uppmuntran. Ta juniorerna på allvar och Du får deras förtroende.

Den spelsvagaste i kullen kan en gång bli stormästare!

Lars Bäckström

(Forts. från sid. 17)

minut (45 drag/2½ tim.). På 37. —, Te8 räcker 38. Dc7 och 37. —, De8 besvaras framgångsrikt med 38. Dh4.

38. T×e7 Td1† 39. Kh2 Df1

Underlättar vits uppgift, men på 39. —, T×c1 avgör 40. Df4, Tc4 (annars 41. De4†) 41. Df5†, Kh8 42. D×f7 med matt eller tornvinst.

40. Df3 T×c1 41. Df5† uppg.

Anm. för TfS av H å k a n Å k v i s t

Svenska schackspelare har under den angivna perioden — förbundets 51:a verksamhetsår — erbjudits många tillfällen att deltaga i intressanta nationella och internationella tävlingar. På det organisatoriska planet har situationen blivit gynnsammare genom ytterligare förstärkningar av kanslipersonalen och inte minst genom att en förbundsskapen utsetts för att ombesörja ranking och laguttagningar.

Det statliga bidraget ur Kulturfonden till förbundets allmänna verksamhet har för innevarande räkenskapsår höjts till 60.000 kronor och även ungdomskommittén har från skolöverstyrelsen åtnjutit ökat ekonomiskt bistånd.

Centralstyrelsen vill liksom tidigare understryka vikten av att distrikt, föreningar och enskilda medlemmar aktivt hjälper till att bygga ut verksamheten genom startandet av nya föreningar, fritidsgrupper eller intressanta tävlingar för att på så vis bana väg för ytterligare bidrag från statliga och kommunala myndigheter.

Stödjande medlemmen Gunnar Gustavsson, Göteborg, har i sitt testamente ihågkommit landsförbundet med 5.000 kronor.

Under verksamhetsåret har landsförbundet och ungdomskommittén arrangerat flera betydelsefulla och intressanta tävlingar. Bland dessa märks främst landskamper mot Danmark, Polen och Norge samt Sveriges deltagande i Europacupen för lag i Tjeckoslovakien. Vidare må nämnas Erik Olsons Minnesturnering i Göteborg vid årsskiftet, där Göteborgs Schackförbund var medarrangör samt Tusenmannaschacket i Stockholm i februari där Sveriges Schackförbund tillsammans med Stockholms Schackförbund och Dagens Nyheter delade arrangörskapet.

Centralstyrelsen höll sex och arbetsutskottet ett protokollförda sammanträden under året. Vidare har fortlöpande överläggningar förts med styrelsens övriga arbetsgrupper och tillsatta kommittéer för allsvenska serien, rikslotteriet och medlemsrapporteringsfrågor.

Glädjande nog tycks det som om den nedåtgående trenden i antalet registrerade medlemmar kommer att brytas under innevarande verksamhetsår samtidigt som antalet deltagare i den öppna verksamheten växer i rask takt.

För medlemsstatistik och mer detaljerade upplysningar om föreningar, distriktsförbund och landsförbund hänvisas till i årsboken intagna handlingar, där redogörelser lämnas även för landsförbundets ekonomi samt för kommittéernas verksamhet och ekonomi. I förbundets officiella organ, Tidskrift för Schack, återfinns tävlingar och andra arrangemang utförligare skildrade.

In Memoriam

Landsförbundet hedrar minnet av Gideon Ståhlberg, som avled den 26 maj i Leningrad, dit han inbjudits för att deltaga i en stormästarturnering. Ståhlbergs insatser som stormästare, schackskribent och internationell domare vid VM-matcher har gjort hans namn känt långt utanför Europas gränser.

Utmärkelser

För förtjänstfulla insatser som organisatör och schackjournalist har Collijnplaketten i guld tilldelats Ragnar Forsman, Göteborg. Vidare har W. Johansson, Karlskrona, erhållit Collijnplaketten i silver. För sina oersättningsbara insatser inom Världsschackförbundet har Hugo Björk, Stockholm, utmärkts med Rogardplaketten i guld.

Tidskriften har avtalsenligt utgivits av den i Göteborg verkamma kommittén, bestående av herrar Berggren, Gedda och Uhlin med Åhman som suppleant. Tidskriften har liksom förra året utgivits utan bidrag från landsförbundet.

Rikslotterierna

Landsförbundets jubileumslotteri har jämfört med föregående års rikslotteri blivit en framgång. På annan plats i årsboken har lotterikommitténs verkställande ledamot givit en utförligare rapport om lotteriet, vars vinst för landsförbundets del översteg 17.000 kronor. Innevarande rikslotteri, benämnt rekryteringslotteriet, tycks säljas i samma utsträckning som jubileumslotteriet.

Korrespondens- och problemschack

Sveriges Schackförbunds korrespondensschackkommitté har under året fört en intensiv tävlingsverksamhet och vid årsskiftet pågick spelet i 97 grupper med 770 deltagare. I övrigt hänvisas till kommitténs fortlöpande bulletiner, dess verksamhetsberättelse samt partisamling från korr-SM. Vad problemschacket beträffar så har Sveriges Schackförbund under året igångsatt en jubileumstävling, i vilken vinnarna presenteras på annan plats i årsboken. Vad gäller problemschacket i övrigt hänvisas till "Stella Polaris", utgiven av de nordiska problemistföreningarna.

Ungdomsverksamheten

Verksamheten inom ungdomskommittén har förutom turneringar och matcher bestått av en intensiv ledarrekrytering i form av instruktörsresor, veckoslutskurser och ledarträffar.

Riksinstruktörens resor till gagn för skolschacket och fritidsgrupperna inom den öppna verksamheten har främst berört Blekinge, Småland, Värmland m. fl. distrikt.

I skolornas Lag-SM, som under året spelades för tredje gången har omkring tusen spelare fördelade på 160 lag ställt upp. I förra årets tävling, som omfattade drygt tusen spelare genomfördes riksfinalen i Stockholm mot slutet av maj och som vinnare utgick Malmö Tekniska Gymnasium resp. Åkersviksskolan, Sundsvall. I den nordiska finalen som arrangerades utanför Köpenhamn i augusti placerade sig Åkersviksskolan på andra plats. Vid det individuella skolmästerskapet under september månad hade drygt 130 juniorer mött upp.

Juniorlandskamper har under året genomförts mot Danmark och Polen och därutöver har meriterade juniorer beretts tillfälle att deltaga i internationella tävlingar. Bland de individuella resultaten kan nämnas Lennart Asplunds femte plats i juniorvärldsmästerskapet i Israel under augusti, Ulf Anderssons första plats i Nordiska Juniormästerskapet m. m. Träninglägret inför SM-tävlingarna i Stockholm hade förlagts till Hemlingbystugan söder om Gävle. För närmare upplysningar om juniorverksamheten hänvisas till ungdomskommitténs verksamhetsberättelse för samma tidsperiod.

Publicitet och propaganda

Landsförbundet har genom pressmeddelanden och direkta kontakter strävat att ge schacket ett vidgat utrymme inom våra massmedia. Tusenmannaschacket som för andra gången i följd arrangerades i februari i samarbete med Stockholms Schackförbund och Dagens Nyheter blev en stor framgång, inte minst genom Bent Larsens välvilliga deltagande.

Dessutom har landskampsresultat och Erik Olsons Minnesturning genom utförliga presskommentarer kommit schackintresserade till godo. Teleschackpartierna och de återkommande schackspalterna i de flesta dagstidningar har bidragit till att ge schackintresset spridning.

Slutligen har Sveriges Schackförbund under den senare hälften av verksamhetsåret igångsatt en rekryteringskampanj till vilken särskilda affischer och folders framställts.

Kansliförhållanden

Landsförbundet har under året hyrt kanslilokaler, bestående av tre rum, belägna på Kammakargatan 8, Stockholm C, av Dr Carl Groth.

Rikslotteriet och Bokfonden har liksom tidigare år haft sina expeditionslokaler på Rynningegatan 8, Örebro, resp. Nygatan 66, Örebro.

Som protokollsekreterare har Kenneth Abrahamsson uppehållit en deltidstjänst och Henry Andersson har, likaså å deltid, fungerat som expeditionsföreståndare. Under en kort tid har även Reedik End varit knuten till kansliet som internationell korrespondent. Liksom föregående år har fru Gerda Fallenius varit deltidsanställd som kanslist. Dessutom är Leho Laurine genom bidrag av AMS anställd sedan november 1967.

Bidragsverksamheten

Folke Rogards Bokfond har stått till föreningarnas förfogande under förvaltning av Jakob Ekelund. Nystartade föreningar har i viss utsträckning erhållit bidrag för materialanskaffning och genom ungdomskommitténs försorg har nybörjarlitteratur, affischmaterial m. m. gratis tillhandahållits ungdomsgrupperna.

Landsförbundet har givit ekonomiskt stöd till ungdomsschack, korrespondenschack och problemschack. Dessutom har SSF givit ekonomiska bidrag till simultanturnéer och enskilda spelares deltagande i internationella tävlingar.

Tävlingar inom landet

Stockholms Schackförbund stod som arrangör för 1967 års SM-tävlingar, vilka omfattade 732 deltagare. I Sverigemästargruppen segrade övertygande Rolf Martens, tätt följd av Börje Jansson och Martin Johansson samt Zandor Nilsson.

Kvalificerade till 1968 års Sverigemästerskap blev följande segrare i mästar-klassen: Bengt Andersson, Falköping, Lennart Ljungqvist, Jönköping, Olov Sterner, Stockholm—Sven Platzack, Ystad (särspellet har senare uppgivits av Sterner), Gunnar Carlberg, Eskilstuna, Anton Fridh, Malmö, och K. G. Dahl, Norrtälje. Mästarvärdighet uppnådde följande segrare i klass I, Lars Falk, Uppsala, G. Gustavsson, Emmaboda, Gunnar Pihlgren, Lund, Bo Hjort, Örebro, E. Kjellberg, Norrköping, K. Gavelin, Landskrona, Sten Säfholm, Stockholm, S. G. Samuelsson, Stockholm, P. Sörenfors, Lund, P. Wikström, Enskede, J. Larsson, Sandviken, B. Nyberg, Stockholm, K. Lagerqvist, Stockholm, O. Svensson, Stockholm, samt E. Wilkeborg, Husum.

I junior-klassen kvalificerade sig följande spelare till finalomgången: Ingvar Gannholm, Alva, Göran Stål, Stockholm, Anders Wigren, Lund, Mats Hylén, Stockholm, Axel Ornstein, Malmberget, Ulf Andersson, Arboga. I särspellet som skedde direkt efter kvalificeringsomgången vann Axel Ornstein. Ulf Andersson, Mats Hylén och Göran Stål erhöll likaså mästarvärdighet till följd av tidigare placeringar.

Tre föreningar, LASK, Hägersten, och Kristallen delade första platsen gällande inteckning i kongressmästerskapets vandringspris.

Sanktionerade turneringar arrangerades under året i klass I av Göteborgs Schackförbund, där vinnaren hette L. Jönsson, Göteborg, och i två klass-II-grupper av

Lunds Akademiska Schackklubb, där Lennart Strandberg, Lund, resp. Lars Simons, Umeå, utgick som segrare.

I tävlingen om Öppna Sverigemästerskapet, som spelades i Norrköping, vann Göran Broström, Umeå, klart före Rolf Berner, Stockholm. Sune Dahnberg, Falkenberg, och Veijo Kiuru, Västerås.

I Regionmästerskapen våren 1968 segrade Göran Broström, Umeå (arrangör Norrbottens SF), Royal Goode, Kristinehamn (arrangör Mälardalens SF) och Rolf Lekander, Växjö (arrangör Hallands SF). För utförligare referat samt upplysningar om distriktsmästerskapen hänvisas till TfS.

Allsvenska seriens Div. I vann liksom föregående år av Lunds Akademiska Schackklubb följd av SS Manhem, Göteborg. Div. II norra: Wasa SK, Div. II södra: Värmlands SF och i Div. III segrade Kristallens SK, Stockholm. Sammanlagt deltog 16 klubblag eller kombinerade distriktslag.

I Akademiska Mästerskapet som i år spelades parallellt med Erik Olson-turneringen vid jul—nyår i Göteborg segrade Lars Holmstrand, Solna, tätt följd av Magnus Wahlbom, Lund, och K. G. Dahl, Uppsala, samt Gunnar Johansson, Göteborg. På grund av sin andraplacering och tidigare meriter blev Magnus Wahlbom uppflyttad till mästar-klassen.

I en modifierad Monradtävling mellan yngre och äldre spelare i Stockholm i mars blev resultatet 29—31 till de äldres fövör.

I tusenmannaschacket, som för andra året i följd arrangerades i Blå Hallen av Dagens Nyheter, Sveriges- och Stockholms Schackförbund belade Ingemar Vulcan, Uppsala, överraskande första platsen följd av Rolf Martens, Lund, Åke Olsson och Manne Joffe, bägge Stockholm.

UMGÅNGET MED UTLANDET

Erik Olsons Minnesturning

Vid jul- och nyårshelgen 1967/68 arrangerade Göteborgs Schackförbund i samarbete med landsförbundet en internationell inbjudningsturning till minne av framlidne f. d. förbundsordföranden Erik Olson. Tävlingen var kvalificerande enligt FIDE-bestämmelsernas kategori 2 B. Bland de internationella deltagarna återfanns Geller och Gaprindashvili, Sovjet, samt Westerinen, Finland. Som segrare utgick stormästaren Geller och andraplacerad blev Sverigemästaren Rolf Martens, som därmed gjorde sin första inteckning för en internationell mästartitel enligt FIDE:s bestämmelser.

Världsschackförbundet

Kongress: FIDE:s 38:e kongress hölls i Venedig under ordförandeskap av Folke Rogard. I TfS nr 1/1968 ger världsschackförbundets president Folke Rogard en detaljerad redogörelse för förhandlingarna.

Studentvärldsmästerskapet: 1967 års tävling för studentlag arrangerades av den Tjeckoslovakiska Schackfederationen under slutet av juli i Harrachov. Av nitton tävlande lag utgick det svenska laget som nr 10.

Landskamper: I en seniorlandskamp mot Danmark i början av juni i Ramlösa vid Hälsingborg förlorade Sverige med 8—12. Under september vann Sverige en seniorlandskamp mot Polen med 10,5—9,5 och i månadsskiftet november—december deltog Sverige i en kvalificeringsgrupp i Europacupen. Dubbelrondiga landskamper spelades därvid mot Ungern, Tjeckoslovakien och Österrike. Slutresultatet blev Ungern 37, Tjeckoslovakien 36,5, Österrike 25 samt Sverige 21,5 partipoäng.

NORDISKA SCHACKFÖRBUNDET

Nordisk skolturnering: Tävlingen arrangerades av Dansk Skakunion i Espergærde några mil utanför Köpenhamn. Årets svenska skolmästare Åkersviksskolan, Sundsvall, belade andra platsen efter Narviks skola, Norge.

Nordiska Mästerskapet: Tävlingen arrangerades av Finlands Centralschackförbund i Hangö under augusti månad och i landslagsklassen delade Hoen och Svedenborg, Norge, samt Thorbergsson, Island, första platsen följda av Manne Joffe, Sverige. Hans Ove Hållén, Umeå, blev tvåa i en av mästargrupperna och Ulf Andersson, Arboga, lade beslag på juniormästartiteln efter att ha vunnit samtliga partier.

Landskamper: Under juni månad besegrade det svenska juniorlandslaget Danmark med 11,5—8,5.

Kongress: Vid Nordiska Schackförbundets kongress i Hangö, där SSF representerades av förbundsordföranden Kellgren och skattmästaren Norell, beslöt att om möjligt arrangera landslagsgruppen i NM i form av en internationellt kvalificerande tävling enligt FIDE:s bestämmelser.

ÖVRIGA TÄVLINGAR

Vid en internationell tävling i England, benämnd Islington Open Chess Championship blev Håkan Åkvist, Eksjö, andraplacerad efter juniorvärldsmästaren Kurajica. Roskilde SK arrangerade i samband med sitt 60-årsjubileum en internationell turnering där K. G. Dahl, Sverige, delade 3—5 plats efter Wright, England, och Petersen, Danmark. I den traditionella Hastingsturneringens utmanargrupp blev Börje Jansson 10—11 man av 32 startande. I en öppen tävling i Monte Carlo under påsken delade Leho Laurine femte platsen. Slutligen blev Ulf Andersson, Arboga, andraplacerad i en juniortävling, Midlands Open, som arrangerades samtidigt i England.

Stockholm i maj 1968

Nils Kellgren

J. E. Ekelund
Olov Carlberg
Sven Klerstam
Henry Andersson
Erland Elofsson
Kenneth Josefsson

Harald Norell
C. G. Carlsson
Wilhelm Lindström
Sören Björnlert
Tore Johansson
Ernst Åhman
/ Kenneth Abrahamsson

Tillfälle!!

Bokfonden erbjuder Richters Schackavalkad del I och II till det facila priset av 20 kronor (oms. inberäknat, frakt tillkommer, 80 öre).

Sätt in beloppet på Bokfonden postgiro 21 22 Örebro. Märk talongen med "Schackavalkad". Säljes endast i par. Rolig läsning för alla schackspelare.

Ekonomisk redogörelse för SVERIGES SCHACKFÖRBUNDS räkenskaper 1/5 1967—30/4 1968

Ingående Balans Konto (Balansräkning den 1/5 1967)

Skulder:		Tillgångar:	
Jubileumsmärken:		Kassa	52:41
Försäljning av 1.811 nålar	2.660:—	Postgiro 6522	2.540:73
Jubileumsplaketter:		Postgiro 2122	2.944:77
Försäljning av 54 g., 86 s. och		Bankräkning	29.183:04
135 bronsplaketter	3.047:—	Nord. Schackförb.: fordran ..	2.500:—
Jubileumsboken:		Gerda Fallenius: förskott	360:—
Försäljning av 840 st.	9.483:95	Prel. skatt 1966 års ink.	876:—
Stödande medlemmars fond:		Prel. skatt 1967 års ink.	740:—
Ing. Balans	1.300:—	Inventarier	1:—
Influtna bidrag	950:—	Bokfonden	16.736:50
Ej bet. revisionsarvode	400:—	Jubileumsmärken:	
Eget kapital	54.658:56	Ink. av 3.000 nålar	3.104:20
		Jubileumsplaketter:	
		Ink. av 100 g., 200 s. o. 350 br.pl.	3.328:51
		Jubileumsboken:	
		Arvoden till förf. ..	6.944:—
		Transporter, frakter, porton, etiketter, påsar m.m.	852:68
		Reklam, upprop	1.667:90
		Collijnplaketter	179:50
		Rogardplaketter	1:—
		Statyetter	547:27
		Kronor	72.499:51
		Kronor	72.499:51

Vinst och Förlust Konto

Utgifter:		Inkomster:	
Slutskatt 1966	1.126:—	Medlemsavgifter:	
Slutl. arb.givaravg. ..	1.280:—	1966 års rest.avg. ..	3.586:—
Kanslikostnader:	2.406:—	1967 års medl.avg. ..	44.853:—
Löner t. sekr. o. övr.		Statsbidrag	60.000:—
kanslipersonal	15.205:10	Rikslotteriet	17.209:61
Telefonkostn.	2.613:15	Resekostnadsfördelning	48:—
Portokostnader	2.371:75	Försålda diplom	312:70
Stenciler, papper m.m.	4.189:97	Ränta å bankböcker	947:46
Hyror	3.300:—	Fondavkastningar:	
Div. transp. kostn. ..	39:75	Erik Olsons fond:	
Tvätt, renhållning ..	1.315:75	Ränteavkastning	516:03
Övriga expenser: förs.	83:—	./ depositionavgift ..	51:—
resekostnader för		./ mellanskillnad vid	
kanslipers. m.fl.		köp av em.aktie ..	136:56
sammantr. med kom.	481:—	328:47	
Grupplivförs. fru Fallenius	108:—	Martin Anderssons fond:	
Tryck av årsboken	4.258:—	Ränteavkastning	350:—
Inköp av inventarier:		depositionsavgift ..	50:—
Fotokop.app., Cuba-bordet	1.504:56	300:—	
Deltagande i kongresser:		Gunnar J. Gustavssons donation	4.460:—
Nord. SF kongress i Hangö ..	666:60	Jubileumsplaketter:	
SM-kongressen i Sthlm	5.824:—	Inköp 4.132:41 Försäljn. 5.671:—	
		Vinst å försäljning	1.538:59
		Allsvenskan: överskott	236:62

Konferens å Hässelby slott	697:90	Tusenmannaschacket: överskott	1.386:70
(däri ingår statsbidrag 1.650:—)		Kapital Konto:	
Bidrag t. nystartade klubbar ..	1.562:50	Kapitalminskning	3.762:51

Anslag till:

Ungdomskommittén	33.000:—		
SSKK	2.000:—		
Sv. Problem SK	475:—	35.475:—	
Collijnplaketter: stans	300:—		
Styrelseomkostnader	9.191:10		
Revisionskostnader	647:05		
Valberedningskostnader	119:55		
Representation, uppvaktn. o. dyl.	197:28		
Propagandakostnader (bl.a. bokpriser vid tävl. vid utställn.) ..	2.600:50		
Medlemsavgifter:			
Nordiska SF	500:—		
FIDE	850:49		
Sixten Nilssons pokal	255:—		
Öppna mästerskapet	1.038:47		
Seniorer—Juniorer	2.944:51		
Jul- och Nyårsturneringen	113:97		
Akademiska Mästerskapet	300:—		
Landsmatch mot Danmark	5.524:—		
Landsmatch mot Norge	3.006:45		
Landsmatch mot Polen	5.825:79		
Europacupen	12.219:70		
Student VM i Tjeckoslovakien..	5.628:97		
Internat. turneringar:			
Erik Olsons minnesturnering ..	3.000:—		
K.G. Dahls resebidrag Danmark	250:—		
Åke Malmdin resebidr. Monaco	300:—		
Simultanresor	2.284:80		
	<u>Kronor 138.969:66</u>		<u>Kronor 138.969:66</u>

Utgående Balans Konto
(Balansräkning den 30/4 1968)

Tillgångar:

Kassa	183:30		
Postgiro 6522	9.184:82		
Postgiro 2122	694:84		
Bank (Göteborgs) ..	4.460:—		
Bank, Södertälje	1.027:01		
Bank, S-e Sparbank .	2.820:69	18.370:66	
Nord. SF — fordran	2.500:—		
Gerda Fallenius förskott	300:—		
Prel. skatt 1967 års ink.	1.110:—		
Prel. skatt 1968 års ink.	374:—		
Bokfonden	26.263:56		
Rikslotteriet fordran	7.209:61		
Collijnplaketter	837:36		
Rogardplaketter	1:—		
Statyetter, miniatyr	547:27		
Jubileumsmärken: Inköp 3.104:20			
försålda 3.094:— Lager	10:20		
Olympiaden i Schweiz:			
anmälningsavg.	238:89		
Umeå och Skellefteå SK ej bet.			
simultanresor	193:—		
	<u>Kronor 57.955:55</u>		<u>Kronor 57.955:55</u>

Skulder:

Av Göteborgs SF inbet. för rkg Tjeckoslovariens SF	350:—		
Skuld t. Tjeckoslovariens SF (Student VM)	525:—		
Stödjande medlemmars fond ..	3.000:—		
Arbetsgivaravgift, rest	256:—		
Reso (Oslosammanträdet)	1.294:50		
Reso (lagets Osloresa)	1.564:—		
AMS förskott Laurines lön	70:—		
<i>Kapital Konto</i>			
Eget Kapital	50.896:05		

REDOVISNING AV FONDMEDEL

MARTIN ANDERSSONS fond

Ingående Balans Konto

<i>Skulder:</i>		<i>Tillgångar:</i>	
Fondkapital	<u>Kronor 10.000:—</u>	Obligationer	<u>Kronor 10.000:—</u>

Vinst och Förlust Konto

<i>Utgifter:</i>		<i>Inkomster:</i>	
Depositionsavgift	50:—	Obligationsräntor	350:—
Utdelning till SSF	300:—		
	<u>Kronor 350:—</u>		<u>Kronor 350:—</u>

Utgående Balans Konto

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
Obligationer	<u>Kronor 10.000:—</u>	Fondkapital	<u>Kronor 10.000:—</u>

ERIK OLSONS fond

Ingående Balans Konto

<i>Skulder:</i>		<i>Tillgångar:</i>	
Fondkapital	20.000:—	75 st. pref.aktier och 2 st. stamaktier i Göteborgs Bank	10.000:—
		Banktillgodohavande å kapitalräkn. i Göteborgs Bank i Örebro	10.000:—
	<u>Kronor 20.000:—</u>		<u>Kronor 20.000:—</u>

Vinst och Förlust Konto

<i>Utgifter:</i>		<i>Inkomster:</i>	
Depositionsavgift (ver. 423)	51:—	Utdelning å aktier	494:75
Inköp av 63 stamaktier i Göteborgs Bank	12.485:59	Ränta å bankräkning	662:40
Utdelning till SSF i mars 1967	1.157:15	Ny donation vid Erik Olsons död	12.510:—
Tillfört bankräkning 330 002 0 i Göteborgs Bank	664:03	Ränta å 12.510:— kr. för tiden 14/5 1966—10/3 1967 (ver. 52/1967)	516:03
Utbetalning till SSF	465:03	Ränta å bankräkning för år 1967	639:62
(136:56 har återinbet. den 19/3 1968 för köp av ytterligare en em. aktie)			
	<u>Kronor 14.822:80</u>		<u>Kronor 14.822:80</u>

Utgående Balans Konto

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
75 st. pref.aktier och 65 st. stamaktier i Göteborgs Bank	22.000:—	Fondkapital	32.664:03
Banktillgodohavande å kapitalräkn. i Göteborgs Bank i Örebro	10.664:03		
	<u>Kronor 32.664:03</u>		<u>Kronor 32.664:03</u>

Södertälje den 30 april 1968

Harald Norell
skattmästare

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
för Sveriges Schackförbunds Ungdomskommitté
under tiden 1/5 1967—30/4 1968

En förstärkning av kontaktvägarna mellan ungdomsarbetets centrala organ å ena sidan och schackdistrikt, föreningar och ungdomsgrupper å den andra kan sägas känneteckna det förflutna verksamhetsåret.

Som framgår nedan uppdrog ungdomskommittén åt riksinstruktören att systematiskt besöka skolor och föreningar i ett antal distrikt, företrädesvis sådana där instruktörsresor av detta slag tidigare inte ägt rum. Med tanke på de relativt stora elevgrupper som i skolor av alla slag gjordes uppmärksamma på schackspelets förmåga att ge fritiden mening och innehåll, kan man se dessa resor som ett led i landsförbundets samma år påbörjade rekryteringskampanj.

Av större betydelse var kanske att föreningarna i samband med ett femtiotal lokala träffar på skilda håll under dessa resor stimulerades att på allvar ta itu med ungdomsarbetet. Sedan många år finns inom varje distrikt föreningar som på det här området går i spetsen och har en blomstrande verksamhet. Målet är att samtliga våra schackklubbar startar egna ungdomssektioner.

Ledarfrågan är ständigt aktuell, och kommittén planerar för det kommande året betydligt fler regionala utbildnings- och fortbildningskurser än vad som inrymdes 1967—1968. Intresse härför har kommittén sökt grundlägga vid konferenser med distriktsinstruktörerna och vid diskussioner med föreningsrepresentanterna på ifrågavarande ungdomsledarträffar.

Under året har ungdomskommittén arbetat för att allt fler av våra distrikt och föreningar tillgodogöres det stöd åt ungdomsarbetet som utgår regionalt och lokal-kommunalt. Landstingsbidrag och därmed jämställda bidrag till ungdomsarbetet i de fyra största städerna tillföres nu schackdistrikten i följande landsting och städer: Malmöhus, Kristianstads, Blekinge, Kronobergs, Kalmar läns södra och norra, Jönköpings, Östergötlands och Stockholms läns landsting samt Stockholms stad.

Förhandlingar som inom kort bör resultera i bidragsfrågans lösning, pågår med landstingen i Hallands, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Södermanlands, Gästriklands, Västernorrlands och Västerbottens län samt med Göteborgs stad. Här är förstas vårt mål, att samtliga distrikt skall få del av det regionala stödet.

Som framgår under punkten tävlingsverksamhet nedan, har kommittén under året fullföljt en rad breda propagandaarrangemang, framför allt på skolschackets område. Med Sveriges Radio/TV nåddes sommaren 1967 överenskommelse om en TV-cup i schack för juniorer. Avsikten var, att den kring årsskiftet skulle börja med omfattande uttagningstävlingar i landets alla schackgrupper och avslutas med en final, som delvis skulle sändas i TV. Tyvärr måste tävlingen inhiberas, då TV-ledningen på hösten oväntat lät meddela, att man saknade resurser för de planerade sändningarna. Ungdomskommittén uttalar förhoppningen, att saken skall kunna aktualiseras inom en inte alltför avlägsen framtid. En tävling med anknytning till det mest slagkraftiga av våra massmedia skulle bli till ovärderlig hjälp i rekryteringsarbetet.

Flera turneringar har anordnats för elitjuniorerna, och en del av dem har sänts utomlands för att matchas i internationella sammanhang. Lennart Asplunds och Ulf Anderssons framgångar bevisar, att arbetet för ökad spelstyrka börjar att ge frukt. Allt fler av våra ambitiösa schackungdomar är nu mogna för vägande internationella insatser. Ur denna synvinkel kan ett speciellt intresse knytas till det av kommittén planerade juniorvärldsmästerskapet i Sverige sommaren 1969, då värd-

landet får ställa upp med två representanter. JVM kommer att följas upp med en propagandadrive för ungdomsschack i landet, och kommitténs förberedelser för denna viktiga tävling har inletts under det gångna året.

Ungdomskommittén vill i denna berättelse uttryckligen tacka distriktens instruktörer för deras oegennyttiga och fruktbärande arbete. Kåren av distriktsinstruktörer blir allt mer homogen, och den får allt större betydelse för våra gemensamma uppgifter. Vår erkänsla går också till övriga representanter för distriktsstyrelser och till en lång rad ungdomsledare, som gjort ytterst värdefulla lokala insatser.

Verksamheten under året kan i detalj följas i ungdomskommitténs protokoll, som under hand tillställts distrikten, och i de referat av skilda arrangemang som införts i Tidskrift för Schack.

Ekonomi och medlemsiffror. Skolöverstyrelsen gav under året ökat stöd till den centrala ungdomsverksamheten som en följd av det växande antalet rapporterade lokalavdelningar/grupper och medlemmar i ålder under 25 år. Landsförbundet, som numera tillföres hela det stöd som ges av kulturfondsmedel, avsatte 20.000 kronor till ungdomsverksamheten utöver det ordinarie anslaget på 13.000 kronor. Kommittén reserverade under året ytterligare medel för juniorvärldsmästerskapet 1969, som man ämnar finansiera också på andra vägar. Vidare har kommittén som beredskap inför JVM iakttagit en viss återhållsamhet ifråga om årets utgifter. Så t.ex. nedbringades kostnaderna för semifinalerna i Skolornas Lag-SM maj 1968 och nedskrevs stimulansbidraget våren 1968 från 75 till 50 öre per rapporterad deltagare. För ekonomiska förhållanden i övrigt hänvisas till kassörens särskilda redogörelse.

Som framgick av de definitiva siffrorna i årsboken 1967 (sid. 39) uppgick det sammanlagda medlems- och deltagarantalet för juniorer och ungdomar våren 1967 till över 13.000. Sammanräkningen för säsongen 1967—1968 är ännu inte avslutad, men tendensen pekar mot en ytterligare ökning — se vidare årsboken för år 1968.

Kurser och konferenser. Den nu traditionella Fagerudds-konferensen för distriktsinstruktörerna hölls den 11—12 nov. med hela 30 deltagare. Aktuella ungdomsfrågor belystes också på den av landsförbundet anordnade konferensen på Hässelby slott den 18—19 nov.

52 lokala träffar av kurskaraktär ägde rum under instruktörsresorna med närmare 900 deltagare från 80 av landsförbundets föreningar. Regionala veckoslutskurser arrangerades i samarbete med Skånes, Nordvästra Skånes och Nordskånes schackdistrikt på Örenäs den 14—15 okt. och med Stockholms distrikt på Fagerudd den 27—28 jan. Överläggningar fördes den 15 juni och den 29 okt. mellan representanter för ungdomskommittén och Ölands Schacksällskap, den fristående organisationen för Ölands schackklubbar, med syfte att samordna ungdomsarbetet på ön med fastlandets verksamhet.

Riksinstruktören deltog i Skolöverstyrelsens instruktörskonferenser i Tylösand den 22—26 maj och i Sundsvall den 20—24 nov. Kommittén har också varit företräd vid möten med Statens Ungdomsråd och Sveriges Ungdomsorganisationers Landsråd.

Instruktörsverksamhet. Som framhölls inledningsvis har riksinstruktören under en stor del av året befunnit sig på resor till distrikt och föreningar. Nästan alla delar av landet har berörts. Sammanhängande fältresor med besök på skolor och i klubbar m.m. företogs inom Värmland och Dalsland den 14—27 sept., inom Nordvästra Skåne och Nordskåne den 9—28 okt., inom Blekinge och delar av Nordskåne den 21—29 febr. och inom Sörmland den 10—22 mars. Föreningsträf-

farna har redovisats ovan. För skolbesöken användes omkring 200 lektionstimmar i 85 skolor med deltagande av över 15.000 elever.

Instruktören, som fungerat som tävlingsledare vid flertalet av kommittén anordnade tävlingar, deltog under sin semester i augusti i Nordiska mästerskapet i Finland och hade därunder tillfälle följa juniormästerskapet samt övervara Nordiska Schackförbundets kongressförhandlingar. Som ett led i förbundets verksamhet för handikappade gav kommittén Bäckström i uppdrag att tjänstgöra som rese- och lagledare för det svenska laget till de synskadades schackolympiad i Weymouth, England, 28 mars—10 april.

Materialframställning. Kommittén har färdigställt ett provexemplar av smalfilmen "Schack och ungdom". Filmen har under året visats ett par gånger men ännu återstår viss redigering och komplettering bl.a. av ljud. En kortfattad studieplan i schack med litteraturanvisningar har sammanställts och distribuerats i distriktet. Affischen "Schack — tankens äventyr och idrott" gjordes i en ny upplaga, nu i ett större och ett mindre format. Liksom tidigare tillhandahålles den gratis för rapporterade ungdomsgrupper jämte nybörjarhäften och annat material i viss utsträckning.

Junioreernas träningsläger. Tonvikten lades på avancerad schackinstruktion under medverkan av de i sammanhanget högt kvalificerade mästarna Erik Lundin, Berndt Söderborg och K. G. Dahl och idrottsträning ledd av gymnastiklärare Per Ola Nordin under träningslägret på Hemlingbystugan utanför Gävle den 23—30 juni. 18 juniorer deltog. På inbjudan av Norges Sjakkforbund sände kommittén Mats Hylén till ett träningsläger vid Sarpsborg i augusti.

Tävlingsverksamhet inom landet. 15-åringen Axel Ornstein, Malmbergets SS, erövrade titeln svensk juniormästare vid SM i Stockholm. Övriga finalister placerade sig som följer: Ulf Andersson, Arboga SK, Mats Hylén, Åstorps SS, och Anders Wirgren, Lunds SK, Ingvar Gannholm, Alva SK, Göran Stål, Kristallens SK. 92 juniorer startade i sex grupper. För första gången lät man kvalificeringen omedelbart följas av final.

Skolornas Lag-SM 1967 uppvisade en imponerande bredd med 40 lag från 20 av landsförbundets distrikt i semifinalerna den 20—21 maj på Karlsnäsgården, Blekinge, i Trollhättan, Norrtälje och Östersund. Riksfinalen arrangerades i Stockholm den 27—28 maj med följande slutställning; A-finalen: Malmö Tekn. gymnasium (mästare), Alléskolan, Hallsberg, Sundsvalls gymnasium, Göteborgs Tekn. gymn. B-finalen: Åkersviksskolan, Sundsvall (mästare), Scheeleskolan, Köping, Åstorps centralskola, Forshaga grundskola. Distriktsomgångarna i samma tävling 1968 hade slutspelats i början av april under medverkan av närmare 1.000 elever från 160 skolor i landet.

Skolungdomens ind. Riksmästerskap 1967 arrangerades av kommittén i samverkan med Göteborgs Schackförbund den 28—30 sept. i Göteborg och blev med 136 deltagare det hittills största RM som anordnats. Norrlandsjuniorerna firade triumfer — Sundsvalls gymnasium erövrade inteckningen i vandringspriset och nya skolmästare blev i A-gruppen: Mats Nordgren, Wargentinskolan, Östersund; B-gruppen: Ulf Andersson, Arboga yrkesskola; C-gruppen: Ulf Persson, Österängsskolan, Östersund.

Den förste svenske juniormästaren i korrespondensschack blev Bo Jonsson, Uppsala, efter seger i finalen före Christer Eck, Säter, Göran Törnered, Kalmar, Ingvar Janback, Eksjö, och Leif Isaksson, Hallsberg.

Rune Litsberger, Schackkamraterna Solna, erhöll på kommitténs förslag inteckning i Sixten Nilssons vandringspris. Lars Holmstrand, Stockholms universitet, blev akademisk mästare 1968. AM spelades i Göteborg samtidigt med Erik Olson-turneringen. Ulf Andersson, Arboga SK, segrade i Hallsbergs SS juniorturnering vid årsskiftet före Bengt-Olov Andersson, Hallsberg, Mats Hylén, Åstorp, och Ingvar Jonsson, Hallsberg.

Den mest betydelsefulla av kommitténs tävlingar för elitjuniorerna gällde uttagningen till JVM 1967 och förlades till Kalmar den 11—17 juni. Till turneringen hade man kallat samtliga juniorer tillhörande landsförbundets mästarclass och födda tidigast 1/9 1947. Den starka 10-mannagruppen toppades av Lennart Asplund, Sunne SS, poängen före Johnny Ivarsson, Degerfors SS, och Per Inge Helmertz, Malmö AS.

Internationellt utbyte. Värmlänningen Lennart Asplund infriade förväntningarna genom att placera sig på femte plats vid juniorvärldsmästerskapet i Jerusalem i augusti bland 20 spelare från 19 nationer. VM-titeln gick till Julio Kaplan från Puerto Rico. Asplund sekunderades av tvåan i uttagningsturneringen, Johnny Ivarsson, vars resa gemensamt finansierades av kommittén, Värmlands-distriktet, Stödföreningen Schackspelets vänner och tidningen Expressen.

Det Nordiska juniormästerskapet i Hangö blev en överlägsen seger för Ulf Andersson, Arboga.

Under året lät kommittén sända flera av våra bästa juniorer till utländska tävlingar. Lennart Liljedahl deltog i den internationella juniorturneringen i Riga och tog 5 poäng men stannade på 12:e plats. Stig Olausson nådde 50 % i det första Öppna danska juniormästerskapet i Roskilde. Bäst lyckades Ulf Andersson i Midland Open, Birmingham, i april. Bland 29 tävlande belade han en meriterande andraplacing efter förre juniorvärldsmästaren Boijan Kurajica. Vidare bör noteras, att Sven Platzack blev tvåa efter Pollak i den starkt besatta internationella juniorturneringen i Büsum.

Det svenska laget till Student-VM i Harrachov, Tjeckoslovakien, lyckades avancera till A-finalen, där man slutade på tionde plats. Segern gick till Sovjet.

De allsvenska skolmästarlagen fick som vanligt representera internationellt. I det Nordiska lagmästerskapet för skolor i Espergaerde, Danmark, kom Åkersviksskolan, Sundsvall, tvåa efter Narvik, Norge, men före Skanderborg, Danmark. Malmö tekn. gymnasium (numera Borgarskolan) mötte i mars på bortaplan Hamburger Schackklub i en oavgjord match.

Det svenska juniorlandslaget spelade två betydelsefulla landskamper. Särskilt glädjande var att utbytet med Dansk Skak Union kunde återupptagas efter flera års avbrott. Matchen spelades i Ramlösa den 3—4 juni och slöt i svensk favör med siffrorna 11¹/₂—8¹/₂. En knapp förlust med 9¹/₂—10¹/₂ blev det däremot för det svenska juniorlaget i returlandskampen Sverige—Polen, arrangerad av ungdomskommittén på Ystad Saltsjöbad den 2—3 september.

Stockholm i maj 1968

Sixten Eriksson

Tore Johansson Harald Norell Birger Elm Håkan Åkqvist
/ Lars Bäckström

**Ekonomisk redogörelse för
SVERIGES SCHACKFÖRBUNDS UNGDOMSKOMMITTÉS
räkenskaper 1/5 1967—30/4 1968**

Ingående Balans Konto	kr. har erhållits)	3.155:79	
(Balansräkning den 1/5 1967)	Tävlingsverksamhet:		
Skulder:	Skollagstävlingar	20.241:10	
1969 års Junior VM i Sthlm	Individuella skolmästerskap ...	466:86	
Avsatta medel	Akademiska Mästerskapet	300:—	
Eget kapital	JVM-kval och deltagande	6.326:52	
	Jan Sibe — simulanresa	40:—	
	Axel Ornstein t. Hallsberg	272:—	
	Internat. turneringar:		
	Stig Olausson t. öppna		
	danska mästerskapet .	67:90	
	Malmö Borgarskola t.		
	Hamburg	1.292:—	
	Åke Malmdin till		
	Monaco	300:—	
	Ulf Andersson till		
	Birmingham	467:60	
	L. Liljedal t. Riga ..	526:—	
	M. Hylén t. Norge..	144:—	2.797:50
	Landskamp mot Norge	—	
	Landskamp mot Danmark	4.409:40	
	Landskamp mot Polen	4.681:89	
	Landskamp Norden—Sovjet ..	—	
	Nordisk skollagsturnering i Kö-		
	penhamn	1.260:30	
	Eget Kapitals Konto		
	Årets överskott	19.708:52	
	Utbetalning av statsbidrag till		
	följ. regionala kurser:		
	Stockholms SF	1.650:—	
	N.V. Skånes SF	1.200:—	
	Stockholms SF	1.000:—	3.850:—
	Kronor	35.627:74	139.659:91
Tillgångar:	Inkomster:		
Behållningar:	Anslag från:		
Kassa	Skolöverstyrelsen	100.000:—	
Bank	Sveriges Schackförbund	33.000:—	
Postgiro	Statsbidrag till Ungdomskon-		
	ulentkonferens i Enköping	1.500:—	
	Influtna räntor	1.309:91	
	Statsbidrag till ungdomsledar-		
	kurser i		
	Örnäs	1.200:—	
	Hässelby slott	1.650:—	
	Fagerudd	1.000:—	3.850:—
	Kronor	35.627:74	139.659:91
Utgifter:			
Avlöningar till:			
Rikskonsulent	27.040:—		
Kanslist	4.692:60	31.732:60	
Slutlig skatt 1966	442:—		
Slutl. arb.giv.avg. 1966	1.807:—		
Grupplivförsäkring	108:—		
Styrelseomkostnader	2.400:20		
Hyror	3.300:—		
Telef.kostn.	1.969:75		
Porton	510:75		
Stenciler, ppr m.m.	1.747:68		
Resekostn. för kons.			
SO-kurser	984:—		
i distrikten	1.834:82	10.347:—	
Inventarier, kompl.	507:50		
Foto, filmning m.m.	435:70		
Propagandakostnader .	3.771:62		
Priser (vid resor) ..	202:75	3.974:37	
Fältarbetsresor	7.800:11		
Medlemsavg. i Sv. Ungd.org.			
Landsråd	150:—		
Stimulansbidrag	7.760:25		
Ungdomslägrät Hemlingbystugan			
(Utg. 6.385:30, Ink. 1.700:—) ..	4.685:30		
Ungdomskonsulentkonferens på			
Fagerudd (statsbidrag med 1.500			

**Utgående Balans Konto
(Balansräkning den 30/4 1968)**

Tillgångar:	Skulder:
Behållningar:	1969 års Junior VM i Sthlm
Kassa	360:44
Bank 250287-0	15.016:04
Bank 36843-1	35.858:04
Postgiro	353:74
	51.588:26
Prel. skatter	
inbet. 1967	654:—
inbet. 1968	438:—
	1.092:—
Prel. arbetsg.avg.	
inbet. 1967	2.009:—
inbet. 1968	647:—
	2.656:—
	Kronor 55.336:26
	Kronor 55.336:26

Södertälje den 30 april 1968

Harald Norell
skattmästare

STÖDFÖRENINGEN SCHACKSPELETS VÄNNER

Årsberättelse verksamhetsåret 1967

Stödföreningen Schackspelets Vänner bildades den 26 januari 1966.

Under 1967 har styrelsen bestått av följande personer:

Nils Kellgren, ordförande, Folke Rogard, vice ordförande, Josef Audin, kassör, Uno Körling, sekreterare, Einar Asp, Lars Eliasson, Bengt Fagerlund, Hans Göran Franck, Henning Gustafsson, Bo Teddy Ladberg, Sigurd Lindholm, Erik Svedberg, Gunnar Wallmark.

Såsom revisor har K.-E. Regelius fungerat med Karl Ehlde som suppleant.

Föreningen kan konstatera att svenskt schack åtnjuter ett allt större förtroende och ett allt större ekonomiskt stöd från statens och från kommunernas sida. Sälunda har statsbidraget till Sveriges Schackförbund ur allmänna kulturfonden ökat från 50.000 till 60.000 kronor.

Bidragen från skolöverstyrelsen, via Sveriges Schackförbund till ungdomsschacket, har också ökat väsentligt. Sammanlagt utgår f.n. från skolöverstyrelsen 100.000 kronor. Lands-ting och kommuner har också i vidgad omfattning börjat stödja schackspelet som ungdomlig fritidsverksamhet. Sveriges Radio och TV har ägnat schackspelet intresse på så sätt att man sänt referat från SM och andra större schackevenemang. Ett s.k. teleparti mellan ett par unga schackmästare har arrangerats och fortlöpande sänts drag för drag i TV. Ett ökat intresse från dessa media för schackspelet är en realistisk förhoppning.

Stödföreningens verksamhet under 1967 har vid sidan av punktinsatser för att möjliggöra olika schackarrangemang främst gått ut på att via medlemmarnas personliga insatser påverka det allmänna att i fortsättningen bibehålla och öka sitt stöd åt svenskt schack.

Stödföreningens intäkter under året har uppgått till	kr. 1.468:50
varifrån avgår kostnader på tillsammans	„ 1.450:—
Överskottet	„ 18:50
motsvarar tillsammans med ing. saldo på postgiro 65 71 81	„ 6.297:95
en behållning den 31/12 1967 på samma postgiro av	Kronor 6.316:45

Stockholm i februari 1968

Nils Kellgren

Josef Audin

Uno Körling

SVERIGES SCHACKFÖRBUNDS KORRESPONDENSKOMMITTÉ
VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 1967

Kommittén

bestod under år 1967 av följande personer:
Ordförande: Harry Åhman, Hågersten.
Turneringsledare och kassör: 1/1—30/6
1967: Magne Malmberg, Gävle, 1/7—
31/12 1967: A. E. Axelson, Linköping.
Sekreterare: A. E. Axelson, Linköping.
Lagledare: Torsten Lindberg, Prässebo.
Ledamöter: Birger Wikström, Borås,
Magne Malmberg, Gävle.
Kommittén sammanträdde den 11/2 1967
i Stockholm.

Den nationella verksamheten

Under 1967 har följande grupper
startats:

SM 1968	1 gr.	15 delt.
Mästarklassen	5 "	52 "
Klass 1	10 "	90 "
Klass 2	18 "	126 "
Klass 3	32 "	224 "
Jubileumscup, semifinal	5 "	46 "
Oldboys -67, semifinal	3 "	17 "
Lag-SM 1968	2 "	44 "
Tematurnering	1 "	5 "
Summa	77 gr.	619 delt.

Vid årsskiftet 1967/68 pågick spelet i 97
grupper med 770 deltagare.

Under 1967 avslutade turneringar:

SM 1966: 1. Eric Nordström, Bandhagen
7¹/₂—2¹/₂ (Sverigemästare), 2. Bertil
Mattsson, Rimbo 7—3, 3. Bertil Wik-
ström, Laxbäcken 6¹/₂—3¹/₂.
Oldboys-SM 66: 1. Ernst Ellerot, Lindo-
me 4¹/₂—1¹/₂ (Oldboysmästare), 2. Elis
Hugolf, Enskede 4—2.
Junior-SM 65: 1. Bo Jonsson, Uppsala
8¹/₂—2¹/₂ (Juniormästare), 2. Christer
Eck, Säter 8¹/₂—2¹/₂.
Lag-SM 1966, Div. I: 1. Grimsta SK (K.
E. Wickert, G. Lindsjö, G. Carlsson,
P. Carlsten) 13—7 (Lagmästare), 2.
Vällingby SS 13—7.
Lag-SM 1966, Div. II: 1. Köpings SS (G.
Källgren, L. Boman, N. Carlsson, S.
Söderkvist) 26—6, 2. Falu SK 21¹/₂—
10¹/₂.
M 1/65: 1. Arne Bjuhr, Malmö 7—2, 2.
Karl Hägglöf, Finnerödja 6—3.
M 2/65: 1. Gösta Österling, Hedesunda
8—2, 2. Gunnar Axelsson, Säffle 7¹/₂—
2¹/₂.
M 3/65: 1. Assar Bergdahl, Vilshult 8¹/₂—
1¹/₂, 2. Gösta Pettersson, Åstorp

8—2.

Den vid årsskiftet 1967/68 ej avslutade
SM-turneringen 1967 vanns av Hans Ek,
Jönköping.

Den internationella verksamheten

Startad lagmatch: Sverige—Västtyskland
(40 bord).
Avslutad lagmatch: Sverige—Finland 27
—13.
Ställningen i pågående lagmatcher den
31/12 1967:
Sverige—Belgien 53¹/₂—28¹/₂
Sverige—England I 10—7
Sverige—England II 18—2
Sverige—Polen 1—0
Sverige—Sovjetunionen 1¹/₂—1¹/₂
Sverige—Australien (junior) 2—3
Sverige—Tjeckoslovakien (junior) 2—1
Det fjärde Nordenmästerskapet i korres-
pondenschack vanns av A. Mellgren,
Bengtsfors, 7—2.
I Europamästerskapsfinal V deltar Folke
Ekström, Enskede, och Roland Fager-
ström, Stockholm.

DEN EKONOMISKA STÄLLNINGEN

A. Ingående balans den 1 januari 1967:

<i>Tillgångar</i>	
Postgiro	3.047:88
Bank	9.252:05
Inventarier	133:50
	<u>12.433:43</u>

Skulder

Bulletinen	2.729:24
Deltagare	99:40
Lag-SM 1964—66	384:—
Junior-SM	210:—
Jub.cupen	602:—
Pristagare	4.595:—
Kapital	3.813:79
	<u>12.433:43</u>

B. Vinst- och förlustkonto 1967:

<i>Inkomster</i>	
Startavgifter	6.905:—
Priser	544:14
Räntor	513:41
Anslag SSF	2.000:—
	<u>9.962:55</u>

Utgifter

Priser	4.793:59
Administrationskostnader	2.426:83
Inventarier inkl. avskrivning	376:53
Resor, traktamenten	351:—
ICCF	390:—
Arvoden	600:—
Kapitalökning 1967	1.024:60
	<u>9.962:55</u>

C. Utgående balans den 31 december 1967:

<i>Tillgångar</i>	
Postgiro	3.822:31
Inventarier	1:—
Bank	9.765:46
	<u>13.588:77</u>

Skulder

Bulletinen	3.140:32
Startavgifter	172:—
Priser	5.438:06
Kapital	4.838:39
	<u>13.588:77</u>

Hågersten o.s.v. i februari 1968.

Harry Åhman
A. E. Axelson
Torsten Lindberg
Magne Malmberg
Birger Wikström

REDOGÖRELSE

för förvaltningen av Tidskrift för Schack 1967

Sveriges Schackförbunds tidskriftskom-
mitté får härmed avgiva berättelse över
sin verksamhet under år 1967.

Balansräkning per den 1 januari 1967

<i>Tillgångar</i>	
Postgiro	6.714:02
Bank	30.444:05
Lager	2.160:—
Pressbyrå	1.000:—
Övriga fordringar	2.267:—
	<u>42.585:07</u>

Skulder

Prenumerationer 1967	32.138:05
Div. skulder	7.080:—
Kapitalbehållning	3.367:02
	<u>42.585:07</u>

**Vinst- och förlusträkning
per den 31 december 1967**

<i>Kostnader</i>	
Produktion	60.777:40
Redaktion	16.790:88
Priser m. m.	1.305:—
Varuskatt	6.393:—
Div. utgifter	161:63
Årets vinst	8:95
	<u>85.436:86</u>

Intäkter

Prenumeration och lösnummer	75.103:90
Pressbyrå	3.228:49
Räntor	1.628:43
Annonser	4.457:10
Lagervinst	786:44
Div. inkomster	232:50
	<u>85.436:86</u>

Kapital konto 1967

<i>Debet</i>	
Utgående Balans konto	3.375:97
	<u>3.375:97</u>

Kredit

Ingående Balans konto	3.367:02
Vinst- och förlust konto	8:95
	<u>3.375:97</u>

Balansräkning per den 31 december 1967

<i>Tillgångar</i>	
Postgiro	12.216:63
Bank	22.608:85
Lager	2.575:—
Pressbyrå	1.000:—
Havda kostnader för 1968	2.825:—
Övriga fordringar	1.466:40
	<u>42.691:88</u>

Skulder

Prenumerationer 1968	30.240:91
Div. skulder	9.075:—
Kapitalbehållning	3.375:97
	<u>42.691:88</u>

Kommentar

På grund av försiktig värdering torde liksom tidigare år viss dold reserv inrymmas under posten "Lager".

Emellertid är 1967 års bokslut något svagare än 1966 års, eftersom kostnader för 1968 års utgivning till skillnad från närmast föregående år måste balanseras.

Till tidskriftskommitténs ledamöter och suppleant samt dem närliggande medarbetare har utgått sammanlagt 16.600 kronor, vilket belopp med 5.400 kr redovisats under "Produktion" och med 11.200 kr under "Redaktion". I beloppet ingår kostnader för lokaler, resekostnader och traktamenten. De redovisade produktionskostnaderna innesluter även utgifter för distribution, administration och reklam.

Antalet betalande prenumeranter ökade 1967 något i förhållande till 1966, men

tendensen för 1968 visade vid årsskiftet tecken på risker för en försämring. Ett visst köpmotstånd på grund av den beslutade prishöjningen har kunnat förmärkas.

Intäkterna av prenumeration och lösnnummer ökade år 1967 med c:a 7.000 kr, medan resultatet av Pressbyråns försäljning försämrades med c:a 1.400 kr.

Produktionskostnaderna steg under 1967 med c:a 900 kr och redaktionskostnaderna med c:a 4.200 kr eller med 1,5 resp. 33,5 %. Redaktionskostnaderna är emellertid fortfarande mycket låga och motsvarar endast kr 44:65 per trycksida inkl. omslag.

Tidskriftskommittén, som åtagit sig att under år 1967 utge tio 32-sidiga nummer av Tidskrift för Schack, har utgivit dels nio sådana och dels ett 48-sidigt julnummer.

Som framgår av resultatredovisningen har verksamheten även under år 1966 kunnat genomföras utan förlust och utan bidrag från landsförbundet.

Göteborg den 26 februari 1968

Arne Berggren
Bertil Gedda
Eric Uhlin

Ekonomisk tablå över Sveriges Schackförbunds jubileumslotteri 1967

Intäkter:		
87.261 st. försålda lotter à 2:— kr.		174.522:—
Bankränta		281:28
	Kronor	<u>174.803:28</u>
Kostnader (utgifter):		
Varor / vinster		62.750:33
Skatter:		
Lotterivinstskatt	9.214:07	
Ärskatt	7.978:—	17.192:0.
Trycksaker:		
Lotter	7.404:88	
Dragningslistor 2 gånger och diverse	1.667:13	9.072:01
Annons i Tidskrift för schack		350:—
Sammanträdens kostnader		353:05
Administration:		
Hyror, lyse, städnings- och lokalkostnader, porto, telefon, frakter, budkörningar, kontors- och expeditiionsmaterial, emballage, expeditiions- och revisionskostnader	6.106:06	
Arvoden till föreståndare, kassör och kontrollant	2.400:—	8.506:06
Lotteriets vinst / förtjänst:		
Distriktsförbund och föreningar		59.370:15
Sveriges Schackförbund		17.209:61
	Kronor	<u>174.803:28</u>

Örebro i februari 1968

Olov Carlberg

Revisionsberättelse för Sveriges Schackförbund 1/5 1967—30/4 1968

Vid företagen granskning av Centralstyrelsens förvaltning och förbundets räkenskaper för ovanstående period avger vi följande berättelse.

Räkenskaperna är riktigt förda med fullständiga verifikationer för inkomster och utgifter. Behållningen på förbundets bank- och postgirokonton överensstämmer med saldobeskedet.

Vi hänvisar till Årsboken beträffande den ekonomiska ställningen, som framgår av där införd balans- och vinst- och förlusträkning. Protokollen har genomlästs och ger inte anledning till anmärkning.

Med anledning av ovanstående hemställer vi till kongressen att centralstyrelsen beviljas ansvarsfrihet för förvaltningen av förbundets angelägenheter under den gångna verksamhetsperioden.

Göteborg den 5 juni 1968

Rolf Pålssjö

Anders Svensson

Revisionsberättelse för Ungdomskommittén 1/5 1967—30/4 1968

Undertecknade revisorer har granskat Ungdomskommitténs förvaltning och räkenskaper för ovanstående period och avger följande berättelse.

Räkenskaperna är noggrant förda med fullständiga verifikationer för inkomster och utgifter. Behållningen på bank- och postgirokonton överensstämmer med saldobeskedet.

Vi hänvisar till balans- och vinst- och förlusträkning som är införda i Årsboken. Protokollen har genomlästs utan anmärkning.

Då granskningen inte givit anledning till någon anmärkning, föreslår vi att styrelsen för ungdomskommittén beviljas ansvarsfrihet för sin förvaltning under den gångna perioden.

Göteborg den 5 juni 1968

Rolf Pålssjö

Anders Svensson

Revisionsberättelse för Tidskrift för Schack 1967

Vid granskning av tidskriftskommitténs förvaltning och räkenskaper för år 1967 kan undertecknade avge följande berättelse:

Inkomster och utgifter är styrkta med erforderliga verifikationer. Bank- och postgirokonton överensstämmer med besked och räkenskaper. Beträffande den ekonomiska ställningen hänvisa vi till särskild bokslutsrapport.

Då inget finns att anmärka på kommitténs förvaltning under verksamhetsåret föreslår vi full ansvarsfrihet.

Göteborg den 15 mars 1968

Rolf Pålssjö

Anders Svensson

Revisionsberättelse för SSKK 1967

Undertecknade, utsedda att granska SSF:s korrespondensschackkommittés förvaltning och räkenskaper för 1967 avger härmed följande berättelse:

Inkomster och utgifter är ordentligt förda och styrkta med erforderliga verifikationer. Bank- och postgirobesked överensstämmer med förda räkenskaper.

Granskningen har inte givit anledning till anmärkning, varför vi föreslår att ansvarsfrihet beviljas.

Göteborg den 15 mars 1968

Rolf Pålssjö

Anders Svensson

Revisionsberättelse för Sveriges Schackförbunds Lotterikommitté 1967

Vid företagen granskning av lotterikommitténs ekonomiska förvaltning under år 1967 avlämna vi härmed följande berättelse:

Räkenskaperna äro noggrant förda med fullständiga verifikationer för inkomster och utgifter. Bank- och postgirobesked överensstämmer med gjorda anteckningar i räkenskaperna. Det ekonomiska resultatet framgår av bokslutsrapporten.

Länsstyrelsen i Örebro län har förordnat kontrollant, som godkänt den ekonomiska rapporten samt att lotteriet förts efter givna föreskrifter.

Då vi inte har något att anmärka mot kommitténs förvaltning under verksamhetsåret föreslår vi härmed ansvarsfrihet.

Göteborg den 15 mars 1968

Rolf Pålssjö

Anders Svensson

SVERIGES SCHACKFÖRBUND

BESKYDDARE

Hans Maj:t Konungen

Hedersledamöter:

Gustaf Collijn, Stockholm
Folke Rogard, Stockholm, hedersordförande

Stödjande medlemmar:

Otto Aspheim, Nordostpassagen 65, lgh 4049, 413 11 Göteborg
A. E. Axelsson, Box 6060, 580 06 Linköping
Hugo Björk, Furusundsgatan 9, 115 37 Stockholm
Bengt Boye, Eriksbergsgatan 1 A 114 30 Stockholm
John Byström, Narcissvägen 6, 181 31 Lidingö
Gustav Dahl, Stohagsvägen 3, 724 60 Västerås
Nils Grenander, Gibraltargatan 12, 411 32 Göteborg
Ivar Havner, Junigatan 22 A, 415 15 Göteborg
Hilding Johansson, 755 00 Krylbo
Sven Lind,
Gustaf Linné, Strömgatan 7, 434 00 Kungsbacka
Arthur Niklasson, Silvandersgatan 15, 412 73 Göteborg
Wilhelm Penser, Torggatan 1, 241 00 Eslöv
Åke Reifors, Nygatan 30 B, 151 33 Södertälje
Folke Rogard, Sandhamnsgatan 36, 115 28 Stockholm
Ernst Åhman, Doktor Belfrages gata 24, 413 22 Göteborg
Harry Åhman, Jenny Nyströms gata 21, 126 63 Hägersten

KANSLI OCH EXPEDITION

Kammakargatan 8, uppgång A, 111 40 Stockholm, tel. 08/21 20 70
Expeditionstid: måndag—fredag kl. 10—16. Även torsdag kl. 17—19 under sept.—maj
Expeditionsföreståndare: Henry Andersson
Kanslist: Gerda Fallenius
Protokollsekreterare: Kenneth Abrahamsson
Riksinstruktör: Lars Bäckström
Arkivarbetare: Leho Laurine

Centralstyrelse

Ordförande: Nils Kellgren, Drömstigen 2, 161 37 Bromma, tel. 08/25 01 11
Vice ordförande: J. E. Ekelund, Nygatan 66, 702 13 Örebro, tel. 019/11 59 27
Skattmästare: Harald Norell, Lagmansvägen 15, 151 42 Södertälje, tel. 0755/398 00.

Postgiro 65 22

Övriga ledamöter:

Henry Andersson, Sthlms SF, Munkbrog. 7, 111 27 Stockholm, tel. 08/20 79 20
Sören Björnlert, Nya Timmerövägen 22 B, 590 10 Boxholm, tel. 0142/516 69
Olov Carlberg, Skolgatan 44 A, 703 64 Örebro, tel. 019/11 78 90 el. 11 78 35
C. G. Carlsson, Bodaberg, 571 00 Nässjö, tel. 0380/110 87
Erland Elofsson, Pennygängen 10, 414 82 Göteborg, tel. 031/41 10 37
Tore Johansson, Nygatan 91 A, 931 00 Skellefteå
Sven Klerstam, Castnersgatan 2, 216 16 Malmö, tel. 545 03, 550 10
Wilhelm Lindström, Pl 4540, 761 00 Norrtälje, tel. 0176/290 00

Suppleanter:

Kenneth Josefsson, Årstagatan 45, 754 34 Uppsala, tel. 018/11 11 00/159
Ernst Åhman, Dr Belfrages gata 21, 413 22 Göteborg, tel. 031/20 11 44

Revisorer:

Rolf Pålsjö, Strängnäs. 36, 417 24 Göteborg, tel. 031/53 83 72
Anders Svensson, Styrmansgatan 24, 414 58 Göteborg, tel. 031/24 92 89

Revisorsuppleanter:

Hans Göran Franck, Kungsgatan 24, 111 35 Stockholm, tel. 08/20 05 50
Nils Lindvall, Lektorsgatan 13 A, 582 35 Linköping, tel. 013/12 76 67

CENTRALSTYRELSENS ARBETSGRUPPER

Arbetsutskott:

Kellgren, Ekelund, Norell, Andersson

Tävlings- och regelkommitté:

Ekelund, Andersson, Carlberg och Åhman

Förbundskapten:

Harry Åhman

PR-kommitté:

Björnlert, Kellgren

Utredningskommitté:

Bäckström, Björnlert, Elofsson, Klerstam, Johansson

Disciplinkommitté:

Björnlert, Elofsson, Lindström

KORRESPONDENSSCHACKKOMMITTÉ

Ordförande: Harry Åhman, Jenny Nyströms gata 21, 126 63 Hägersten, tel. 08/97 42 84,
21 50 65

Kassör och turneringsledare: A. E. Axelsson, Box 6060, 580 06 Linköping, tel. 013/14 40 36,
14 17 92

Sekreterare: A. E. Axelsson (se ovan)

Ledamöter: T. Lindberg, Box 11, 460 12 Prässebo

B. Wikström, Fjällgatan 49 A, 502 61 Borås

Magne Malmberg, Sicksäckvägen 23, 803 60 Gävle, tel. 026/18 40 62

UNGDOMSKOMMITTÉ

Ordförande: Sixten Eriksson, Bäckvägen 62 126 47 Hägersten, tel. 08/19 21 54

Kassör: Harald Norell, adr. se styrel. Postgiro 57 05 27

Övriga ledamöter:

Birger Elm, Linnév. 6, 360 50 Lessebo, tel. 0478/105 31

Tore Johansson, adr. se styrelsen

Håkan Åkvist, Oxtorgsgatan 16 C, 575 00 Eksjö, tel. 0381/133 07

Riksinstruktör: Lars Bäckström, adr. se kansliet.

DISTRIKTSFÖRBUNDENS UNGDOMSKONSULENTER

Blekinge: Thure Lindwall, Solgatan 11, 293 00 Olofström, tel. 0454/418 32

Dalarna: Per-Erik Larsson, Stift.hus C, 790 21 Bjurås, tel. 023/505 42

Gotland: Thure Jacobsson, Söderv. 12, 621 00 Visby, tel. 046/108 25

Gästrikland: Joel Persson, Landsv. 32, 812 00 Storvik, tel. 0290/110 69

Göteborg: Morgan Andersson, Husarg. 4, 413 02 Göteborg, tel. 031/13 44 46

Halland: Knut Hallberg, Stiftelseg. 21B, 310 44 Getinge, tel. 035/540 94, 544 00

Hälsingland: Sigvard Strandberg, Skräddarg. 23, 821 00 Bollnäs, tel. 0278/102 70

Jämtland: Bengt Eriksson, Fjällg. 11, 832 01 Frösön 1, tel. 063/242 65

Medelpad: Karl-Eric Vasman, Vinkeltätet 4 A, 852 47 Sundsvall, tel. 060/11 68 44

Mälardalen:

Söderm. län: Ingemar Malmström, Kungsg. 13, 611 00 Nyköping, tel. 0155/271 97

Västm. län: Göran Malmsten, Västermov. 26, 732 00 Arboga, tel. 0589/144 24

Örebro län: Arne Nyberg, Norrgårdsg. 6 C, 694 00 Hallsberg, tel. 0582/122 31

Norrboten: Kosti Karppanen, Munkebergsg. 84, 951 06 Luleå 6, tel. 0920/214 02

Roslagen: Anders Norberg, Prästgår. Edebo, 760 47 Häverödal, tel. 0175/210 00/276

Skåne: Ingemar Mårtensson, Sallerupsv. 32 B, 212 18 Malmö, tel. 040/97 86 33

Nordskåne: Sven Jönsson, Sandg. 26, 280 13 Vinslöv, tel. 044/806 15

Nordv. Skåne: Nils G. Hultqvist, Wrangelsg. 13, 252 39 Hälsingborg, tel. 042/12 73 22

Småland: Karl-Eric Johansson, Uralg. 5, 571 00 Nässjö, tel. 0380/153 40

S. Småland: Birger Elm, Linnév. 6, 360 50 Lessebo, tel. 0478/105 31

Stockholm: Sixten Eriksson, Bäckv. 62, 126 47 Hägersten, tel. 08/19 21 54

Henry Andersson, Sthlms SF, Munkbrog. 7, 111 27 Sthlm, tel. 08/20 79 20

Uppland: Anders Berndtsson, Liljeg. 6 D, 753 24 Uppsala, tel. 018/13 54 85

Värmland: HJ. Sandberg, Apelstigen 7, 663 00 Skoghäll, tel. 054/287 37

N. Västerbotten: Carl-Otto Nilsson, Box 346, 930 31 Klemensnäs, tel. 0910/522 34

S. Västerbotten: Rolf Sandström, Armég. 1, 913 00 Holmsund, tel. 090/410 76
Västergötland: Ingvar Andersson, Box 690, 510 35 Bollebygd, 033/855 42
N. Ångermanland: Dan Hansson, Vinterg. 13 A, 891 00 Örnsköldsvik, tel. 0660/166 07
S. Ångermanland: Sixten Carlsson, Linjev. 31 A, 881 00 Sollefteå, tel. 0620/110 65
Östergötland: Karl-Gustav Bergvall, Bråstorpsv. 25, 591 00 Motala, tel. 0141/174 08

KOMMITTÉ FÖR SVERIGES SCHACKFÖRBUNDS RIKSLOTTERI

Ordförande o. lotteriföreståndare: J. E. Ekelund, adr. se styrelsen
Kassör och verkst. ledamot: O. Carlberg, adr. se styrelsen
Ledamot: Sören Björnlert, adr. se styrelsen
Expeditionslokal: Rynningegatan 8, 703 65 Örebro, tel. 019/11 59 27
Rikslotteriets adress: Box 2048, 700 02 Örebro. Postgiro 13 39 40

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

(Sveriges Schackförbunds officiella organ)

Ansvarig utgivare: Eric Uhlin, Ivar Claessons gata 7 A, 442 00 Kungälv, tel. 0303/102 51
Ekonomichef: Arne Berggren, Olivédalsg. 29, 413 10 Göteborg, tel. 031/14 64 54, 17 67 30
Redaktion: Bertil Gedda, Kalmarg. 36, 417 24 Göteborg, tel. 031/53 81 04
Suppleant: Ernst Åhman, adr. se styrelsen.

FOLKE ROGARDS BOKFOND

Förvaltare: J. E. Ekelund, adr. se styrelsen. Postgiro 21 22

ALLSVENSKA SERIEN

Överledare: J. E. Ekelund, adr. se styrelsen.

VALBEREDNING

Sammanställande: Björn Wiklund, Floravägen 19, 602 10 Norrköping, tel. 011/18 49 01,
12 96 60

Ledamot: Yngve Pettersson, Djursätragatan 13, 124 41 Bandhagen, tel. 08/124 41
Suppleant: Ingvald Franzén, Tivoligatan 8 B, 732 00 Arboga, tel. 0589/134 72

REPRESENTANT FÖR INTERNATIONELLA KORRESPONDENSSCHACKFÖRBUNDET

Erik Larsson, Fiskargränd 12 B, 261 31 Landskrona, tel. 0418/210 33

DELEGERAD I VÄRLDSSCHACKFÖRBUNDET

Folke Rogard, Sandhamnsgatan 36, 115 28 Stockholm, tel. 08/67 19 16
Suppleant: Nils Kellgren, adr. se styrelsen

REPRESENTANT I NORDISKA SCHACKFÖRBUNDET

Nils Kellgren
J. E. Ekelund

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

TfS 1968 är sjuttiofjärde årgången av de svenska schackvännernas välkända tidskrift, som utkommer med tio nummer fyllda av partier — problem — studier — pristävlingar — artiklar med nyheter från in- och utland — spelöppnings- och slutspelsteori.

Helår 1968 kostar 25:—, men för medlem i Sveriges Schackförbund endast 21:— kr. Halvårsprenumeration inklusive stort 48-sidigt julnummer kostar 13:—, för medlem 11:— kr.

Stöd Sveriges Schackförbunds tidskrift — prenumerera på

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Box 7123

Postgiro 60 46 34

Göteborg 7

DISTRIKTSFÖRBUND OCH FÖRENINGAR 1968

Sk = schackklubb, ss = schacksällskap, ask = allmänna schackklubb, ass = allmänna schacksällskap, korr.led. = korresponderande ledamot.

Blekinge Schackförbund: ordf. Olle Andreasson, Gamla Riksv. 11, 370 20 Lyckeby, tel. 0455/209 27; korr.-led. Sune Olsson, Box 63, 370 10 Bräkne-Hoby, tel. 0454/303 71; skattm. Bertil Andreasson, Hagtorpsv. 5, 370 21 Torsfors, tel. 0455/227 82

Föreningar:

Bräkne-Hoby sk, Sune Olsson, Box 63, 370 10 Bräkne-Hoby, tel. 0454/303 71
Brömsebro-Jämjö sk, Gustaf Fryksén, 370 40 Jämjöslätt, tel. 0455/500 97
Gaslunda sk, Hans Persson, Tomakulla, 290 61 Hemsjö, tel. 0454/450 21
Kallinge sk, Kjell Månsson, Hjortv. 1, 373 00 Kallinge, tel. 0457/215 66
Karlshamn sk, Arne Lindell, Ronnebyg. 2, 292 00 Karlshamn, tel. 0454/113 25
Karlskrona, Kamraterna sk, Erland Almén, Mariebergsv. 3, 371 00 Karlskrona, tel. 0455/219 27
Karlskrona, Schackvännerna sk, Erik Löfgren, Arklimästareg. 25, 371 00 Karlskrona, tel. 0455/257 02
Kyrkhults sk, Osvald Feldt, Hasselv. 2, 290 60 Kyrkhult, tel. 0454/702 66
Mörums sk, Albin Ekman, Parkv. 28, 290 71 Mörrum, t. 0454/506 95
Olofströms sk, Gustav Sonesson, Hesslehult, 290 63 Jämshög, tel. 0454/461 30
Ronneby sk, Tage Sjöström, Långg. 13, 372 00 Ronneby, tel. 0457/107 78, arb. 128 00-48
Rödeby sk, Ulf Lundgren, Brevl. 464, 370 30 Rödeby, t. 0455/403 41
Sölvesborg, Kamraterna sk, Gunnar Strand, Snapphaneg. 7 B, 294 00 Sölvesborg, tel. 0456/122 46
Torsfors sk, Gunnar Petersson, Box 21, 370 21 Torsfors, tel. 0455/233 31

Dalarnas Schackförbund: ordf. Ragnar Olsson, Magasinsg. 1 B, 775 00 Krylbo, tel. 0226/105 51; korr.-led. Börje Skogsberg, Gahns v. 3 C, 791 00 Falun, tel. 023/125 90; skattm. B. Skogsberg (adr. se ovan); lottkassör Åke Edbäck, Tviseg. 7, 781 00 Borlänge, tel. 0243/162 46

Föreningar:

Avesta ss, Lars Frykevall, Myntsmedsg. 4, 774 00 Avesta, tel. 0226/532 20
Borlänge sk, Åke Edbäck, Tviseg. 7, 781 00 Borlänge, tel. 0243/162 46
Fagersta ss, Harry Backerud, Box 210 A, 770 20 Söderbärke, tel. 0240/511 01
Falu sk, Rolf Lindén, Mjölmarv. 10 A, 790 10 Korsnäs (Box 1620), tel. 023/333 06
Hedemora ss, Eric Sydlert, Verkstadsg. 15, 776 00 Hedemora, t. 0225/130 13
Horndals sk, Stig Johansson, Strandgårdarna A, 770 60 Horndal
Krylbo sk, Gunnar Jönsson, Åsgat. 16, IV, 774 00 Avesta, tel. 0226/507 14
Kvarnsvedens sk, Arne Gezelius, Box 265, 780 31 Kvarnsveden, tel. 0243/321 64
Ludvika sk, Åke Göransson, Tre Krokars g. 7 D, 771 00 Ludvika
Långshyttans sk, Paul Isacsson, Hyttg. 524, 770 70 Långshyttan, tel. 0225/601 51, 603 80 arb.
Malungs sk, Helge Blom, Vagnv. 73, 782 00 Malung, tel. 0280/112 62
Smedjebackens sk, Stig Kjellberg, Friséråsalongen, 777 00 Smedjebacken, tel. 0240/709 75, 713 50
Sätters sk, Lennart Melander, Videv. 4, 783 00 Säter, tel. 0225/509 96
Växjö sk, Rune Olsson, Box 2113, 790 56 Växjö
Älvdalens sk, Erik Hagman, Gåsvarv, 790 80 Älvdalen, tel. 0251/510 10

Gotlands Schackförbund: ordf. Kjell Enström, Ryska gränd 7, 621 00 Visby, tel. 0498/108 94; korr.-led. Thure Jacobsson, Söderv. 12, 621 00 Visby, tel. 0498/108 25; skattm. Sven Söderberg, Signalg. 20 A, 621 00 Visby, tel. 0498/150 56

Föreningar:

Alva sk, Verner Larsson, 620 12 Enge Alva Hemse, tel. 0498/800 70
Burgsvik sk, Alf Osterman, Fide, 620 10 Burgsvik, tel. 0498/828 01
Burs sk, Sune Pettersson, Ammunde, Burs, 620 13 Stånga, tel. 0498/830 14
Visby sk, Herbert Andersson, Tunstigen 10, 621 00 Visby, tel. 0498/107 68
Visby Springaren sk, Algot Storm, Follingbov. 30, 621 00 Visby, tel. 0498/169 14
Östergarns IK, Hilding Klingvall, 620 17 Katthammarsvik, tel. 0498/520 79
Gästriklands Schackförbund: ordf. Sigurd Edholm, Högböväg. 18 C, 811 00 Sandviken, tel. 026/25 23 59; korr.-led. Sigurd Edholm, adr. se ovan; skattm. Erik Viberg, Barrsätrag. 50 C, 811 00 Sandviken, t. 026/25 14 87

Föreningar:

Gävle Schackkamraterna, Lennart Mattsson, Batterig. 17, 802 25 Gävle, tel. 026/18 07 54
Gävle sk, Axel Eriksson, Glaciärv. 23, 803 60 Gävle, tel. 026/12 28 53
Gävle s-sällsk. Gunnar Lundh, Nygat. 11, 803 55 Gävle, tel. 026/12 71 18
Hofors sk, Stig Gunnar Pettersson, Ångkärrsg. 1 B, 813 00 Hofors, tel. 0290/227 87
Kungsgårdens sk, Nils G. Olsson, Fack 17, 810 24 Kungsgården, tel. 0290/372 06
Sandvikens sk, Sigurd Edholm, Högböv. 18 C, 811 00 Sandviken, tel. 026/25 23 59
Skutskärs sk, Gunnar Westerholm, Kanalv. 1, 814 00 Skutskär, tel. 026/713 13
Storviks sk, Richard Enerhall, Gruvg. 7, 812 00 Storvik, tel. 0290/104 86
Överhärde sk, Erik Sparring, Box 203, 810 40 Hedesunda, tel. 0291/104 12

Göteborgs Schackförbund: ordf. Erland Elofsson, Pennyngången 10, 414 82 Göteborg, tel. 031/41 10 37; korr.-led. Arne Berggren, Olivedalsgatan 29, 413 10 Göteborg, tel. 031/14 64 54; skattm. Rolf Pålssjö, Strängnäsgratan 36, 417 24 Göteborg, tel. 031/53 83 27

Föreningar:

Bostadsbolagets sk, H. Östergren, Purpurg. 21, 421 65 V. Frölunda, tel. 031/28 36 15
Eriksbergs sk, A. Stenman, Kölnäsg. 23, 417 23 Göteborg, tel. 031/53 31 92
Fram sk, J. Johansson, Pl. 2415, 437 00 Lindome, tel. 031/76 01 08
Frisörernas sk, V. Bengtsson, Inlandsg. 38 C, 417 15 Göteborg, tel. 031/11 22 13
Fångvårdens IF:s sk, J. Malm, Halvsekelsg. 7, 415 08 Göteborg, tel. 031/46 82 19
Götaverkens sk, E. Elofsson, Pennyngången 10, 414 82 Göteborg, tel. 031/41 10 37
Göteborgs ss—Amatörerna, H. Källemark, Sveag. 12, 413 14 Göteborg, tel. 031/11 87 49
Industripapps sk, E. Simonsson, Odinsg. 21, 411 03 Göteborg, tel. 0303/732 25
sk Kamraterna, K.-E. Mårtensson, Teaterg. 19, 411 35 Göteborg, tel. 031/20 53 45
Kortedala sk, T. Söderberg, Januarig. 14, 415 15 Göteborg, tel. 031/46 72 10
Landvetter ss, M. Andersson, Tahult Pl 770, 430 60 Landvetter, tel. 031/71 04 43
Lerums sk, L. Larsson, Pl 1301, 443 00 Lerum, tel. 0302/112 14
Lundby ss, M. Andersson, Husarg. 4, 413 02 Göteborg, tel. 031/13 44 46
Länkarna 1948 sk, A. Ramberg, Inägg. 23, 417 10 Göteborg, tel. 031/22 87 77
Majorna ss, E. Börjesson, Växelmyntsg. 64, 414 83 Göteborg, tel. 031/41 55 39
ss Manhem, H. Olsén, Volrat Thams. 24, 412 78 Göteborg, tel. 031/20 34 47
PLM-klubben, H. Asplund, Skogsvägen 16, 440 44 Surre, tel. 031/68 05 00
SJ sk, S. Flodin, Lungd. 3 B, 416 61 Göteborg, tel. 031/19 72 54
ss Sjöhästen, S. Göthager, Box 4039, 400 40 Göteborg, tel. 031/24 92 02
SKF:s korpklubb, J. O. Martinsson, Artillerig. 15, 415 02 Göteborg
SOAB:s sk, Mölndal, G. Larsson, Grevegårdsv. 56, 421 61 V. Frölunda, tel. 031/49 36 89
Spårvägens schackklubb, W. Drott, Gånglätten 15, 421 46 V. Frölunda, tel. 031/45 31 76
sk Tornet, R. Holmstedt, Klassikerg. 19, 422 41 Hisings Backa, tel. 031/22 72 10
Wezäta-Melins sk, A. Lembing, Söndagsg. 21, 415 12 Göteborg, tel. 031/46 57 47
Volvo IF schacksektion, U. Elofsson, Önskeväderg. 53, 417 35 Göteborg, tel. 031/53 64 25
Öckerö ss, S. Samuelsson, Box 417, 430 91 Hönön, tel. 031/78 00 02
Östra ss, G. Larsson, Kalkkälleg. 48 A-2, 416 54 Göteborg, tel. 031/25 58 98

Hallands Schackförbund: ordf. Gustav Linné, Strömg. 7, 434 00 Kungsbacka, tel. 0300/120 65; korr.-led. Sune Dahnberg, Falkenerarv. 31, 311 00 Falkenberg, tel. 0346/124 93; skattm. Arne Olsson, Pl. 1079, 430 10 Tvååker, tel. 0340/403 37

Föreningar:

Falkenbergs sk, Sune Dahnberg, Falkenerarv. 31, 311 00 Falkenberg, tel. 0346/124 93
Halmstads ss, Karl Erik Nilsson Skansg. 10, 302 46 Halmstad, tel. 035/11 08 59
Halmstad Hellas sk, Lennart Hallengren, Hemmansv. 5, 305 90 Halmstad, t. 035/11 25 70
Halmstad, Järnvägens is, Egon Alexandersson, Blakeruppsg. 19, 302 51 Halmstad, tel. 035/12 35 26
Harplinge ss, Artur Lundholm, Pl. 2015, 310 50 Slöinge, tel. 0346/403 21
Kungsbacka sk, Gustav Linné Strömg. 7, 434 00 Kungsbacka, tel. 0300/120 65
Oskarström Sennans ss, Gustav Berntson, Arkadie. 12, 313 00 Oskarström, tel. 035/601 16
Varbergs sk, Gunnar Johansson, Orrev. 8, 432 00 Varberg, tel. 0340/150 62
Vinberg, Wi-Mo sk, Torsten Andersson, Fåborgsv. 25, 311 00 Falkenberg, tel. 0346/122 21

Hälsinglands Schackförbund: ordf. Ivar Bååth, Trion Rehn, 821 00 Bollnäs, tel. 0278/124 18; korr.-led. Sigvard Strandberg, Skräddarg. 23, 821 00 Bollnäs, tel. 0278/102 70; skattm. Olof Nygren, Backg. 32 H, 821 00 Bollnäs, tel. 0278/103 19

Föreningar:

Alfta sk, Olle Wolker, Nordanå 3204, 822 00 Alfta, tel. 0271/107 14
Bollnäs ss, Harry Warner, Långg. 9, 821 00 Bollnäs, tel. 0278/128 40
Dellen sk, Thorsten Goman, Pl. 783, 820 62 Bjuråker, tel. 0653/150 41
Gnarps sk, Sven Henning, Gällsta, 820 77 Gnarp, tel. 0652/202 68
Hudiksvalls sk, G. Järnström, Nygat. 11, 824 00 Hudiksvall, tel. 0650/157 34
Iggesunds sk, Tore Larsson, Ringv. 8 D, 825 00 Iggesund, tel. 0650/210 69
Näsviskens sk, Leif Gunnarsson, Pl. 1135, 820 65 Forsa, tel. 0650/233 04
Söderala, Alliance sk, Martin Munther, Pl. 5251, 820 27 Söderala, tel. 0270/451 53
Söderhamns ss, Anders Bonnevier, Abr. Bäckg. 13 B, 826 00 Söderhamn, tel. 0270/117 67

Jämtlands Schackförbund: ordf. Gösta Berg, Genv. 40, 831 00 Östersund, tel. 063/129 77-127 53; korr.-led. Kurt Hanning, Biblioteksg. 14, 831 00 Östersund, tel. 063/172 50; skattm. Sven Olof Andersson, Kyrkg. 39, 831 00 Östersund, tel. 063/176 60-260 62

Föreningar:

Frösö sk, Lennart Burman, Skolg. 31 C, 831 00 Östersund, tel. 063/185 75
Mattmars sk, John Erik Ericsson, 830 02 Mattmar, tel. 0640/410 61
Strömsund, Tullingsås, Vattudalens sk, Pelle Johansson, Tullingsås, 833 00 Strömsund, tel. 0670/300 53
Östersund Drott sk, Sven Olof Andersson, Kyrkg. 39, 831 00 Östersund, tel. 063/260 62
Östersunds ss, Gösta Berg, Genväg. 40, 831 00 Östersund, tel. 063/129 77-127 53
Östjämten sk, Bispfors, Henry Näselius, 840 75 Bispfors, tel. 0696/302 63

Medelpads Schackförbund: ordf. Knut Wiklund, Borgarg. 15, 852 52 Sundsvall, tel. 060/15 99 94; korr.-led. Karl Eric Vasman, Vinkeltätet 4 A, 852 47 Sundsvall, tel. 060/11 68 44; skattm. Einar Hammarström, Hårdvallsg. 30, 852 47 Sundsvall, tel. 060/11 63 06-11 78 54

Föreningar:

Fagerviks sk, Sven Gunnar Olofsson, Timråhus J, 861 00 Timrå, tel. 060/741 41
Sundsvalls sk, Enar Stegeby, Sallyhillsv. 9 B, 852 47 Sundsvall, tel. 060/11 81 81
Sundsvall, Rockaden sk, Göran Lundblad, Fridhemsg. 82, 852 42 Sundsvall, tel. 060/15 32 31

Mälardalens Schackförbund: ordf. J. E. Ekelund, Nygat. 66, 702 13 Örebro, tel. 019/11 59 27; korr.-led. Olov Carlberg, Box 2048, Skolg. 44 A, 700 02 Örebro 2, tel. 019/11 78 90; expeditjonslokal Rynningeg. 8, 703 65 Örebro, tel. 019/11 78 35; skattm. Olle Elvin, Rudbecksg. 73, 702 13 Örebro, tel. 019/12 15 35

Föreningar:

Arboga sk, Leif Ivansson, Stationsg. 3 E, 732 00 Arboga, tel. 0589/115 88
Ervalla ss, Alvar Janson, Cykelaffär, 710 28 Ervalla, tel. 019/810 62
Eskilstuna sk, Ingvar Karlsson, Eleonorag. 9, 633 43 Eskilstuna, tel. 016/13 10 68
Fellingsbro sk, Evert Karlsson, Box 931, 710 41 Fellingsbro, tel. 0589/310 44
Flens ss, Gunnar Lövgren, Florag. 22, 642 00 Flen, tel. 0157/111 51
Gnesta sk, Göran Palmqvist, Högbo, 150 10 Gnesta, tel. 0158/107 64
Guldsmedshytte sk, Sv. E. Karlsson, Stripa kontor, 710 50 Guldsmedshytan, tel. 0581/414 20
Hallsbergs ss, Arne Nyberg, Norrgårdsg. 6 C, 694 00 Hallsberg, tel. 0582/122 31
Hallstahammars sk, Dag Pettersson, Grindv. 4, 734 00 Hallstahammar, tel. 0220/108 21
Hällefors sk, Olle Carlsson, Gillersv. 2 A, 712 00 Hällefors, tel. 0591/106 86
Hälleforsnäs sk, Carl E. Larsson, Flensv. 6, 640 30 Hälleforsnäs, tel. 0157/406 42
Katrneholms sk, Rune Gustafsson, Nävertorps torg 8, 641 00 Katrineholm, tel. 0150/103 89
Kolbäck SK-48, Rolf Hedström, Gränby, 730 40 Kolbäck, tel. 0220/403 16
Kolsva sk, C. A. Jansson, Bergslagsv. 109 C, 730 30 Kolsva, tel. 0221/500 87
Kumla ss, Erik Olov Åsenlund, Franzéns väg 10 B, 692 00 Kumla, tel. 019/785 53
Kungsörs sk, Holger Liljeberg, Drottningg. 26, 736 00 Kungsör, tel. 0227/111 75
Köpings ss, Holger Nygren, Brunnsv. 4 B, 731 00 Köping, tel. 0221/108 51
Laxå sk, Tyko Hägglöf, Bodarnev. 3 A, 695 00 Laxå, tel. 0584/109 57
Linde sk, Olof Bergström, Kungsg. 5, 711 00 Lindesberg, tel. 0581/104 12-118 61
Nora ss, Manne Carlsson, Kungsg. 48, 713 00 Nora stad, tel. 0587/106 41-100 63
Nyköpings Allm. sk, Bo Granath, Ängstugev. 19, 611 00 Nyköping, tel. 0155/811 29
Nyköping Rockaden-62, Håkan Waldemarsson, Tullportsg. 5, 611 00 Nyköping, tel. 0155/108 53

Riddarhyttans ss, Martin Lindqvist, Box 210, 770 31 Riddarhyttan, tel. 0222/133 87
Sala sk, Sixten Nordin, Trädgårdsg. 23 D, 733 00 Sala, tel. 0224/118 53
Skinnskattebergs sk, Hugo Borgsten, Klockarberget 7 A, 770 30 Skinnskatteberg, tel. 0222/105 34
Strängnäs ss, Ragnar Öberg, Kung Göstas v. 13, 152 00 Strängnäs, tel. 0152/114 25
Surahammars sk, Erik Eneroth, Torsv. 5, 735 00 Surahammar, tel. 0220/303 89
Södertälje ss, Sten Hjalmarsson, Björknäsv. 5, 183 41 Södertälje, tel. 0755/117 98
Torshälla sk, Ans Orbe, Klosterg. 10, 644 00 Torshälla, tel. 016/554 94
Västerås Allm. sk, Roy Wickberg, Jakobsgr. 48 B, 724 64 Västerås, tel. 021/14 48 79
Västerås Östra sk, Adolf Sandström, Nygårdsg. 1 A, 722 19 Västerås, tel. 021/14 85 66
Örebro ss, Olle Johansson, Malmg. 2, 703 54 Örebro, tel. 019/18 43 38

Norrbottnens Schackförbund: ordf. Lennart Olovsson, Munkebergsg. 28, 951 00 Luleå, tel. 0920/222 17; korr.-led. Lennart Elander, Tunastigen 107, 951 00 Luleå, tel. 0920/253 71; skattm. Lennart Elander, adr. som ovan.

Föreningar:

Bodens sk, Oskar Karlsten, Kläppg. 4 B, 961 00 Boden, tel. 0921/132 12
Haparanda Schack-64, Ove Atterfall, Packhusg. 22, 953 00 Haparanda, tel. 0922/112 06
Kiruna ss, Bo Björklund, Hantverkareg. 16 C, 981 00 Kiruna C, tel. 0980/158 76
Malmbergets ss, Evert Johansson, Hertigg. 12 A, 971 00 Malmberget, tel. 0970/221 09
Svartöstadens ss, Lennart Olovsson, Munkebergsg. 28, 951 06 Luleå 6, tel. 0920/222 17
Älvsby ss, Elov Wikström, Brandg. 3 A, 942 00 Älvsbyn

Roslagens Schackförbund: ordf. Wille Lindström, Hummelbro, 761 00 Norrtälje, tel. 0176/290 00; korr.-led. Kjell Eriksson, Pl. 3214, 761 00 Norrtälje, tel. 0176/730 58; skattm. Nils Andersson, Fack 27, 760 36 Rånäs, tel. 0175/610 98

Föreningar:

Estuna sk, Curt Ohlsson, Estuna, 761 00 Norrtälje, tel. 0176/280 88
Faringe sk, Gunnar Åkerström, Täby, 740 12 Faringe, tel. 0174/210 73
Häverödals-Väddö sk, Anders Norberg, Edebo prästgård, 760 47 Häverödal, tel. 0175/207 88
Norrtälje Gambit ss, Walle Pettersson, Grossgårdsg. 2A, 761 00 Norrtälje, tel. 0176/114 53
Norrtälje sk, Börje Jansson, Floreg. 1 B, 761 00 Norrtälje tel. 0176/110 98
Roslagsbro sk, Kjell Eriksson, Pl. 3214, 761 00 Norrtälje, tel. 0176/730 58
Roslags-Länna sk, Rolf Österman, Solö, 761 00 Norrtälje, tel. 0176/690 33
Rånäs sk, Stig Davidsson, Idrottsv. 9 A, 762 00 Rimbo, tel. 0175/704 07
Spillersboda sk, P. O. Eriksson, Gubboda, 761 00 Norrtälje, tel. 0176/211 67
Syninge sk, Bengt Jansson, Vantunge, 760 35 Syninge, tel. 0175/601 58
Öregrundss sk, Algot Anderson, Box 563, 740 71 Öregrund, tel. 0173/302 43

Skånes Schackförbund: ordf. Stig Karlsson, Kronetorpssg. 54 C, 212 26 Malmö, tel. 040/93 83 40; korr.-led. Sven Klerstam, Castnersg. 2, 216 16 Malmö, tel. 040/545 03; skattm. Harry Arnek, Magnoliag. 16, 213 62 Malmö, tel. 040/94 03 38

Föreningar:

Eslövs sk, Knut Persson, Stallg. 6 C, 241 00 Eslöv
Croatia IK, Malmö, Martin Kardum, Estlandsg. 5 C, 214 31 Malmö, tel. 040/92 90 98
Hörby sk, Agne Andersson, Kungsg. 23, 242 00 Hörby, tel. 0415/109 41
Kirsebergs sk, Malmö, Valter Melin, Ryttaresg. 3 D, 212 22 Malmö, tel. 040/93 16 97
Kockums sk, Malmö, Hans Edbladh, Videbackeg. 33, 212 30 Malmö, tel. 040/49 15 66
Limhamns sk, Arne Parander, Stadiong. 49 A I, 217 62 Malmö, tel. 040/819 78
Lokstationens IK, Malmö, Stig Karlsson, Kronetorps. 54 C, 212 26 Malmö, tel. 040/93 83 40
Lunds Akad. sk, Yngve Anderberg, Stora Tomeg. 32A 341, 223 51 Lund, tel. 046/12 27 88
Lunds sk, T. Karlström, Väwareg. 12 A, 222 36 Lund, tel. 046/12 21 63
Malmö Allm. sk, Arne Lundgren, Fågelbacksg. 28 A, 217 44 Malmö, tel. 040/633 85
Malmö ss, Egon Kjellberg, Falkmansg. 7 A, 217 62 Malmö, tel. 040/893 69
Malmö, Postens kk, Gunnar Svensson, Branteviksg. 14 E, 214 41 Malmö, tel. 040/378 13
Simrishamns juniorsk, Per Olof Höllfors, Lillvångsg. 6, 272 00 Simrishamn, tel. 0414/121 86
Svedala sk, Sune Källgren, Poppelg. 4, 233 00 Svedala, 040/40 18 72
Trelleborgs sk, Eddie Schli, Strandg. 4 B, 231 00 Trelleborg, 0410/171 34
Ystads ss, Tommy Blixth, Svartgränd 2 C, 271 00 Ystad, tel. 0411/125 66

Nordskånes Schackförbund: ordf. Owe Håkansson, Skolan, 280 15 Finja, tel. 0451/161 30; korr.-led. Folke Thynell, Backstugev. 2, 281 00 Hässleholm, tel. 0451/106 46; skattm. Inge Vilhelmsson, Björkedal, 280 16 Hörja, 0451/540 29

Föreningar:

Bromölla sk, Evald Holmberg, Per Albinsg. 4, 295 00 Bromölla
Finja sk, Edvin Adersjö, Pansarg. 7, 280 15 Finja, tel. 0451/162 85
Hässleholms sk, Åke Nordström, Kaptensg. 13 A, 281 00 Hässleholm, tel. 0451/124 48
Hörja sk, Tage Lundbeck, 280 16 Hörja, tel. 0451/540 18
Lönsboda sk, Olle Jönsson, Pl. 436, 280 70 Lönsboda, tel. 0479/201 35
Markaryds sk, Göran Ohlsson, Stenbocksg. 1, 285 00 Markaryd, tel. 0433/116 23
Nåsums sk, Edvin Larsson, Västanå kvarn, 290 40 Näsum, tel. 0456/240 27
Oppmanna-Vånga sk, Folke Svensson, Pl. 3264, 280 61 Knislinge, tel. 044/650 16
Osby sk, Bengt Wrighed, V. Storg. 30, 283 00 Osby, tel. 0479/100 76
Tyringe sk, Bengt Nordström, Trädgårdsg. 1 B, 282 00 Tyringe, tel. 0451/510 92
Vanneberga sk, Bertil Gath, Björkliden 9, 281 00 Hässleholm, tel. 0451/133 47
Älmhults sk, Rickard Gustavsson, 340 25 Möckeln, tel. 0476/119 35

Nordvästra Skånes SF: ordf. Gunnar Lundberg, Heimdallg. 4 A, 262 00 Ängelholm, tel. 0431/141 80; korr.-led. Sven Kjellander, Lingat. 12, 252 60 Hälsingborg, tel. 042/967 15; skattm. Svante Bohman, Strandv. 125, 261 39 Landskrona, tel. 0418/177 54

Föreningar:

Bjuvs ss, Gösta Persson, N. Ringg. 3 A, 267 00 Bjuv, tel. 042/785 51
Hälsingborgs Allm. sk, Kjell Persson, Brunnbacksg. 25 B, 252 31 Hälsingborg, tel. 042/12 72 53
Hälsingborgs ss, Stig Olausson, Kristineg. 16, 252 45 Hälsingborg
Höganäs sk, Alf Pettersson, Storg. 50, 263 00 Höganäs (tel. ordf. 042/401 78-420 88)
Klippans sk, Gunnar Edenstedt, Nygat. 4, 260 70 Ljungbyhed, tel. 0435/408 29
Kvidinge ss, Knut Gustafsson, Storg., 260 60 Kvidinge, tel. 0435/202 49
Landskrona sk, K. Gavelin, Larvig. 19 C, 5 tr., tel. 0418/223 03 och S. Bohman, Strandv. 125, tel. 0418/177 54, 261 39 Landskrona
Perstorps ss, Bengt Göran Beckman, Järnvägsg. 27, 284 00 Perstorp, tel. 0435/386 00 arb.
Plåtförädl. sk, Hälsingborg, Gunnar Carlsson, Kristinelundsg. 13, 252 30 Hälsingborg, tel. 042/11 40 14
Schack-kamraterna Landskrona, Leif Dandanell, Midhemsv. 1 B, 261 41 Landskrona, tel. 0418/188 92
Skromberga Allm. ss, Stig Andersson, Tallgat., 260 51 Ekeby, tel. 042/765 73
Strövelstorps sk, Stig Edenfur, Fack 2003, Strövelstorper, 262 02 Ängelholm 2, tel. 042/571 36
Sydhallands ss, Karl Göran Andreasson, Margaretag. 16, 312 00 Laholm, tel. 0430/119 06
Vegeholms sk, N. E. Ahlbin, Vålinge 141, 262 00 Ängelholm, tel. 042/692 27
Åstorps ss, John Persson, Västerg. 29, 265 00 Åstorp, tel. 042/513 08
Ängelholms ss, Erling Holm, Prästg. 2, 262 00 Ängelholm, tel. 0431/158 36

Smålands Schackförbund: ordf. Stig Friström, Hamiltonv. 27, 560 21 Taberg, tel. 036/648 81; korr.-led. Stig Löfberg, Trädgårdsg. 8 A, 560 21 Norrahammar, tel. 036/602 40-603 03; skattm. Algot Strandberg, Roliasg. 26, 552 67 Jönköping, tel. 036/12 62 94

Föreningar:

Aneby sk, Axel Karlsson, Konserthusg. 9 B, 570 40 Aneby, tel. 0380/407 22
Annebergs sk, Nils Johansson, Lindhem, 570 24 Solberga, tel. 0380/521 91
Eksjö sk, Stig Nilsson, Spelmansg. 11, 575 00 Eksjö, tel. 0381/134 25
Farstorps sk, Harry Lundkvist, Smålands-Farstorp, 570 14 Nye, tel. 0383/800 38
Gamleby sk, Sven Johansson, Högsbyv. 2, 594 00 Gamleby, tel. 0493/112 61
Gislaveds sk, Bengt Carlsson, Traststig. 2 B, 332 00 Gislaved, tel. 0371/118 84-101 46 arb.
Hultsfreds sk, Ingemar Elf, Fridhemsg. 20 B, 577 00 Hultsfred, tel. 0495/114 82
Huskvarna allm. sk, Yngve Svensson, Götängsv. 5, 561 02 Huskvarna 2, tel. 036/13 32 65
Jönköpings ss, Torsten Karlsson, Braheg. 20 A, 552 56 Jönköping, tel. 036/11 34 15
Landsbro sk, Hans Gunnar Eklöf, Tallg. 1, 570 12 Landsbro, tel. 0383/600 67
Locknevi sk, Nils Granström, Vrångfall, 598 00 Vimmerby, tel. 0492/710 36
Målilla sk, Bertil Pettersson, Hantverksg. 5, 570 82 Målilla, tel. 0495/204 42
Mönsterås sk, Gösta Eriksson, Kaptensg. 20, 383 00 Mönsterås, tel. 0499/108 04
Norrahammars ss, Stig Löfberg, Trädgårdsg. 8 A, 560 20 Norrahammar, tel. 036/602 40-603 03
Nässjö sk, Arne Gillström, Storg. 59 A, 571 00 Nässjö, tel. 0380/124 06
Oskarshamns ss, Stig Härwell, Steng. 74, 572 00 Oskarshamn, tel. 0491/145 17

Skede sk, Gunnar Karlsson, Pl. 3184, 574 00 Verlanda, tel. 0383/510 68
Skillingaryds ss, Gustav Sjölin, Brunnsg. 27, 560 10 Skillingaryd, tel. 0370/703 03
Sävsjö ss, Gunnar Andersson, Skogsg. 21, 576 00 Sävsjö, tel. 0382/108 23
Vaggeryds sk, Stig Gustavsson, Narvav. 21, 560 12 Vaggeryd, tel. 0393/106 38
Vetlanda sk, Attila Posa, Lasarettsg. 27 B, 574 00 Vetlanda, tel. 0383/136 96
Vimmerby sk, Göte Karlsson, Fogelhem, 590 80 Södra Vi, tel. 0492/203 05
Värnamo ss, Hugo Martinsson, Sveav. 4 B, 331 00 Värnamo, tel. 0370/105 83
Västerviks ask, Andris Zembachs, Östersjöv. 78, 593 00 S. Västervik, tel. 0490/141 54 h.,
133 20 arb.

Södra Smålands SF: ordf. Werner Grosse, Liedbergsg. 29 D, 352 32 Växjö, tel. 0470/163 95;
korr.-led. Sture Johansson, Box 163, 382 00 Nybro, tel. 0481/110 55; skattm. Tage Ny-
gren, Långg. 15 B, 361 00 Emmaboda, tel. 0471/114 46

Föreningar:

Algutsboda sk, Åke Moberg, Åkerby, 360 53 Skruv, tel. 0478/204 04
Alsjöholms sk, Sivert Davidsson, Anebo 776, 380 20 Ljungbyholm, tel. 0480/440 24
Alsterbro sk, Karl Erik Karlsson, Box 10, 380 44 Alsterbro, tel. 0481/501 57
Alvesta ss, Josef Vilmén, Box 57, 342 00 Alvesta, tel. 0472/106 88
Emmaboda ss, Axel Pettersson, Filareg. 14, 360 61 Lindås, tel. 0471/111 12
Eneryda sk, Tage Emilsson, Garphyttan, 340 20 Liatorp, tel. 0476/220 60
Hovmantorps sk, Alfons Olsberg, Varendsg. 5, 360 51 Hovmantorp, tel. 0478/401 55
Kalmar sk, Börje Dackebro, Arvid Västgötes g. 7, 381 00 Kalmar, tel. 0480/228 28
Kosta sk, Lars Gösta Magnusson, Pl. 128, 360 52 Kosta, tel. 0478/505 26
Lenhovda sk, Harris Stridh, 360 73 Lenhovda, tel. 0474/201 71
Lessebo sk, Folke Nilsson, Björkv. 13, 360 50 Lessebo, tel. 0478/103 49
Ljungby sk, Valdemar Krantz, Strömng. 33, 341 00 Ljungby, tel. 0372/142 27
Ljungby, Astradsskolans sk, Hugo Jansson, Göträdsg. 9, 341 00 Ljungby, tel. 0372/144 77
Mistelås sk, Karl Erik Johansson, Fabriksk. 2, 330 17 Sm. Rydaholm
Moheda sk, Karl Erik Norrby, Pl. 738 B, 340 36 Moheda, tel. 0472/703 90
Nybro ss, Sture Johansson, Box 163, 382 00 Nybro, tel. 0481/110 55
Rydaholms sk, Arne Svensson, Järnvägsg. 14, 330 17 Sm. Rydaholm, tel. 0472/206 12
Uråsa sk, Göte Petersson, Sjölyckorna, 360 14 Väckelsång, tel. 0470/320 24
Vislanda sk, Bertil Svensson, Skörda, 340 30 Vislanda, tel. 0472/300 83
Växjö sk, Christer Knutsson, Persborg, Hov, 355 90 Växjö, Pl. 1431
Växjö Akad. sk — VASK — Rolf Lekander, Seminariev. 24 C, 352 38 Växjö

Stockholms Schackförbund: ordf. Teddy Ladberg, Våpnarstigen 7, 181 62 Lidingö, tel.
08/766 13 24; korr.-led. Thord Utterman, Syringsgränd 5, 126 57 Hägersten, tel. 08/
46 29 84; skattm. Sture Hedberg, Tuleg. 42, 172 32 Sundbyberg, tel. 08/28 72 54

Föreningar:

Alliansen sk, L. G. Bergström, Norrtullsg. 17, 113 27 Sthlm, tel. 08/32 57 16
Botkyrka ss, Roy Jonasson, Övergårdsv. 1, VI, 147 00 Tumba, tel. 0753/315 53
Enskede, Pjäsen sk, Thord Utterman, adr. se ovan
Farsta ss, Ernest Hovmöller, Farstav. 89, 123 47 Farsta, tel. 08/64 63 04
Haninge ss, Folke Hagström, Lillgårdsv. 16, 130 60 Tungholms, tel. 0750/303 22
Hägerstens sk, Mats Wahlstedt, Tantog. 63, 117 42 Sthlm, tel. 08/84 16 11
Jakobsbergs ss, Inge Åhlén, Vasav. 29, 175 00 Jakobsberg, tel. 0758/309 96
Kallhälls sk, Gösta Andersson, Trehörn.v. 25, 170 21 Kallhäll, tel. 0758/305 53
Kristallens sk, Uno Karlsson, Båtholmsbacken 21, I, 127 42 Skärholmen, tel. arb. 08/
22 65 00/2620
Kårspringaren sk, Bo Edvardsson, Sandbacksg. 4 nb., 116 21 Sthlm, tel. 08/41 96 25
Rockaden sk, Vidar Sjöberg, Skönviksv. 271, 124 30 Bandhagen, tel. 08/86 50 36
Sass sk, Rolf Berner, Ludvigsbergsg. 43, 117 26 Sthlm, tel. 08/68 18 57
Schackklubben 27-kamraterna, Rune Strand, Sigfridsv. 19, 126 50 Hägersten, tel. 08/
19 36 15
Sollentuna sk, Kåre Eriksson, Sollentunav. 257, 191 40 Sollentuna, tel. 08/35 15 65
Solna ss, Gunnar Roskvist, Andersv. 3, I, 171 53 Solna, tel. 08/82 77 13
Stockholms ss, Caj Allan Thuring, Stråkv. 2, 171 38 Solna, tel. 08/27 41 61
Stockholms södra ss, N. E. Janson, Snapphanev. 8, 175 00 Jakobsberg, tel. 0758/392 55
Täby sk, Åke Backlund, Djurholmsv. 27 A, 183 50 Täby, tel. 08/756 31 24
Upplands-Väsby ss, Einar Johansson, Holmv. 3, II, 194 00 Uppl. Väsby, tel. 0760/307 50
Wasa sk, Kurt Andersson, Kungshamra 31, rum 15, 171 70 Solna, tel. 08/85 73 01
Vällingby ss, Peter Carlsten, Multråg. 21, II, 162 28 Vällingby, tel. 08/36 93 69

Årsta ss, Urban Svanberg, Siljansv. 20, I, 121 67 Johanneshov, tel. 08/91 51 95
Östra ss, Lidingö, Ola Björne, Lappstigen 5, 181 35 Lidingö, tel. 08/765 73 83

Upplands Schackförbund: ordf. Arne Löfving, Box 10, 740 20 Brunna, tel. 018/641 58;
korr.-led. Sthig Jonasson, V. Järnvägsg. 17, 753 33 Uppsala; skattm. Anders Berndtsson,
Liljeg. 6 D, 753 24 Uppsala, tel. 018/13 54 85.

Föreningar:

Enköpings sk, Sven Karlsson, Vällinge, 190 61 Grillby, tel. 0171/741 01
Fjärhundra sk, Birger Flink, Stora vägen 5, 190 70 Fjärhundra, tel. 0171/911 74
Heby ss, Sven Erik Andersson, Mossboda, 740 43 Runhällen, tel. 0224/920 54
Knivsta sk, Olov Westholm, Täby, 741 00 Knivsta, tel. 018/871 21
Märsta Delectus, Knut Westerdahl, Box 2, 195 00 Märsta, tel. 0760/134 68
Storvreta sk, Nils Jerresand, Florav. 10, 750 20 Storvreta, tel. 018/661 95
Uppsala akadem. sk, Conny Svensson, Krong. 4 B, 752 38 Uppsala, tel. 018/13 03 41
Uppsala ass, Anders Berndtsson, Liljeg. 6 D, 753 24 Uppsala, tel. 018/13 54 85
Uppsala, SJ Kamraterna, Sven Olof Hallander, Byggmästarg. 9 B, 754 35 Uppsala, tel.
018/11 45 53

Värmlands Schackförbund: ordf. Wiktor Svensson, Björkv. 31, 661 00 Säffle, tel. 0533/
109 71; korr.-led. Uno Kjellin, Finnerud 4143, 666 30 Värml. Nysäter, tel. 0533/530 26;
skattm. Eibert Ögren, Jonsbolsv. 25, 663 00 Skoghäll, tel. 054/285 95

Föreningar:

Arvika sk, Harry Ericsson, Stationshuset, 810 30 Ämotfors, tel. 0571/300 13
Degerfors ss, Gunnar Bengtsson, Stationsv. 18 B, 693 00 Degerfors, tel. 0586/427 43
Filipstads sk, Nils Henriksson, Myrmansg. 4 A, 682 00 Filipstad, tel. 0590/114 76
Forshaga sk, Nils Steffensen, Villav. 22, 660 54 Hynboholm, tel. 054/321 51
Karlskoga sk, Gerhard Birath, Sjöäsv. 9, 691 00 Karlskoga, tel. 0586/318 70
Karlskoga Schack-51, Carl Eric Carlsson, Blomsterv. 2, 691 00 Karlskoga, tel. 0586/367 82
Karlstads Allm. ss, Gösta Carlsson, Norra Klarag. 9, 653 40 Karlstad, tel. 054/186 40
Kristinehamns ss, Sven Halldin, Tegelslagareg. 39-3, 681 00 Kristinehamn, tel. 0550/110 06
Munkfors allm. ss, Gustaf Nilsson, Brevl. 5501, 684 02 Munkfors 2, tel. 0563/505 35
Rämmens sk, Åke Olofsson, Box 194, 680 96 Lesjöfors, tel. 0590/304 79
Skoghalls sk, Gösta Spethz, Solgat. 20, 663 00 Skoghäll, tel. 054/291 74
Slottsbrons sk, Nils Magnusson, Radhusg. 22, 660 41 Slottsbron, tel. 0555/303 08
Sonne ss, Henry Dalén, Sjögat. 9, 686 00 Sonne, tel. 0565/103 65
Säffle sk, Ove Berg, Bryggerig. 16 B, 661 00 Säffle, tel. 0533/146 64
Torsby sk, Rickard Onemark, Vitsandsv. 7, 685 00 Torsby, tel. 0560/112 30
Årjängs sk, Paul Persson, Årmansv. 12, 672 00 Årjäng, tel. 0573/102 70

Norra Västerbottens Schackförbund: ordf. Tore Johansson, Nygat. 91 A, 931 00 Skellefteå,
tel. 0910/759 15; korr.-led. Carl Otto Nilsson, Pl. 346, 930 31 Klemensnäs, tel.
0910/522 34; skattm. Kurt Lindström, Matrosg. 6, 932 00 Skelleftehamn, tel. 0910/318 62.

Föreningar:

Klemensnäs sk, Arne Stenlund, Pl. 188, 930 31 Klemensnäs, tel. 0910/307 66
Lövångers sk, Torgny Jonsson, Box 5, 930 10 Lövånger, tel. 0913/102 26
Skelleftehamn, Remis sk, Karl O. Hedlund, Box 750, 932 00 Skelleftehamn, tel. 0910/
315 59
Skellefteå sk, Fack 184, Bertil Eriksson, Nygat. 117, 931 00 Skellefteå, tel. 0910/149 63

Södra Västerbottens Schackförbund: ordf. Hans Ove Hälén, Kungsg. 46 B, 902 45 Umeå,
tel. 090/11 72 85; korr.-led. Ebbe Lundgren, Odenv. 27, 902 53 Umeå 5, tel. 090/11 29 48;
skattm. Gösta Nilsson, Tranbergsv. 8 E, c/o Classon, 902 52 Umeå 5, tel. 090/12 26 28.

Föreningar:

Storumans sk, Lennart Hansson, Lykselev. 35, 920 60 Storuman, tel. 653
Umeå Akadem. sk, Hannes Andersson, Mariehemsv. 5 A, 902 36 Umeå 7, t. 090/12 70 85
Umeå Rockaden sk, Ebbe Lundgren, Odenv. 27, 902 53 Umeå 5, tel. 090/11 29 48
Åsele sk, Bernhard Tengman, Överrissjö 1, 910 60 Åsele

Västergötlands Schackförbund: ordf. Gösta Nilsson, Furudalsv. 10, 510 40 Sandared, tel.
033/554 45; sekr. Jean Mörby, Bollg. 6 A, 531 00 Lidköping, tel. 0510/225 40; skattm.
Torsten Lindberg, Box 11, 460 12 Prässebo, tel. 0520/800 72

Föreningar:

Alingsås ss, Rolf Andersson, Svedensborgsg. 54, 441 00 Alingsås, tel. 0322/132 08

Bollebygds sk, Jan Andersson, Box 690, 510 35 Bollebygd, tel. 033/855 42
 Borås ss (f.d. Målsryds), Gunnar Karlsson, Torgilsg. 21 B, 502 41 Borås, tel. 033/11 97 01
 Borås sk Fenix, Dine Sandin, Sandgårdsg. 16, 502 31 Borås, te. 033/11 45 18
 Borås sk Springaren, Oof Eliasson, Trandaredsg. 43 C, 502 50 Borås, tel. 033/13 06 24
 Bråmhults sk, Konrad Sandberg, Lindg. 40, 510 54 Bråmhult, tel. 033/485 27
 Dalsjöfors ss, John Hedberg, Gärdav. 2, 510 50 Dalsjöfors, tel. 033/701 46
 Falköpings ss, Gunnar Karlsson, Idrottsg. 7, 521 00 Falköping, tel. 0515/111 13-105 88
 Fristads sk, Harry Therning, Ringv. 5, 510 47 Fristad, tel. 033/607 67
 Fritsla ss, Tage Ekelund, Box 602, 510 20 Fritsla, tel. 0320/709 62
 Hjo sk, Erik Nyström, Vasag. 12, 544 00 Hjo, tel. 0503/114 68
 Hova sk, Hj. Jansson, Nolkvarn, 540 70 Hova, tel. 0506/305 51
 Kinna sk, Karl Wennerström, Staren 20, 511 00 Kinna
 Lidköpings ss, Jean Mörby, Bollg. 6 A, 531 00 Lidköping, tel. 0510/225 40
 Ljung, Annelunds sk, Lars Karlsson, Heidene, 520 30 Ljung, tel. 0513/502 61
 Lundsbrunn sk, Arne Johansson, Hökaberget, 530 60 Lundsbrunn, tel. 0511/572 36
 Mariestad, Schack 47, B. Claesson, Jägareg. 38, 542 00 Mariestad, tel. 0501/131 02
 Prässebo ss, Torsten Lindberg, Box 11, 460 12 Prässebo, tel. 0520/800 72
 Skara ss, Gunnar Närtorp, Drabantg. 3, 532 00 Skara, tel. 0511/130 24
 Skövde ss, Erik Persson, Österg. 45 A, 541 00 Skövde, tel. 0500/167 59
 Stenstorp, sk Rockaden, Sixten Johansson, Högalidsg. 2, 520 50 Stenstorp, tel. 0500/503 82
 Strömstads sk, Henrik Ålund, Korpeg. 17 B, 452 00 Strömstad, tel. 0526/110 85
 Svenljunga sk, Knut Josefsson, Ullasjöv. 23, 510 70 Svenljunga, tel. 0325/114 89
 Tanum, Bullare, Kvilles ss, Sven Svensson, Box 7, 450 80 Tanumshede, tel. 0525/203 19
 Tibro sk, Jan Årebo, Brittgården 278, 543 00 Tibro, tel. 0504/128 01
 Tidaholms ss, Harry Persson, Sägartorpsv. 7, 522 00 Tidaholm, tel. 0502/112 60
 Trollhättan, sk Kamraterna, David Ottervall, Föreningsg. 16, 461 00 Trollhättan, tel. 0520/109 33
 Töreboda ss, Erik Fryksén, Kungsg. 12, 545 00 Töreboda, tel. 0506/111 42
 Uddebo sk, Jörgen Svenningsson, Box 65, 510 82 Uddebo, tel. 0325/272 01
 Uddevalla ss, Erik Falk, Rävågiljan 4, 451 00 Uddevalla, tel. 0522/150 66
 Ulricehamns sk, Gustaf Olsson, Hemrydsg. 6 D, 523 00 Ulricehamn, tel. 0321/100 89
 Vara ss, Erik Johansson, Östorp, Önum, 534 00 Vara, tel. 0512/200 93
 Vårgårda sk, Volrath Svensson, Box 14, 440 20 Vårgårda
 Vänersborgs ss, Nils Eliasson, Ringg. 2 A, 462 00 Vänersborg, tel. 0521/169 75
 Värings sk, Runo Ekman, Edebo, Box 62, 540 15 Väring, tel. 0500/401 81

Norra Angermanlands Schackförbund: ordf. Hilding Westin, Box 562, 890 22 Alfreðshem, tel. 0660/121 92; korr.-led. Birger Hellström, Valhallavägen 43 B, 891 00 Örnköldsvik; skattm. Johan Sundin, Sörtjärn, 890 10 Bjästa

Föreningar:

Domsjö sk Karl Jonsson Ålstigen 11, 891 00 Örnköldsvik 1
 Gideå-Björna sk, Ola Alenius, 890 37 Gideå, tel. 0663/400 58
 Husums sk, Alf Norgren, Grunsundagården, 890 35 Husum
 Örnköldsvik, Rockaden sk, L. Ohlsson, Box 5356, 890 30 Högländssjön, tel. 0660/165 53

Södra Angermanlands Schackförbund: ordf. Hilding Svedberg, Storg. 42 D, 881 00 Sollefteå, tel. 0620/137 18; korr.-led. Sixten Carlsson, Linjev. 31 A, 881 00 Sollefteå, tel. 0620/110 65; skattm. Stig Fagerström, Pl. 6109, 880 20 Långsele, tel. 0620/210 45

Föreningar:

Härnösands ss, Axel Melander, Rönng. 25, 871 00 Härnösand, tel. 0611/153 35
 Kramfors, sk Kram, Harald Johnson, Kungsg. 12 B, 872 00 Kramfors, tel. 0612/109 99
 Långsele sk, Allan Johansson, Köpmang. 3 A, 880 20 Långsele, tel. 0620/211 18
 Nylands sk, Lars Gerdin, Borgarg., 870 52 Nyland, tel. 225 70
 Sollefteå ss, Hilding Svedberg, Fack 84, 881 00 Sollefteå, tel. 0620/108 05-137 18

Östergötlands Schackförbund: ordf. Sören Björnlert, Nya Timmeröv. 22 B, 590 10 Boxholm, tel. 0142/516 69; sek. Rune Fjellström, Magasinsg. 13, 595 00 Mjölby; skattm. Eric Johnson, Box 97, 596 00 Skänninge, tel. 0142/402 77

Föreningar:

Borensberg sk, Kent Willy Brandt, Götag. 3, 590 30 Borensberg, tel. 0141/406 68
 Boxholms sk, Sören Björnlert, Nya Timmeröv. 22 B, 590 10 Boxholm, tel. 0142/516 69
 Finspångs sk, Holger Hellqvist, De Wijks väg 12 B, 612 00 Finspång, tel. 0122/128 09
 Linköping, Kamraterna sk, Sture Carlsson, Djurgårdsg. 85, 582 29 Linköping, tel. 013/14 97 12

Linköping, Allm. ss, Ivan Fransson, Skogslyckeg. 32, 582 56 Linköping, tel. 013/12 52 81
 Mjölby ss, Steen Johansson, Linderg. 4, 595 00 Mjölby, tel. 0142/125 39
 Motala ss, Jan Erik Pettersson, Lustikullev. 6 A, 591 00 Motala, tel. 0141/126 84
 Norrköpings ss, Sven Andersson, Smedstugug. 10 C, 602 13 Norrköping, tel. 011/13 55 06
 Norrköping, Kneippbadens sk, Sven Häll, Klingbergsg. 57, 603 54 Norrk., t. 011/16 40 66
 Norrköping, Schack 08-NKF, Allan Jonasson, Spjutg. 20, 603 63 Norrk., t. 011/18 88 81
 Skänninge sk, Sixten Kennerud, Box 44, 596 00 Skänninge, tel. 0142/405 37
 Skärblackska sk, Gustaf Gejskog, Bolagsv. 13, 617 00 Skärblackska, tel. 011/570 13
 Tranås ss, Lennart Gustafsson, Hagadalsg. 36, 573 00 Tranås, tel. 0140/117 27-arb. 141 80
 Valdemarsviks sk, Folke Lundqvist, Trädgårdsg. 6 A, 615 00 Valdemarsvik, t. 0123/112 41
 Åtvidabergs sk, Axel Gustafsson, Bäckfallsv. 34, 597 00 Åtvidaberg, tel. 0120/117 56

NORDISKA SCHACKFÖRBUNDET 1968

Sekreterare: Kenneth Abrahamsson, Sveriges Schackförbund, Kammakargatan 8 A, 111 40 Stockholm C

OMBUD:

Danmark: O. Schøller Larsen, Aebblehavevej 9, 2650 Hvidovre (ordf.)

Egil Meedom, Kirkebakken 14, 2600 Glostrup

Finland: Eero Helme, Relandersplatsen 4 A, Helsingfors 57 (ordf.)

Gerhardt Lindström, Albertsgatan 21 E, Helsingfors

Island: Asgeir Asgeirsson, Dyngjuvegi 10, Reykjavik

Gudmund Arnlaugsson, Drapuhlid 45, Reykjavik

Norge: Trygve Waage, Antenneveien 6, Oslo 11 (ordf.)

Thomas Solberg, postboks 553, Oslo 1

Sverige: Nils Kellgren, Drömstigen 2, 161 38 Bromma (ordf.)

Harald Norell, Lagmansvägen 15, 151 42 Södertälje

VÄRLDSSCHACKFÖRBUNDET 1968

President: Folke Rogard

Sekreterare: vakant

Byrå: Sandhammsgatan 36, 115 28 Stockholm, tel. 08/67 19 16, 61 21 85

Vicepresidenter:

Zon 1 (Västeuropeiska zonen):

H. J. Schudel, Brügglistrasse 32, Oberwil BL, Schweiz

Zon 2 (Centraleuropeiska zonen)

Dr. Wilfried Dorazil, Rathanspl. 3, 1010 Wien, Österrrike

Zon 3 (Östeuropeiska zonen):

J. Sajter, Hermanova 45, Prag 7, Tjeckoslovakien

Zon 4 (Sovjetunionen):

Boris Rodionov, 4 Scaternyi Pereulok, Moskva 69, Sovjetunionen

Zon 5 (U.s.-zonen):

Fred Cramer, 1626, N. Prospect Av., Apartment 2210, Milwaukee, Wisconsin, U.S.A.

Zon 6 (Canada-zonen):

J. G. Prentice, 1337, The Crescent, Vancouver 9, B. C., Canada

Zon 7 (Centralamerikanska zonen):

Manuel Acosta Silva, San Bernardino, Avenida Oriente, Quinta Leticia, Caracas, Venezuela

Zon 8 (Sydamerikanska zonen):

Edmundo da Cunha, 34 Rua Saruê (Vila Isabel), Rio de Janeiro, Brasilien

Zon 9 (Västasiatiska zonen):

Namsrai Tsend, Baga Toirog 55, Ulan Bantor, Mongoliet

Zon 10 (Östasiatiska zonen):

G. Koshnitsky, 139, Fischer Street, Malvern, Sydastralien

ÅRETS DISTRIKTMÄSTARE

Härnadan presenteras alla våra distriktsmästare. Distriktsmästerskapen, som genom regionmästerskapen mynnar ut i Öppna Sverigemästerskapet tillhör tillsammans med skolornas Lag-SM våra mest omfattande tävlingar, åtminstone ur geografisk synpunkt sett.

Att några spelare i denna lista har meriter än andra, behöver inte betyda att de är bättre, eftersom många distriktsförbund inte uppgivit några meriter vid vår förfrågan.

Blekinge Schackförbund:

seniormästare: Karl Nilsson, 35 år, spelar för Rödeby SK.

junior-mästare: Ingmar Bergh, medlem i Brömsebro-Jämsjö SK.

Dalarnas Schackförbund:

seniormästare: Martin Johansson, Hedemora. Har deltagit i fyra schackolympiader, Sverigemästare 1966 och en lång rad fina resultat.

junior-mästare: Åke Göransson, 16 år, Ludvika.

Gotlands Schackförbund:

seniormästare: K.E. Gannholm, Burs. Gannholmarna, välkända sedan många SM är schackligt sett Sveriges Osmond Brothers. junior-mästare: Jan Karlsson eller Ingemar Larsson. Särspel till hösten.

Gästriklands Schackförbund:

seniormästare: Lajos Eszik, Schackkamraterna Gävle, junior-mästare: Lars-Gunnar Lundh, Gävle Schacksällskap.

Göteborgs Schackförbund:

seniormästare: Gunnar Dahlin eller Sven-Göran Malmgren. Särspel till hösten.

junior-mästare: J. P. Fendrich.

Hallands Schackförbund:

seniormästare: Sjunne Persson, 48 år, spelar för SJ Halmstad. Bra korr-spelare och mästare inom SJ.

junior-mästare: ingen tävling ordnades. Allmänt räknas dock Gert Sjunnesson (som till gissa vem?) som den bästa och han spelar liksom sin far för SJ:s schackklubb i Halmstad.

Hälsinglands Schackförbund:

seniormästare: Egon Bergman, Gnarpsschackklubb.

junior-mästare: Åke Karlsson, 18 år, medlem i Bollnäs Schacksällskap.

Jämtlands Schackförbund:

seniormästare: Lennart Burman, Frösö. Kvalificerade sig till mästar-klassen vid SM i Göteborg 1964, och har spelat två gånger i mästar-klassen. 1966 tvåa i Norrlands-mästerskapet.

junior-mästare: Ulf Persson, 15 år, klubb-tillhörighet i SK Drott, Östersund. Vann C-gruppen i individuella skol-SM år 1967.

Medelpads Schackförbund:

seniormästare: Gunde Östberg, 40 år medlem i Fagerviks Schackklubb, hemmahörande i Sundsvall, Norrlands-mästare, distriktsmästare, klubbmästare och framgångsrik blyxtspelare.

junior-mästare: Kjell Allberg, 15 år, Sundsvalls Schackklubb. Var med i Åkersviksskolans lag som blev allsvenska skolmästare.

Mälardalens Schackförbund:

seniormästare: Risto Rantalainen, Västerås. junior-mästare: Jonny Blanksvärd.

Norrbottnens Schackförbund:

seniormästare: Karl Erik Bodin, Svartöstadens SS.

junior-mästare: P. O. Johnsson, medlem i Älvsby Schacksällskap.

Roslagens Schackförbund:

seniormästare: Börje Jansson, 38 år, ordförande i Norrtälje SK. Vår näst bästa Börje Jansson, tidigare distriktsmästare, spelar i mästar-klassen sedan 1966, och är särskilt intresserad av ranking och rankingsystem.

junior-mästare: Tage Blom, 14 år, spelar för Faringe SK.

Skånes Schackförbund:

seniormästare: Sven Platzack, Ystad SS. 22 år och kom till mästar-klassen redan 1963. Spelade i junior-VM i Barcelona 1965. Kvalificerade sig till SM-gruppen vid mästar-klass-tävlingarna 1967. Öppnar alltid med G-3.

junior-mästare: Joachim Retzlaff, 16 år, hör hemma hos Kirsebergs SK.

Nordskånes Schackförbund:

seniormästare: Knut Arnstam, Hässleholms SK. Tidigare landslagsspelare, nu mästar-klassare med intresse för schackproblem och korr-schack. Deltar i Semifinalen i VM i korr-schack.

junior-mästare: Peder Sandborg, 15 år, medlem i Lönsboda SK. Lovande enligt lokala rapporter.

Nordvästra Skånes Schackförbund:

seniormästare: Stig Olausson, 18 år, Hälsingborgs SS. Distriktsmästare för tredje året i rad, sitter vid fjärde bord i junior-landslaget.

junior-mästare: Jan Bengtsson, 18 år, medlem i Kvidinge SS.

Smålands Schackförbund:

seniormästare: Hans Ek, 40 år, Jönköpings SS, SM i korr-schack, 7-faldig distrikts-

mästare och har 6 gånger deltagit i SM-gruppen, där han bäst blivit femma.

junior-mästare: P. O. Lundgren, 17 år, Hultsfreds Schackklubb.

Södra Smålands Schackförbund:

seniormästare: Rolf Lekander, 20 år, Växjö ASK. Spelar i svensk mästar-klass.

junior-mästare: Peter Ekelund, 16 år, är med i Växjö SK.

Stockholms Schackförbund:

seniormästare: dött lopp mellan Berndt Söderberg och Ralph Halleröd. Särspel. junior-mästare: Dan Uddenfelt, Vällingby SS. Tillhör de mest lovande Stockholms-juniörerna.

Upplands Schackförbund:

seniormästare: Orjan Hammarberg, 21 år, spelar för Uppsala ASK och har tidigare deltagit i junior-landslaget.

junior-mästerskap: ingen tävling.

Värmlands Schackförbund:

seniormästare: Lennart Asplund, 19 år, medlem i Sunne SS. Deltog framgångsrikt i junior-VM i Israel 1967.

junior-mästare: Kjell Olof Johansson, 16 år, Ärljängs SK.

Norra Västerbottnens Schackförbund:

seniormästare: Staffan Hedman, 19 år, medlem i Skellefteå SK. Norrländsk junior-mästare 1966, tvåa i klass I i SM i Stockholm 1967.

junior-mästare: ingen tävling.

Södra Västerbottnens Schackförbund:

seniormästare: Hans Ove Hållén. Delat 1—3 i mästar-klass. Deltagit i junior-VM 1959, 2:a i nordiska mästar-klassen 1967.

junior-mästare: ingen tävling.

Västergötlands Schackförbund:

seniormästare: Kjell Vannrud, 40 år, klubb-tillhörighet Tibro SK. Vann klass I vid SM 1959, kom trea vid SM i Malmö 1966. Spelat i Nordiska Mästerskapet och erhöll andrapris i Hastings Main A, 1967.

junior-mästare: Sune Larsson, 17 år, SK Fenix Borås. Västsvensk junior-mästare i Göteborg vid årsskiftet, 3—5 vid JSM i Stockholm 1967.

Norra Ängermanlands Schackförbund:

seniormästare: Gunnar Wahlgren och Ola Alenius skall spela isär.

junior-mästare: Rolf Bergström, 12 år. Började spela så sent som i höstas!!

Södra Ängermanlands Schackförbund:

seniormästare: Stig Fagerström, 45 år, medlem i Långsele SK. Tillhör de bästa inom distriktet och har även prövats på järnvägsschack.

junior-mästare: ingen tävling.

Östergötlands Schackförbund:

seniormästare: Torsten Järneström som spelar för Mjölby SS.

junior-mästare: Bo Andersson, Kneippbadens SK.

Kongresser 1917—1967

1917 Stockholm (62)
 1918 Göteborg (60)
 1919 Malmö (67)
 1920 Eskilstuna (71)
 1921 Jönköping (66)
 1922 Gävle (43)
 1923 Uppsala (60)
 1924 Norrköping (80)
 1925 Trollhättan (73)
 1926 Karlstad (60)
 1927 Örebro (74)
 1928 Hälsingborg (55)
 1929 Västerås (67)
 1930 Luleå (36)
 1931 Uddevalla (60)
 1932 Karlskrona (60)
 1933 Lund (60)
 1934 Falun (91)
 1935 Härnösand (75)
 1936 Borås (86)
 1937 Stockholm (87)
 1938 Kalmar (82)
 1939 Alingsås (88)
 1940 Stockholm (ej turn.)
 1941 Göteborg (133)
 1942 Östersund (95)

1943 Malmö (142)
 1944 Lidköping (168)
 1945 Visby (178)
 1946 Motala (267)
 1947 Stockholm (308)
 1948 Sundsvall (215)
 1949 Eskilstuna (312)
 1950 Kristianstad (315)
 1951 Halmstad (343)
 1952 Hålland (214)
 1953 Örebro (375)
 1954 Hälsingborg (245)
 1955 Södertälje (355)
 1956 Borås (444)
 1957 Stockholm (436)
 1958 Växjö (404)
 1959 Västerås (507)
 1960 Kiruna (296)
 1961 Avesta (499)
 1962 Örnsköldsvik (484)
 1963 Karlskrona (608)
 1964 Göteborg (723)
 1965 Falköping (639)
 1966 Malmö (680)
 1967 Stockholm (732)

MEDLEMSSTATISTIK

Distriktsförbundens förenings- och medlemsantal den 30/4 1968 samt uppgifter på antal grupper och deltagare inom öppen verksamhet.

Kolumn I föreningar, kolumn II betalande medlemmar, kolumn III rapporterade grupper, kolumn IV deltagare under 25 år i öppen verksamhet.

	Föreningar	Bet. medl.	Ungdomsgrp	Deltagare
Blekinge	14	175	12	614
Dalarna	15	299	7	135
Gotland	6	132	5	96
Gästrikland	9	151	69	1.449
Göteborg	25	726	30	908
Halland	9	156	17	464
Hälsingland	9	144	18	542
Jämtland	6	82	6	108
Medelpad	3	98	7	125
Mälardalen	33	876	44	1.150*
Norrbottnen	7	102	7	168
Roslagen	10	209	4	231
Skåne	18	592	50	1.146
Nordskåne	12	237	18	542
Nordvästra Skåne	15	369	47	964
Småland	24	518	10	702
Södra Småland	21	680	51	1.007
Stockholm	24	1.192	47	947
Uppland	9	153	2	46
Värmland	16	451	18	510
N. Västerbotten	4	140	4	54
S. Västerbotten	5	62	7	81
Västergötland	36	949	19	426
N. Ångermanland	4	52	5	112
S. Ångermanland	5	53	2	28
Östergötland	15	423	41	611
Hela landet	354	9.025	547	13.166

* = varav Södermanland 170, Västmanland 859 och Örebro 121.

Antal distriktsförbund, föreningar och medlemmar per 30/4 år 1965, 1966, 1967 och 1968 framgår av nedanstående översikt

Sveriges Schackförbund	År 1965	År 1966	År 1967	År 1968
Distriktsförbund	26	26	26	26
Föreningar i distriktsförbund	361	348	343	354
Medlemmar i distriktsförbund	9.131	8.816	8.561	9.025
Stödande medlemmar	17	15	13	17

Sammanställning
av medlems- och deltagarsiffror våren 1968

Betalande medlemmar:	
Seniorer (över 25 år)	5.817
Ungdomar (19—24 år)	663
Juniorer (t. o. m. 18 år)	2.545
Rapporterade deltagare 12—24 år i den öppna verksamheten	13.166
Medlemmar av S.S.K.K.	770
Medlemmar av problemschackklubben	60
Landsförbundets hela verksamhet sammanlagt	23.021

ALLT I SCHACK

Stigh Jonasson: Ignas von Kolisch,
Schackmästare och mecenat inb. 14:—
hft. 10:—

Eero Böök: Stormästaren Gösta
Stoltz bästa partier inb. 24:50
(andra omarbetade upplagan)

Ståhlberg: Hur man spelar schack
(f.d. Wigforss/Ståhlberg).. inb. 23:50

Bent Larsen: Öppningsspelet i
schack hft. 12:50

XVII Schack-Olympiade
Havanna 1966 inb. 26:70

H. Grob: Englund-Gambit.. hft. 11:70

Interzonal Sousse 1967 hft. 8:70

Majorka 1967 hft. 8:70

Challenge Cup Leysin 1967 . hft. 7:20

Schack-Taschen-Jahrbuch 68 inb. 17:70

Schackböcker i nytryck
B. Suhle: London 1862 hft. 10:20

E. Schallopp: Leipzig 1877.. hft. 13:20

E. Schallopp: Paris 1878 ... hft. 13:20

Goldman: Berlin 1897 hft. 26:10

London 1899 ... hft. 25:20

Omsättningsskatt tillkommer å priserna

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG

Henry Andersson

Munkbrogatan 7 — Stockholm C

Tel. 20 79 20 — Postgiro 55 08 86

Spela schack internationellt pr korrespondens. Lättare än man tror med rätta hjälpmedlen:

Fernschach 1/1-år Kr. 20:—

„ 1/2-år „ 11:—

„ 1/4-år „ 6:—

cup II, 1.1.1971 med priser „ 20:—

världsgrupp 7 spelare „ 3:75

„ 15 M- spelare .. „ 5:75

tematurnering 5 spelare, val-

fria 5 temata (se Fernschach) „ 3:75

europagrupp 7 spelare „ 4:50

„ 15 ” „ 6:50

kort, fyrspråkiga, pr 100 st. „ 3:—

parlör, häftad „ 5:—

ERIK LARSSON

Sänd avgifterna till postgiro 50 94 95

Bruksgatan 2 A, 150 22 Nykvarn

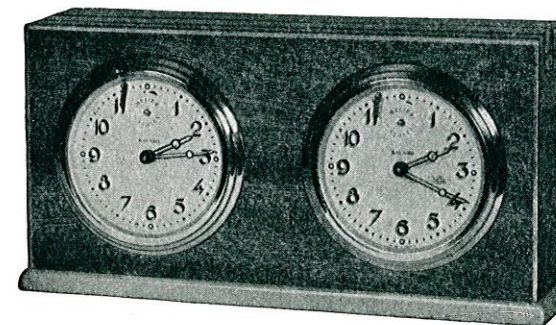
Skriv önskad spelklass M, H, I, II el. III

på kupongen. För M o. H bör kvali-

fikationerna verifieras.

SCHACKKLOCKOR TYP N

78:—

En överträffad kvalitetsklocka med 3 års garanti

Dessutom: SCHACKSPEL, LITTERATUR, TRYCKSAKER m.m. från lager

Snabba leveranser!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG

Box 220 16 200 63 MALMÖ 22 Postgiro 63 19 45 Tel. 040/545 03, 45 26 10

SVERIGES SCHACKFÖRBUND

säljer DIPLOM

Diplom med texten Sveriges Schackförbunds Diplom eller enbart Diplom försäljes med följande kvantitetsrabatt.

Vid köp av 1—9 ex. 5 kr per styck
Vid köp av 10—19 ex. 4 kr per styck
Vid köp av 20 ex. eller flera 3 kr per st.

Jubileumspaketter

Storlek 32×46 mm föreställande tre schackhästar i silhuett med ett bräde som bakgrund samt inskription Sveriges Schackförbunds Jubileumspaket 1917—67. Plaketten som är avsedd att användas i klubb tävlingar finns i följande valörer

Guld	15 kronor
Silver	12 kronor
Brons	8 kronor

SCHACK-67

Sveriges Schackförbunds jubileumsskrift Schack-67 finns fortfarande på lager. Köp den, läs den och använd den som priser i turneringar! Pris 13:20, oms. inberäknad. Sändes portofritt efter inbetalning till Bokfonden, Nygatan 66, Örebro. Postgiro 21 22.

Från Bokfonden kan även annan intressant schacklitteratur rekvireras.

Diplom och plaketter rekvireras från Sveriges Schackförbunds kansli Kammargatan 8 A, 111 40 Stockholm C, under det att övrigt material rekvireras från Bokfonden, Örebro.

S. S. K. K.

SCHACK PER KORRESPONDENS

LÄTT, LÄRORIKT, SPÄNNANDE

Sveriges Schackförbunds korrespondenschackkommitté (SSKK) anordnar turneringar i följande klasser:

Klass M (hösten 1968) kr. 20:—
Klass 1 (nio spelare) kr. 15:—
Klass 2 (sju spelare) kr. 12:—
Klass 3 (sju spelare) kr. 10:—

I klasserna 1—3 startar nya grupper så snart 9 resp. 7 spelare anmält sig.

Hösten 1968 beräknas även nytt lag-SM samt ny turnering om junior-SM kunna startas.

Turneringsledare:

A. E. AXELSON

Box 6060

580 06 Linköping 6

Postgiro 5 20 52

ALLA SLAG AV TRYCKSAKER

●
Västergötlands Tryckeri

Skara

Tel. 0511/134 00 - Box 94

Kungsgatan 17, 111 43 Stockholm

Märken och plaketter

från

AB SPORRONG & CO

Telefon 08/22 56 60